

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

14 - 20 Haziran Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
14-20 HAZİRAN 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
EKONOMİK DEPREM DIŞ GÜÇTEN DEĞİL ERDOĞAN'DAN KAYNAKLI	8
BÜYÜME DE HORMON	9
TÜİK'İN İTİBARI VE GÜVENİLİRLİĞİ TÜKENDİ!	10
19 YILDA 10 KEZ VARLIK BARIŞI-SERVET AFFI'NDA MAFYA KOKUSU!	11
MERKEZ BANKASI YIL SONU ENFLASYON VE DOLAR TAHMİNİNİ YÜKSELTTİ	12
TÜRKİYE'NİN BORÇ KARNESİ!	12
TÜİK'E GÖRE ERKEKLER İŞİNİ KAYBETTİ, KADINLAR İŞE BAŞLADI	14
İŞSİZLER ORDUSU!	15
İŞSİZ ORDUSUNDA TERHİS YOK	16
KİRALIK ARAÇLAR İÇİN BÜYÜK SERVET AKTI	17
SARAY'DAN 6 AYDA 39 'ACELE KAMULAŞTIRMA'	18
SÜLEYMAN SOYLU, SİGORTA ŞİRKETİNİ BÜYÜTTÜ	19
ŞANLIURFA TMO'DA 70 MİLYON LİRALIK YOLSUZLUK...	20
PTT'NİN HİÇ ETTİĞİ PARALAR	20
İBB'NİN YOLSUZLUK DOSYALARINDAN 6 AYDIR SES YOK!	21
AKP YÖNETİMİNDE SADECE BİR İHALEDE İBB'YE 67 MİLYON 307 BİN TL KAMU ZARARI	22
AMBULANS UÇAK DA KATARLI ŞİRKETTEN	23
ANKARA – SİVAS YHT PROJESİ YILAN HİKÂYESİNE DÖNDÜ	23
TCDD'NİN BİR YILLIK ZARARI 1,3 MİLYAR TL	24
EVRAK VURGUNUNA CEZA YERİNE ÖDÜL	25
LİYAKATSİZLİĞİN AĞIR FATURASI	26
MEMLEKETİN ÖZETİ, CENNET'E ÇÖKÜŞÜN HİKAYESİ...	27
MARMARA DENİZİ'NDE ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN BİTMEK ÜZERE	29
ERGENE'DEN MARMARA'YA DEŞARJA SON VERİLMELİ	29
CAN ÇEKİŞEN MARMARA'NIN SORUMLUSU ÜLKEYİ YÖNETENLERDİR!	30
MARMARA DENİZİ KORUMA EYLEM PLANI	31
JEOTERMAL ENERJİ SANTRALLERİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ	32
ZENGİNLERE DESTEK ÜRETİCİYE KÖSTEK	34
YÖNETİM HARCAMALARINA BÜTÇE DAYANMIYOR	35
YOLCU ARANIYOR	36
AKP'NİN TALANDA BİTMEYEN ISRARI	37
TOKİ, İŞÇİNİN PARASINI VER	37
YARGIDA ADALETSİZLİK!	38
NADİRA DOSYASINDA SORULAR YANITSIZ	38
GIDA SEKTÖRÜNDE BAŞIBOŞLUK HÂKİM	39
HENDEK FACİASININ GELECEĞİ BİLİNİYORDU	40
AKP'Lİ ESKİ VEKİLE KIZILAY'DAN MAAŞ!	41
TRT ARPALIĞI	41
FEDERASYONDAN ENGELLİ SPORCUYA: TUVALET KAĞIDINI YANINDA GETİR	42
5 MİLYON ÖĞRENCİ EĞİTİME UZAK	42
ŞAİBESİZ GEÇEN TEK SINAV BİLE YOK	43
SINAVLAR VE ŞAİBELER!	44
EĞİTİME DEĞİL TOPLANTIYA YATIRIM	45
ÖĞRENCİLERİN VE AKADEMİSYENLERİN HAKLI MÜCADELESİNDE HER ZAMAN YANLARINDAYIZ!	46
TÜİK VERİLERİNE GÖRE 2020'DE DOĞUM YAPAN ÇOCUK SAYISI 8 BİN 154	47
BÖLGEDE SADAT, AVRUPA'DA ÇETE	47
MAFYA KORUNUP KOLLANIYOR MU?	48
ANAYASA TARTIŞMALARIYLA SİYASİ SIKIŞMIŞLIĞIN ÜZERİ ÖRTÜLÜYOR!	50

SARAYDAN GÖRMÜYOR, BALKONDAN DUYMUYORLAR!	51
10 YURTTAŞTAN 7'Sİ AŞISIZ	53
DİNAMİTLER ALTINDA YAŞAM MÜCADELESİ	54
NEDENİ BELİRSİZ YANGINLARDA BÜYÜK ARTIŞ	54
STRATEJİ VE DİPLOMASİ YOKSUNU DIŞ POLİTİKA EKSENİNDE İTİBARINI KAYBEDEN ÜLKEMİZ!	55
19 YILDA YAPIŞ YAPIŞ PİSLİK ÜLKEYİ SARDI	58

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

14-20 HAZİRAN 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***14 Haziran 1839'da Jandarma Teşkilatı kuruldu. Teşkilatın ilk nizamnamesi olan Asakir-i Zaptiye Nizamnamesi yürürlüğe konuldu.**

***14 Haziran Dünya Gönüllü Kan Bağışçıları Günü**

***15 Haziran 2017'de Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu'na yirmi beş yıl hapis cezası ve tutuklama kararı verilmesiyle, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Ankara'dan İstanbul'a kadar sürecek olan "Adalet Yürüyüşü" başladı.**

***16 Haziran Türkiye Kamu Çalışanları Günü**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

*17 Haziran 2015'de siyasetçi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel Hayatını kaybetti.

*17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü

*19 Haziran 1926'da Mustafa Kemal Atatürk, İzmir gezisini izleyen Anadolu Ajansı'na ünlü sözlerinin yer aldığı demecini verdi: Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.

*20 Haziran Pazar Babalar Günü

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Milli Gelir Büyüme Oranı

• Türkiye ekonomisi 2021 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 7 oranında büyüdü. 2020 yılının ilk çeyreğinde ise büyüme oranı yüzde 4,5 olarak gerçekleşmişti. Geçen yılın ikinci çeyreğinde yüzde 10'dan fazla bir küçülme yaşandığı için bu yıl ikinci çeyrekte, baz etkisiyle iki haneli bir büyüme yaşanması bekleniyor.

• **Üretim:** Üretim açısından bakıldığında yılın ilk çeyreğinde tarım sektörü yüzde 7,5, sanayi sektörü yüzde 11,7 oranında, inşaat sektörü yüzde 2,8 ve hizmetler sektörü de yüzde 5,6 oranında büyüdü.

• **Harcama:** Harcamalar yönünden bakıldığında ise hanehalkının nihai tüketim harcamaları yüzde 7,4, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 1,3, yatırım harcamaları yüzde 11,4, mal ve hizmet ihracatı yüzde 3,3 arttı. Mal ve hizmet ithalatı ise yüzde 1,1 oranında küçüldü.

• Yüzde 7'lik büyümenin 4,4 puanlık kısmı hanehalkının nihai tüketim harcamalarındaki artıştan, 0,2 puanı devletin tüketim harcamalarından, 2,9 puanı yatırım harcamalarından kaynaklandı. İhracat artışı büyümeyi 0,8 puan yukarı, ithalat ise 0,2 puan aşağı çekti. Stoklardaki azalışın da büyümeyi 1 puana yakın aşağı çektiği gözleniyor.

• **Gelir:** Gelir yöntemiyle yapılan hesaplamalar ise geçen yılın aynı çeyreğine göre bu yıl ücret gelirlerinin milli gelirden aldığı payın 3,5 puan azalarak yüzde 39'dan yüzde 35,5'e geriledi. Karın payı ise 5 puan artarak yüzde 40,8'den yüzde 45,8'e çıktı.

-Dış Ticaret

• Ticaret Bakanlığının açıkladığı öncü göstergelere göre mayısta ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 65,5 oranında artarak 16,5 milyar dolara, ithalat ise yüzde 54 oranında artarak 20,6 milyar dolara yükseldi, dış ticaret açığı ise yüzde 20,7 oranında artarak 4,1 milyar dolara geriledi. Böylece marttan sonra nisanda da azaldığı tahmin edilen cari işlemler açığının, mayısta yeniden artmaya başladığı gözleniyor.

• Geçen yıl mayısta COVID-19 salgınına karşı alınan önlemler nedeniyle hem ihracat hem de ithalat büyük ölçüde azalmış, ihracat 10 milyar dolara, ithalat ise 13,3 milyar dolara kadar inmişti. Bu yılki yüksek oranlı artışlar da bu düşük bazdan kaynaklandı.

• Ocak-mayıs döneminde ise ihracat yüzde 38,3 oranında artarak 85,2 milyar dolara ithalat yüzde 25,3 artarak 103,5 milyar dolara yükselirken, 18,3 milyar dolarlık da dış ticaret açığı verildi. Açık geçen yıla göre yüzde 13,1 azaldı.

• Geçen yıl mayısta yüzde 74,3 olan ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarını karşılama oranı bu yıl mayısta yüzde 79,9'a, ocak-mayıs dönemi için de yüzde 74,5'ten yüzde 82,3'e yükseldi.

-Merkez Bankasının Rezervi

• **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); geçen hafta (21 - 28 Mayıs haftasında) **157 milyon dolar** artarak 28 Mayıs itibarıyla **92 milyar 604 milyon dolar** yükseldi.

• Geçen hafta **döviz rezervi** 477 milyon dolar daha azalarak **48 milyar 721 milyon dolar** gerilerken, **altın varlıkları** 634 milyon dolar daha artarak **43 milyar 883 milyon dolar** yükseldi. Dolayısıyla rezervdeki artış altından kaynaklandı.

• **Borçlar (Yükümlülük):** Merkez Bankasının bilanço içi döviz ve altın borçları geçen hafta 246 milyon dolar azalarak 91 milyar 833 milyon dolara, bilançosunda gözükmeyen (bilanço dışı) döviz ve altın swap borçları ise 131 milyon dolar azalarak 60 milyar 39 milyon dolara geriledi.

• Swap dahil toplam **döviz ve altın borçları** 377 milyon dolar azalarak **151 milyar 872 milyon dolar** geriledi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Net Rezerv:** Böylece Merkez Bankasının (*kamunun Merkez Bankasındaki mevduatı da borç kabul edildiğinde*) swap borçları dahil **net rezervi eksi -57,3 milyar dolara** indi.
- IMF ile 2002 yılında imzalanan Stand-by anlaşması ile tanımlanan analitik bilançoya göre ise (*kamunun döviz mevduatı Merkez Bankası borcu sayılmadığında*) net rezervi (eksi) – **47,6 milyar dolara** çıktı.

-Sıcak Para

- Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku** 21-28 Mayıs haftasında, 1,8 milyar dolar azalarak **74,1 milyar dolara** geriledi. Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında geçen hafta yabancılar 6,8 milyon dolarlık hisse senedi, 69,2 milyon dolarlık devlet iç borçlanma kâğıdı alıp, 27 milyon dolarlık özel sektör tahvilini satarken, swap alacaklarını da 1,3 milyar dolar azalttılar.
- Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki portföylerinin 21,6 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 7,9 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kâğıdı, 31,1 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından, 13,5 milyar doları da swap alacaklarından oluşuyor.
- Yabancı yatırımcılar kur ve fiyat değişimlerinden arındırıldığında bu yıl 1 Ocak – 28 Mayıs günleri arasında hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net olarak 805 milyar dolarlık satış yaptılar. Swap alacaklarını da 7,1 milyar dolar azalttılar. Dolayısıyla **yıl başından bu yana net sıcak para çıkışı (kur farklarından arındırılmış) 7,9 milyar dolar** oldu.
- Merkez Bankası başkanının bir gece yarısı kararnamesiyle görevden alındığı **19 Mart 2021'den bu yana** yabancı hareketleri kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında yabancılar hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtları 1,7 milyar dolar, swap alacaklarını 10,5 milyar dolar azalttılar. Dolayısıyla Türkiye'den bu dönemde **12,2 milyar dolarlık yabancı çıkışı** oldu.

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 11,9 milyar lira artarak 3 trilyon 798 milyar liraya yükseldi.
- TL cinsinden mevduatlar 19 milyar lira azalarak ve 1 trilyon 659 milyar liraya geriledi.
- 1 milyar dolar artarak 252,1 milyar dolara yükselen döviz ve altın cinsinden mevduatların TL karşılığı ise kur artışının da etkisiyle 31 milyar lira artarak 2 trilyon 138 milyar lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Martta bir miktar çözümlenme yaşanan döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payı (dolarizasyon oranı) da yüzde 55,7'den yüzde 56,3'e çıktı. Yurt içi ve yurt dışı kaynaklı toplam mevduatın yarısından çoğunu yine yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.
- **Dolarizasyon;** gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 57,6'ya yükseldi. Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 25 Mayıs – 1 Haziran günleri arasında 858 milyon dolar daha artarak 162,4 milyar dolara çıktı.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 25 Mayıs – 1 Haziran günleri arasında, 36,5 milyar liralık genişlemeyle 3 trilyon 855 milyar liraya yükseldi.
- Bu günler arasında TL krediler 21,9 milyar lira artarken, döviz kredilerinden TL karşılığında 14,5 milyar liralık artış yaşandı. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 80 milyon dolar azalarak ve 168,5 milyar dolara indi.

-Bankacılık Sektörünün Karı

- Bankacılık sektörünün toplam aktifleri nisan ayı itibarıyla son bir yılda yüzde 24,8 artarak 6,5 trilyon liraya, özkaynakları da yüzde 20,4 artarak 615 milyar liraya yükseldi.
- Sektör bu yıl ocak-nisan döneminde 20,7 milyar lira kar etti. Sektörün karı ise kamu bankalarından kaynaklanan nedenlerle sadece yüzde 5,4 oranında artış gösterdi.
- Kamu bankalarının karı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 47 oranında azalarak 7,9 milyar liradan, 4,1 milyar liraya indi. Bu kapsamdaki kamu mevduat bankalarının karı yüzde 77,4 azalarak 6 milyar liradan 1,4 milyar liraya indi.
- **Kamu Mevduat Bankaları Zarar Etti:** Yıllardır AKP'nin yandaşlarına yüksek montantlı krediler açan, kuru ve faizi yapay olarak düşük tutmak için bir araç olarak kullanılan kamu bankaları kamu mevduat bankaları nisanda 432 milyon lira zarar ettiler.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-KOBİ'lerin Borcu 939 Milyar

- KOBİ'lerin bankalara olan borcu nisanda bir önceki aya göre 3,5 milyar lira daha artarak 939,1 milyar liraya yükseldi. Bu kredilerin 57,2 milyar liralık kısmı zamanında ödenmediği için bankalar tarafından takibe alınan kredilerden oluşuyor.
- Bankalara borcu bulunan KOBİ sayısı da nisanda 29 bin artarak 4 milyon 229 bine yükseldi. Bunların da 280 bini borcunu ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilmiş bulunuyor.
- KOBİ kredilerinde yılın ilk dört aylık döneminde ise 33,1 milyar liralık büyüme yaşandı. Aynı dönemde borçlu KOBİ sayısında 131 bin artış oldu.

-Tarım Sektörünün Borcu

- Tarım sektörünün bankacılık sektörüne olan borçları da nisanda bir önceki aya göre 3,2 milyar lira, geçen yılın sonuna göre de 21,2 milyar lira artarak 2143,6 milyar liraya yükseldi.
- Tarım sektörünün kredi borçlarının 106,4 milyar lira ile büyük bölümü kamu bankalarına olan borçlardan kaynaklanıyor. Özel bankalar da sektöre 37,2 milyar liralık kredi kullandı.
- Sektörün zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından takibe alınan kredi borcu ise 4,9 milyar lira düzeyinde bulunuyor.

-Vatandaşın Toplam Borcu 939 Milyar

- **Bankalara Ve Finansman Şirketlerine:** Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu (takipteki borçları da dahil) 21 -28 Mayıs günleri arasında 10,1 milyar lira artarak 882,3 liraya yükseldi. Bu borcun 18,2 milyar lirası takipte bulunuyor.
- Bu borcun 722,9 milyar lirası tüketici (konut, otomobil dahil) kredilerinden, 159,3 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 4,3 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 5,8 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 12,9 milyar lirası tüketici kredilerinden, 5,3 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 18,2 milyar lira düzeyinde bulunuyor.
- **Varlık Yönetim Şirketlerine Borç:** Bu arada bankaların vatandaşın zamanında tahsil edemedikleri için takibe aldıkları ancak daha sonra da varlık yönetim şirketlerine sattıkları alacaklarından kaynaklanan vatandaşın borcu da Mart 2021 sonu itibariyle 30,3 milyar lira olarak açıklandı.
- **TOKİ'ye Olan Borç:** Vatandaşların taksitli konut alımları nedeniyle Toplu Konut İdaresine (TOKİ) olan borçları ise 26,4 milyar lira düzeyinde bulunuyor.
- **Toplam Borç:** Böylece vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 939 milyar lirayı** buluyor.

-Vatandaş Dört Ayda 34,5 Milyar Lira Faiz Ödedi

- İktidarın doğrudan destek vermek yerine borçlandırmaya teşvik ettiği vatandaşların, bankalara ödediği faiz de artan borçlarına paralel olarak artıyor.
- BDDK'nın verilerine göre bu yılın ilk dört aylık döneminde vatandaşlar tüketici kredisi ve kredi kartı borçları nedeniyle bankalara toplam 34,5 milyar lira faiz ödediler. Ödenen faiz geçen yılın aynı dönemindeki 25,9 milyar liraya göre yüzde 33,7 oranında artış gösterdi.
- Hem borç yükünün hem de faiz oranlarının artması vatandaşların giderek gelirlerinin daha büyük bir kısmını faiz ödemeleri için ayırmak zorunda bırakıyor.

-Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 28 Mayıs itibariyle bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,4 puan artarak yüzde 18,96'ya çıkarken, ticari kredi faizleri ise 0,36 puan azalarak yüzde 20,75 oldu.

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın ağırlıklı ortalama faizi de 4 Haziran itibariyle yine yüzde 19 oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 4 Haziran günü yüzde 18,90 faiz oranıyla (**gösterge faiz**) işlem gördü.
- Beş yıl vadelinin faizi yüzde 19,28'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 18,86'ya çıktı.
- Faiz oranları bir önceki haftaya göre iki yıl vadelide 0,12 puan, 5 yıl vadelide yüzde 0,18 puan, on yıl vadelide ise 0,20 puan arttı.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise geçen hafta yüzde 0,3 oranında artarak 408,65'ten 407,49'a yükseldi.
- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değeriyle 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

-Enflasyon

- Hizmetler ve perakende sektöründeki işyerlerinin büyük bir kısmının kapalı olduğu mayıs ayında tüketici fiyatları bir önceki aya göre yüzde 0,89, üretici fiyatları ise yüzde 3,92 oranında arttı.
- Yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde 16,59'a inerken, üretici fiyatlarında ise yüzde 38,33'e yükseldi.
- TÜİK'e göre son bir yılda gıda fiyatlarında ise ortalama yüzde 17,04 oranında artış kaydedildi.
- Tüketici ve üretici fiyatları arasındaki makas üretici fiyatları lehine artmaya devam etti. Bu gelecek aylara önemli bir enflasyon stokunun devrettiğine de işaret ediyor.
- Ocak-Mayıs dönemindeki toplam enflasyon ise yüzde 6,39 olarak gerçekleşti.

-Türk Lirasının Değeri Yerlerde Sürünüyor

- **Kur Artışı:** Türk lirasında mart ayında başlayan yeni değer kaybı süreci, Recep Tayyip Erdoğan'ın Merkez Bankasının bağımsız lyürütmesi gereken para politikasına müdahale anlamına gelen sözleriyle birlikte hızını artırdı.
- Geçen hafta dolar kuru yüzde 1,5, Euro kuru ise yüzde 0,9 oranında arttı. Dolar kuru hafta içerisinde 8,70'i geçti, Euro kuru ise 10,50'yi aştı.
- Yıl başından bu yana ise dolar kurunda yüzde 18,3, Euro kurunda da yüzde 16,7 oranında artış yaşandı.
- **TL'nin Değer Kaybı:** Yıl başından bu yana Türk lirasının değeri dolara karşı yüzde 15,4, Euro'ya karşı ise yüzde 16,7 oranında düştü.
- AKP döneminde TL dolara karşı yüzde 81,1 oranında değer kaybetti. 2020 yılı sonunda 100 TL ile 61 dolar alınabilirken, şimdi 11,5 dolar alınabiliyor.
- **Reel Kur Tarihinin En Düşük Noktasında:** Merkez Bankasının hesapladığı ve TL'nin 2003 yılındaki ortalama değeri 100 kabul edilerek oluşturulan TÜFE bazlı reel kur endeksi ise mayısta yüzde 2,8 oranında düşerek 60,55'le 2000 yılından bu yana ikinci en düşük noktaya indi.
- **Reel kur endeksi** bundan önce Kasım 2020'de 60,51 olmuştu.
- **TL'nin bundan sonra da enflasyondan daha yüksek oranda değer kaybetmeye devam etmesi ve reel kur endeksin daha da düşmesi bekleniyor.**

-İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 22 Milyonu Aştı

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak- 4 Haziran günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 3 milyon 132 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon adet arttı.
- Aynı dönemde 3 milyon 244 bin dosya da sonuçlandırıldı.
- Geçen yıl nisan ayından itibaren üç ay süreyle icra dairelerine başvurular ertelenmişti. Bu yılki yüksek artışın önemli bir nedenini de bu erteleme etkisi oluşturuyor.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise bir yıl öncesine göre (4 Haziran 2020 tarihine göre) 1 milyon 752 bin adet artarak 22 milyon 98 bine çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Bankalardaki Mevduatın Yüzde 57'si 306 Bin Hesapta

- Bankalarda tutulan gerçek ve tüzel kişi Türk vatandaşlarına (yurt içi yerleşik) ait olan mevduatın yüzde 57,3'ünü oluşturan büyük bölümünün 306 bin 479 hesapta bulunduğu belirlendi.
- BDDK'nın, aynı bankadaki ayrı hesaplar tek kişi, ancak farklı bankalardaki hesaplar ise ayrı ayrı kişiler gibi sayılan verilere göre Türkiye'deki bankalarda yurt için yerleşiklere ait toplam 123 milyon 451 bin hesap bulunuyor.
- Nisan 2021 sonu itibariyle bütün hesaplarda TL ve yabancı para olarak toplam 3 trilyon 458 milyar lira bulunuyor. Bu paranın 1 trilyon 981 milyar lirası ise içerisinde bir milyon lira ve daha yüksek mevduat bulunan hesaplarda tutuluyor.

-Hisse Senetlerinin de Yüzde 75'i Zenginlerin

- Mayıs 2021 itibariyle Borsa İstanbul'da toplam 2 milyon 504 bin yurt içinde yerleşik yatırımcının 405 milyar lira değerinde hisse senedi portföyü bulunuyor.
- Yerli yatırımcılara ait bu hisse senetlerinin de yüzde 75'i içerisinde bir milyon lira ve daha fazla değerinde hisse senedi bulunan 26 bin 852 hesapta tutuluyor. Bir milyon liradan daha yüksek değerinde hisse senedi bulunan hesaplardaki hisse senetlerinin toplam değeri 304 milyar lirayı buluyor.
- Borsada, portföyü bulunan yabancı yatırımcı sayısı ise 13 bin 237 olarak gerçekleşti. Yabancı yatırımcıların hisse senetlerinin toplam değeri ise 285,6 milyar liraya geriledi. Yabancıların hisse senedi piyasasındaki payı ise yüzde 41,3'e kadar indi. Yabancı payında 2019 yılından bu yana 20 puan, 2020 sonundan bu yana ise 7,4 puanlık yaşandı.
- **Ülkeler:** Borsa İstanbul'da yabancılara ait bulunan hisse senetlerinin 70,7 milyar liralık kısmı 998 ABD uyruklu yatırımcıya, 67,5 milyar liralık kısmı da 6 Katarlı yatırımcıya ait bulunuyor.

-Sosyal Güvenlik Sisteminin Açığı Büyüyor

- SGK'nın prim gelirlerinin yüzde 12,48 oranında artarak 90 milyar lira olduğu bu yılın ocak-mart döneminde harcamalar ise yüzde 20,3 oranında artarak 148,1 milyar liraya yükseldi.
- Bu dönemde bütçeden SGK'ya toplam 54,4 milyar lira transfer edildi. Bu tutarın 12,8 milyar lirası SGK'nın finansman açığının finansmanı amacıyla aktarıldı.
- SGK'nın 12,8 milyar lira olan ilk üç aydaki finansman açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 51 oranında büyüdü.
- Bütçeden yapılan toplam transferlerdeki artış ise yüzde 15,21 oldu.
- Mart 2021 itibariyle son bir yılda aktif sigortalı sayısı yüzde 8,15 artarak 23 milyon 816 bin kişiye yükselirken, aylık alanların (pasif sigortalı) sayısı ise yüzde 2,4 oranında artarak 13 milyon 384 bin kişiye çıktı.
- Mart 2020 itibariyle genel sağlık sigortası primi devlet tarafından ödenenlerin sayısı 7 milyon 796 kişi, primini kendisi ödeyenlerin sayısı da 2 milyon 107 bin kişi oldu.

-Açılan-Kapanan Şirket ve Esnaf Sayıları

- **Şirket Ve İşletmeler:** TOBB'un verilerine göre bu yıl **ocak-nisan** döneminde 51 bin 206 yeni şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi kurulurken, 39 bin 66 şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi ise kapandı. Kapanan şirket ve işletmelerin 5 bin 897'si tasfiye edildi, 12 bin 475'i kapandı, 20 bin 694'ü ise re'sen kapatıldı.
- Kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 11 bin 165 adet artarken, kapanan şirket ve işletme sayısında ise 13 bin 221 adetlik artış yaşandı.
- Nisan ayı itibariyle Türkiye'de 2 milyon 21 bin 542 şirket ve gerçek kişi işletmesi bulunuyor.
- **Esnaf Sayıları:** Bu yıl **ocak-mayıs** döneminde 119 bin 404 yeni esnaf tescil (kuruluş) edilirken, toplam 40 bin 5 esnaf da kapandı.
- Tescil edilen esnaf sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 28 bin 39 azalırken, terkin edilenlerin sayısında ise 3 bin 695 adet artış kaydedildi.

-Mayıs ayı dış ticaret verilerine göre ihracat, yüzde 65,5 artışla 16,5 milyar dolar olurken; ithalat yüzde 50,4 artışla 20,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Mayıs ayı dış ticaret verilerine göre ihracat, yüzde 65,5 artışla 16,5 milyar dolar olurken; ithalat ise yüzde 50,4 artışla 20,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Aylık dış ticaret açığı 4,2 milyar dolar oldu. Ocak-Mayıs döneminde beş aylık ihracat toplamı 85 milyar dolara ulaşırken, kurlardaki dalgalanmalar dış ticarete de yansımalarını gösteriyor!

Geçen yılın aynı ayında dış ticaret açığı 3,4 milyar dolar iken pandemi öncesi 2019 yılının Mayıs ayında ise 1,8 milyar dolar düzeyindeydi.

Mayıs ayında dış ticaret hacmi, yüzde 58,92 artarak 37 milyar 109 milyon dolar olurken ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 79,9 oldu. Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 79,5 seviyesinde gerçekleşti.

- Bu yılın ilk 5 ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 38,3'lük artışla 85,2 milyar dolar seviyesine ulaştı.

Türkiye'nin dış ticaretinde ithalat ve ihracatın ilk sırasında yer alan ülkeler Mayıs ayında da değişmedi.

Mayıs ayında en fazla ihracat yapılan ülke;

- Almanya (1 milyar 405 milyon dolar)
- ABD (1 milyar 149 milyon dolar)
- İngiltere (1 milyar 105 milyon dolar)

En fazla ithalat yapılan ülke;

- Çin (2 milyar 632 milyon dolar)
- Rusya Federasyonu (2 milyar 74 milyon dolar)
- Almanya (1 milyar 785 milyon dolar)

TL'deki değer kaybı nedeniyle Türk ihraç ürünlerinin fiyatlarının cazip hale gelmesine karşılık ihracatta umulan artış hızının yakalanamaması yanında, ithalatta ise kurlardaki yükselişin negatif etkisi kendisini gösteriyor.

Özellikle imalat sanayii, otomotiv başta olmak üzere Türkiye ihracatının ağırlıklı bölümü aynı zamanda ithal girdi, hammadde, ara malına dayalı olduğu için ithal girdilerdeki maliyet artışı ihracattaki artışın hızını da frenliyor. Yılın yarısına girilirken dış ticaretteki tablo bu yıl için 193 milyar dolar olarak hedeflenen ihracat tutarı yakalansa da dış ticaret açığındaki makasın büyüyeceğini, kur artışlarının ithal maliyetini ve buna bağlı olarak da ihraç ürünlerinin fiyatını, rekabet gücünü olumsuz etkileyeceğini gösteriyor!

EKONOMİK DEPREM DIŞ GÜÇTEN DEĞİL ERDOĞAN'DAN KAYNAKLI

Döviz kurları ve faizlerle ekonomide deprem yaratanların 'dış güçler' değil 'iç güçler' olduğu TRT yayınında Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından teyit edildi.

Döviz kurları ve faizlerle ekonomide deprem yaratanların 'dış güçler' değil 'iç güçler' olduğu TRT yayınında Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından teyit edildi. Cumhurbaşkanı'nın MB başkanıyla görüşüp faizlerin indirilmesi gerektiğini söylediğini açıklamasıyla birlikte, döviz kurları yönünü yukarı çevirdi. Böylece döviz, faizi yükselten, Türkiye ekonomisine hasar vermek isteyen 'dış güçler' tezini iktidarın kendisi yalanladı!

Merkez Bankası'nın 17 Haziran'daki Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı öncesinde döviz kurları yeniden yukarı yönlü hareketlenirken, bu süreci başlatan doğrudan CB Erdoğan'ın açıklamaları oldu. Katıldığı TRT yayınında Merkez Bankası Başkanı ile görüşüğünü ve faizlerin indirilmesi gerektiğini söylediğini aktaran Cumhurbaşkanı, indirim için takvim de vererek Temmuz ve Ağustos aylarını işaret etti.

Piyasaların ve düzenleyici özerk kurulların serbestçe ve düzgün işlediği, siyasi müdahalelerin olmadığı demokratik bir ülkede Merkez Bankası'na faiz indirimi için siyasi talimat iletildiğinin açık şekilde dile getirilmesi üzerine, ilgili özerk kurullar 'manipülasyon' incelemesi başlatırdı.

MB bağımsızlığının sıfırlandığı bir ekonomik sistemde, özerklikleri de sadece kâğıt üzerinde kalan Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK), Rekabet Kurulu (RK) gibi kurullar işlevsiz konumda. Birilerinin çok ciddi kazançlar elde etmesine, birilerinin ise ağır kayıplara uğramasına yol açan böyle bir siyasi talimatın açıkça dile getirilmesinin bu özerk kurullarca inceleme konusu yapması düşünülemez hale geldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Son 1,5 yılda değiştirilen üç Merkez Bankası başkanından Murat Çetinkaya, Cumhurbaşkanı tarafından 'söz dinlemiyor' gerekçesiyle görevden alınmıştı. Yerine getirilen Murat Uysal ise söz dinleyip politika faizini yüzde 8,25'e kadar indirdiği halde görevden alındı. Eski Maliye Bakanı ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığından MB Başkanlığı görevine atanan Naci Ağbal ise sadece 4,5 ay görevde kalabildi. Mart sonunda atanan mevcut Başkan Şahap Kavcıoğlu için de Cumhurbaşkanının açıklamaları ve faizi indirin talimatı aksi halde görevden alınacağına ön işaretidir. Cumhurbaşkanının bu açıklamaları yaptığıın ertesi günü video konferans ile yatırımcılarla toplantı programı bulunan MB Başkanı, muhatapları karşısında, yetkisiz-etkisiz-bağımsızlığı sıfırlanmış bir konuma düşürülmüş, zaten iyice yok edilen MB başkanının ve MB'nin itibarı tümünden sıfırlanmıştır.

Enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarı önceliğinin sürdüğünü, sıkı para politikasından ödün verilmeyeceğini açıklayan MB Başkanı, enflasyonda yüzde 5'lik hedefin korunduğunu belirterek, kalıcı bir enflasyon düşüşü sağlanmadan faiz indirimi ve parasal sıkılaştırmada hemen gevşeme beklenmemesi gerektiğini dile getirdi. CB Erdoğan'ın talimatından sonra MB Başkanının bu sözleri karşılık bulmadı.

- Son bir yılda TL'nin dolar karşısındaki değer kaybı yüzde 30, Euro karşısında ise yüzde 40 düzeyine ulaştı. Dolar, Euro TL karşısında değer kazanmaya devam ediyor.

- Döviz piyasalarındaki hareketlilik özel sektör döviz borçları ve kamunun dış borçlarında kur artışından kaynaklı TL karşılıklarında 90-100 milyar TL arasında bir ek faturayı ülke ekonomisinin önüne koydu.

Muhtemelen MB-PPK'nın 17 Haziran'daki toplantısında bir kez daha yürürlükteki yüzde 19 oranındaki politika faizi sabit tutulacak. Sırf piyasalara siyasi talimatla hareket edildiği izlenimi vermemek için sergilenecek bu yaklaşımın sonrasında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın işaret ettiği Temmuz ya da Ağustos ayında faiz indirimi kararı alınırsa, bu kez kurlardaki yükselişin önüne geçilmesi, frenlenmesi tümüyle olanaksız hale gelecek!

BÜYÜME DE HORMON

Geçen yılın ilk çeyreğinde yüzde 4,5 olan büyüme hızı bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 7 olarak açıklandı. İkinci çeyrekte geçen yılın aynı döneminde eksi yüzde 10'a varan negatif büyümenin baz etkisiyle, yüzde 15-20 arasında bir büyüme hızı açıklanabilir. Ancak asıl önemlisi büyümenin gerçekliği. Yoksullaşma artarken, ücretlilerin milli gelirden aldığı pay düşerken, işsiz sayısı 10 milyona ulaşırken, bu büyüme ne işe yaramış?

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2021 yılı ilk çeyrek büyüme hızını yüzde 7 olarak açıkladı. Geçen yılın aynı döneminde bu oran yüzde 4,5 idi. Yine geçen yılın son çeyreğine göre bu yılın ilk çeyreğindeki büyüme ise yüzde 1,7 olarak gerçekleşti.

Geçen yılın aynı dönemiyle baz etkisi olmadığı için ilk çeyrek büyümesi olumlu sayılabilir. Büyümeyi besleyen unsurlara bakıldığında dağıtılan ucuz kredilerle yapılan harcamalar, kredi kartlı tüketim ilk göze çarpanlar. Yani borçla yapılan tüketim harcamaları ön planda. Bunun yanında, sanayi üretiminde yüzde 11'e varan artış büyümeyi besleyen diğer unsur olarak görünüyor. Sanayi üretiminin satışa mı stoka mı yönelik olduğu burada belirleyici etken... Her dönemde büyümede etkili olan kamu harcamaları ise gerilemiş

Dolayısıyla salgına rağmen kamunun yeterli harcamayı yapmadığı, tüm çağrılara rağmen hibe, karşılıksız destek yerine krediye yönlendiren politikalar anımsandığında, büyüme verisi de kamu harcamalarının ve desteklerin aksine kısıldığını gösteriyor.

Ocak-Mart döneminde salgın kısıtlamalarının sınırlı tutulduğunu, özellikle AK Parti ve MHP Kongrelerinin yapıldığı Mart ayında salgının patlaması pahasına tam açılma ve normalleşmeye geçildiğini göz ardı etmemek gerek. Restoranlar, kafeler, AVM'ler, lokantalar, seyahatler açıldı, hizmet sektörü uzun bir aradan sonra canlandı ve bu da ilk çeyrek büyümesinde önemli bir belirleyici. Büyümenin sektörel dağılımında da, sanayi üretimi ilk sırada, tarım ikinci sırada, yatırım artışlarında ise makine-teçhizat ön planda.

Yüzde 7'lik büyümeye rağmen izaha muhtaç, verilerin sorgulanmasını gerektiren kritik unsurlar söz konusu!

En başta böylesi büyüme karşılığında Mart ayı işsizlik oranı yüzde 13,1, TÜİK'in 'Atıl İşgücü' dediği geniş tanımlı işsizlik ise yüzde 25,8 düzeyinde. Diğer deyişle Çin'den sonra dünyada ikinci en yüksek büyüme hızına ulaşılmasına karşılık istihdam değil işsizlik artmış. Büyüme yeni iş yaratmamış, işsiz sayısı 10 milyon kişiye ulaşmış. Yine mart ayı enflasyonu yüzde 16,2 ve üretici enflasyonu da yüzde 31,20 seviyesinde. TÜİK büyüme verilerine ne hikmetse böylesine yüksek işsizlik ve işsiz sayısı, yüksek enflasyon hiç yansımamış. Bu da soru işaretlerini daha da artırıyor. Aynı dönemde batık krediler gizlenmeye devam edilirken, kamu harcamalarının azalmasına karşılık kamu borç stoku da katlanarak artmış.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

O zaman ucuz krediyle, kredi kartıyla yapılan harcama ve tüketimden, istihdam yaratmayan sanayi üretim artışından ve ikinci sırada büyüyen tarımdan sağlanan büyüme, nasıl olmuşsa kötüleşen makroekonomik tablodan (işsizlik, enflasyon, yüksek faiz, yüksek kur) hiç etkilenmemiş.

İlk çeyrek sonunda MB’de başkan değişikliğiyle her şey adeta alt üst oldu. İkinci çeyreğe girilirken kurlar ve enflasyon fırladı, ekonomi yönetimine güven ağır hasar aldı. TL’deki değer kaybı hızlandı ve dolarizasyonla birlikte bankalarda döviz mevduatları her hafta yeni bir rekor kırdı. Buna ilave olarak MB’nin 128 milyar dolarlık rezervinin de tüketiildiği açığa çıktı. Döviz geliri açısından umut edilen gelişmeler de yaşanmadı. Rusya, Almanya, İngiltere ve AB’nin seyahat yasakları turistlerin en erken temmuz ayında gelebileceğini gösteriyor. Böylece ikinci çeyrek tablosu daha ağırlaşırken, büyüme hızı ise baz etkisiyle çift haneli rakamlara ulaşabilecek.

İlk çeyrekte sanayiden sonra en yüksek üretim artışı ve büyümeyi gerçekleştirdiği açıklanan tarım sektöründe de veriler sorgulanmayı gerektiriyor. Özellikle ikinci çeyrekte kuraklık nedeniyle üretimin ağır hasar aldığı il sayısının 41’e yükseldiğini Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar açıkladı. İkinci çeyrekte tarımdan da büyümeye katkı umudu azalmış durumda.

İktidar Nisan-Haziran dönemi büyüme hızı açıklandığında yine geçen yılın ikinci çeyreğindeki eksi yüzde 10,3 oranındaki küçülmenin baz etkisiyle oldukça yüksek oranlı ve çift haneli büyüme hızıyla övünüp, ‘dünyaya örnek olduk’ diyecek. Gerçeğe baktığımızda ise işsizlik, enflasyon, döviz kıtlığı, yoksullaşma, üretim düşüşü, batık kredilerin boyutu daha ağırlaşmış hale gelecek.

Sonuç olarak 2021 yılı ilk çeyrek büyümesi bundan sonraki çeyrekler için somut bir örnek değil. 2021 için asıl belirleyici olacak süreçler, özellikle Haziran sonuna kadar içeride, dışarıda, ekonomide ortaya çıkacak sonuçlar ve bunların yılın ikinci yarısına yansımalarıyla öngörülebilir hale gelecek.

TÜİK’İN İTİBARI VE GÜVENİLİRLİĞİ TÜKENDİ!

Mayıs ayında 17 günlük kapanmanın etkisiyle nispi bir düşüş sergileyen enflasyonun, haziran ayında yükselişe devam edeceği ‘sehven’ açıklanan diğer enflasyon verisiyle açığa çıktı. Ekonomi yönetimindeki dağınıklığın sonucu olarak TÜİK mayıs ayına ait iki farklı rakam duyurdu. Daha yüksek olan ikinci rakamın veri tabanına yanlış işlendiği ve sehven açıklandığı belirtilerek idari soruşturma başlatıldı. TÜİK’in itibarı ve güvenilirliği tükendi!

TÜİK mayıs ayında tüketici enflasyonunun (TÜFE) yüzde 0,89 arttığını ve yıllık tüketici enflasyonunun yüzde 16,59’a gerilediğini açıkladı. Mayıs’ta 18 günlük ‘tam kapanmanın’ etkisiyle fiyat artışlarının enflasyona tam yansımadağı gözlenirken haziranda açılmanın etkisiyle ertelenen yükselişin hızlı şekilde devreye girmesi söz konusu olacak.

Nisanda yıllık enflasyon yüzde 17,14 seviyesindeydi. Mayıs’ta tam kapanma önlemleri fiyat artışlarının tam olarak rakamlara yansımalarını engelledi. TÜİK mayıs ayına ilişkin olarak aynı gün bir başka enflasyon verisi daha açıkladı. Buna göre TÜFE’de aylık artışın yüzde 1,44, yıllık artışın ise yüzde 17,22 olduğu kaydedildi. Daha sonra TÜİK bu ikinci bültenin veri tabanında sehven yapılan bir yanlıştan kaynaklandığını belirterek, söz konusu verinin mayısın son haftasında hazirana devredecek enflasyona ilişkin kurum içi bir hesap öngörüsünün yanlışlıkla kamuoyuna açıklanmasından kaynaklandığını ve soruşturma açıldığını duyurdu.

Ekonomi yönetimindeki dağınıklık, kaos ve karmaşanın en son örneği olan aynı aya ait iki enflasyon bülteni ve iki farklı oran aynı zamanda TÜİK’in zaten dibe vuran itibar kaybını ve güvenilirlik sorununu daha da pekiştirdi.

Kaldı ki, TÜİK enflasyonunun piyasa ve Pazar gerçeklerini yansıtmadığı artık neredeyse tüm toplumda genel kabul görmüş durumda. Kamuoyu araştırmaları TÜİK’in enflasyon rakamlarını doğruluğuna inananların oranının sadece yüzde 6 olduğunu, toplumun yüzde 94’ünün TÜİK enflasyonuna inanmadığını, güvenmediğini ortaya koyuyor.

Yılbaşından bu yana artık rutine bindirilen ve her ayın başında yürürlüğe konulan yüzde 1 oranındaki doğalgaz zammı 6 aydır kesintisiz devam ediyor. Bu bile TÜİK’in enflasyon verilerinin güvenilirliğinin sorgulanması için yeterli.

Bu ‘sehven’ yapılan yanlışın bizlere gösterdiği en önemli gösterge ise haziran ayına, aylık bazda en az yüzde 1,44’lük bir enflasyonun devrettiği bilgisi oldu. Muhtemelen 3 Temmuz’da açıklanacak haziran enflasyonunda aylık artış en az yüzde 1,44 veya üzerinde olacak.

Aylardır hız kesmeyen Yurt İçi Üretici Enflasyon Endeksi (Yİ-ÜFE) mayıs ayında aylık yüzde 3,92 artarken yıllık yüzde 38,33’e yükseldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Aylardır hız kesmeyen Yurt İçi Üretici Enflasyon Endeksi (Yİ-ÜFE) mayıs ayında aylık yüzde 3,92 artarken yıllık yüzde 38,33'e yükseldi. Bu oran Kasım 2018'den bu yana görülen en yüksek yıllık üretici enflasyonu. Böylece mayıs ayında TÜFE/Yİ-ÜFE makası açılmaya devam ederek 21,74 puana yükseldi. Bu makasın yarısı bile tüketici enflasyonuna yansıtılsa önümüzdeki aylarda enflasyonda yeni rekorlar kırılacağını gösteriyor!

Merkez Bankası politika faizinin yüzde 19 olmasından ötürü, mayıs ayında yüzde 16,59'a inen yıllık enflasyon her ne kadar faiz indirimi için 2 puanın üzerinde bir marj sağlasa da PPK'nın politika faizini yine yüzde 19'da tutmaya devam edeceğini öngörüyorum. Çünkü, haziran ayında enflasyonun yükselişini sürdüreceği TÜİK'in sehven açıkladığı hesaplama da net şekilde anlaşılıyor. Özellikle üretici enflasyonunun seyri artık enflasyonun dizginlerinin tutulmadığının sinyallerini veriyor. Üretici enflasyonu 5 ayda yüzde 17,34'e ulaştı. Bu oran TÜFE'nin yüzde 16,59 olan yıllık enflasyonunun da üzerinde. TÜFE/Yİ-ÜFE arasında açılan makas TÜFE'de düşüş beklentilerini de olanaksız hale getiriyor. Daha da önemlisi aradaki bu kadar farka rağmen, üretici enflasyonunun hâlâ TÜFE'ye yansıtılmaması üretim cephesinde de ciddi ve ağır sıkıntıların olduğunu, bunun her an büyük çöküşe dönüşebileceğini işaret ediyor!

19 YILDA 10 KEZ VARLIK BARIŞI-SERVET AFFI'NDA MAFYA KOKUSU!

İktidarın '19 yılda 10 kez Varlık Barışı-Servet Affı' yasası çıkartarak, kaynağı belirsiz yurt dışı servetleri sorgusuz, kayıtsız, vergisiz aklama güvencesi verdiği sorusunun yanıtlanması gerekiyor!

Bir organize suç örgütü liderinin öne sürdüğü milyarlarca dolarlık uyuşturucu, silah kaçakçılığı, kumarhane işletmeciliği, sanal bahis, arsa-arazi rantı, yurt dışı off shore cennetlerinde tutulan kayıt dışı finansal varlıklar, kara paralar çok ciddi siyaset-mafya işbirliği organizasyonlarını işaret ediyor. Bu durumda iktidarın neden '19 yılda 10 kez Varlık Barışı-Servet Affı' yasası çıkartarak, kaynağı belirsiz yurt dışı servetleri sorgusuz, kayıtsız, vergisiz aklama güvencesi verdiği sorusunun yanıtlanması gerekiyor!

Geçtiğimiz yılsonunda Vergi Barışı ile birlikte gerçekte kayıt dışı servet affı olan Varlık Barışı adı altında da 19 yılda 10'uncu kez düzenlemeye giden iktidar, yurt dışındaki para, döviz, menkul kıymet, mücevher vb. varlıkları sorgusu-sualsiz-vergisiz-kayıtsız yurda getirilmesine olanak sağladı. Süresi bu ay sonunda dolacak servet affında yurt dışında bulunan varlıklar herhangi bir vergi ödenmeksizin, kaynağı beyan edilmeksizin, gerçek sahibi dışındaki ikinci üçüncü şahıslar üzerinden de yurda getirilerek aklanabilecek.

İktidar ilki 2008'de olmak üzere 13 yıldan bu yana 10 kez benzer yasalar çıkartarak servet aflarına olanak sağladı. Daha önceki düzenlemelerde bankalar üzerinden getirilmesi, maliyeye bildirilerek kayda geçirilmesi ve sembolik de olsa bir vergi ödenmesi söz konusu iken son düzenlemede herhangi bir vergi söz konusu değil. Ayrıca servet sahibinin kimliğini açıklaması mecburiyeti yok. Bir vekil üzerinden de servetini kaynağını belirtmeksizin getirebilecek aklayabilecek. Son düzenlemedeki daha da önemli bir farklı ayrıntı, servetin, kayıt dışı varlığın doğrudan fiziki olarak bavulla, kasayla, konteynerle gümrüklerden de geçirilebilmesine ve herhangi bir sorguya, vergiye muhatap olunmamasına olanak sağlanması.

Son bir ayı aşan süreden bu yana ortaya çıkan bir organize suç örgütü liderinin peş peşe yayınladığı videolarda;

İçişleri Bakanına, iktidardaki bazı isimlere, bazı iktidar vekillerine, ithamlarda bulunarak, kokain ticaretinden, silah kaçakçılığına, KKTC'de kumarhanelerin kontrolünden milyarlarca dolarlık sanal bahis iddialarını öne sürmesi, bu organizasyonlarla işbirliği isnadında bulunması, iktidarın bu servet affı düzenlemelerinde ısrarlı olmasının amacının sorgulanmasını zorunlu kılıyor. Ortaya atılan isimler, bağlantılar, vahim iddialar karşısında iktidarın suskunluğa bürünmesi yanında Cumhuriyet Savcılarının yetkileri olduğu halde resen harekete geçmemesi, soruşturma açmaması en azından ifade alma yoluna gitmemesi dikkat çekiyor.

Birleşmiş Milletler 2020 Uyuşturucu Raporu'nda yer alan bilgiler ve rakamlar da ortaya atılan iddiaları doğrular nitelikte ve Türkiye'nin uyuşturucu, insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı trafiğinin en önemli kavşak ülkesi haline geldiğini içeriyor. Ağırlıkla Malta, Man Adası gibi off shore ada ülkelerinde yoğunlaşan bu kara para trafiğinin, kayıt dışı servetlerin milyar dolarlarla ifade edildiği belirtiliyor.

Bu güncel gelişmeler ve iddialarla birlikte iktidarın 10'uncu kez yasalaştırdığı yurt dışındaki Servetlerin, kayıt dışı varlıkların affına yönelik ısrarın gerekçesinin araştırılmasını, sorgulanmasını gerektiriyor.

2008'de ilki çıkartılan Servet Affı ya da iktidarın tercih ettiği Varlık Barışı nitelemesiyle yürürlüğe konulan uygulama sonrası, Türkiye'ye getirilerek beyan edilen, vergisi ödenerek aklanmış yurt dışı servetin tutarı açıklanıyordu. Ancak son düzenlemelerin hiç birisinde bu yasadan yararlanarak aklanmış, legalleştirilen servetlerin, ülkeye getirilen döviz, altın, mücevher vb. varlıkları tutarı artık açıklanmıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Son olarak, 2016 ve 2018’de çıkartılan servet aflarının süresi sürekli şekilde 6’şar aylık dönemler halinde uzatıldı. En son geçen yıl 17 Kasım 2020’de yeni bir servet affı daha çıkartıldı. Bu düzenleme ile yurt dışı varlıkları bavullarla, kargoyla ülkeye getirmek, hiçbir beyanda bulunmaksızın ve hesap vermeksizin gümrükten yurda sokmak olanaklı hale getirildi.

OECD bünyesindeki Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi ve Terörizmle Mücadeleye İlişkin Mali Çalışma Grubu (FATF), Kara Para, Rüşvet ve Kayıt Dışı Servetlerin Aklanmasıyla mücadele grubu (GRECO) Türkiye’yi bu konuda sürekli uyarıyor, kara listeye almakla tehdit ediyor. Türkiye’nin kara para, rüşvet, yolsuzluk, kayıt dışı varlıklarla mücadelede taahhütlerini yerine getirmediğini, bundan kaçındığını raporlarında bildiriyor. İktidar tüm bunlara rağmen ısrarla her yıl yeni bir servet affı, yurt dışı kayıt dışı varlıkları aklama yasası çıkartıyor, neden? Kayıt dışı varlığını getirene asla dokunulmayacağı, vergi alınmayacağı güvencesi veriliyor, neden?

Mafya elebaşının ortaya attığı iddialara karşı iktidar en azından süresi 30 Haziran’da dolacak son servet affıyla ülkeye ne kadar kayıt dışı servet getirilerek aklandığını, bu servetlerin sahiplerinin kimler olduğunu kamuoyuna açıklayarak, şeffaflığın gereğini yerine getirmelidir. Aksi halde kara paracılar, kayıt dışı varlıklara sürekli şekilde yasal kılıf hazırlayan bir iktidar olmanın gölgesini üzerinde taşıyacaktır.

MERKEZ BANKASI YIL SONU ENFLASYON VE DOLAR TAHMİNİNİ YÜKSELTTİ

Merkez Bankası Piyasa Katılımcıları Anketi’ne göre, yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 13,81’den yüzde 14,46’ya, yıl sonu dolar beklentisi ise 8,71’den 8,95’e çıktı.

Merkez Bankası (TCMB) Piyasa Katılımcıları Anketi’nde yıl sonu dolar/TL beklentisi 8,71 TL’den 8,95 TL düzeyine geldi. Ankete göre piyasanın yıl sonu enflasyon öngörüsü yüzde 13,81’den yüzde 14,46’ya çıktı.

Merkez Bankası’nın haziran ayına ilişkin Piyasa Katılımcıları Anketi’nde yıl sonu enflasyon ve kur tahminlerinde yükseliş devam etti.

Cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 13,81 iken, bu anket döneminde yüzde 14,46 seviyesine çıktı. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 11,81 iken, bu anket döneminde yüzde 12,12’ye yükseldi. Ankette 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise yüzde 9,99’dan yüzde 10,16’ya yükseldi.

Dolar/TL Beklentisi 8,95

Cari yıl sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi 8,71 TL’den 8,95 TL düzeyine geldi. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise bir önceki anket döneminde 8,95 TL iken, bu anket döneminde 9,23 TL olarak gerçekleşti.

Büyüme Öngörüsü Yüzde 4,9

GSYH 2021 yılı büyüme beklentisi yüzde 4,3’ten yüzde 4,9 seviyesine çıktı. GSYH 2022 yılı büyüme beklentisi ise bir önceki anket döneminde yüzde 4,1 iken, bu anket döneminde yüzde 4,0 olarak gerçekleşti.

TÜRKİYE’NİN BORÇ KARNESİ!

Türkiye, borçlar yüzünden sosyal felaketin eşiğinde, borçsuz vatandaş kalmadı.

AKP’nin yönetemediği ekonomi nedeniyle geçinemeyen, çareyi ise borçlanmakta bulan vatandaş için artık çalınacak kapı kalmadı. Vatandaşın borcu son 10 yılda katlanarak 2 trilyon TL’ye dayandı. Ödenemeyen borçlar ve icra dosyaları ise her gün katlanıyor. Her gün faizlerle katlanan borçlara çözüm bulunmadığı için Türkiye sosyal felaketin eşiğine geldi.

AKP döneminde devletin, özel sektörün ve vatandaşın borç yükü katlandı. Vatandaşın bankalara olan tüketici ve konut kredisi borçları 872 milyar TL, çiftçilerin 149 milyar TL, KOBİ’lerin iş yerleri için aldığı kredilerin toplamı 1 trilyon TL’ye ulaştı. Ödenemeyen borçlar nedeniyle her gün yaklaşık 30 bin dosyanın eklendiği listede, İcra ve İflas dairelerinde 22 milyon dosya birikti. Çiftçiden esnafa, sanayiciden öğrenciye Türkiye’deki vatandaşlara yüklenen borçların acı fotoğrafı çekildi. Vatandaşın son çare olarak kredi borçlarını görüyor. Evine ekmek götüremeyen işçi, dükkanını bir gün daha açmanın hesabını yapan esnaf ve bir hasat daha görme niyetindeki çiftçi krediler alarak bankalara borçlandı. Ancak yönetilemeyen ekonomi nedeniyle kriz daha da derinleşince borçlar da katlanarak arttı. Merkez Bankası’nın rezervlerini eriten, her yıl milyarlarca liralık açıkla bütçe oluşturan AKP yönetiminde Türkiye’de borçsuz vatandaş kalmadı. Doğan çocuğun geleceği bile ipotekli hale geldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Borçlar Türkiye'yi sosyal bir felakete sürüklüyor. Bu borçlar banka hesaplarındaki rakamlardan ibaret değil. Vatandaşın başına saplanan bir kılıç gibi her gün kemiğe daha fazla baskı yapıyor. İcra dosyaları nedeniyle neredeyse kimse nefes alamıyor. Çözumsuz kalan bu borçlar iflasları, sürülemeyen tarlaları, hacizleri beraberinde getirerek sosyal huzursuzluğu, boşanmaları, intiharları da tetikliyor. Ödenemeyen borçlar ve icra dosyaları her gün katlanıyor. Her gün faizlerle katlanan borçlara çözüm bulunmadığı için Türkiye sosyal felaketin eşliğine geldi. Bir noktadan sonra ya vatandaşa saplanan bu kılıç kırılacak ya vatandaşın direnci.

Vatandaşın Geleceği İpotekli

Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu son bir ayda 4 milyar TL artarak toplam 872 milyar liraya yükseldi. Bu borcun 718,6 milyar lirasını tüketici (konut, otomobil dahil) kredileri, 153,5 milyar lirası da kredi kartları oluşturdu. Vatandaşın bankalara olan borcu 2002 yılında 6,8 milyar lira iken, 2011 yılında 230,5 milyar liraya, 2021 yılında da kredi borçları toplamı 872 milyar liraya yükseldi. Vatandaşın tüketici ve konut kredisi borçları toplamı son 10 yılda 4 kat arttı. Vatandaşın bankalara olan borçlarını ödeyemediği gerekçesi ile takibe alınan kredi borçları da son 10 yılda 3 kat attı.

Borçlar Şirketlere Satıldı

Bankaların vatandaşın zamanında tahsil edemedikleri için takibe aldıkları ancak daha sonra da varlık yönetim şirketlerine sattıkları alacaklarından kaynaklanan vatandaşın borcu da Mart 2021 sonu itibarıyla 30,3 milyar liraya ulaştı.

Ucuz Eve Milyarlık Borç

Vatandaşların taksitli konut alımları nedeniyle Toplu Konut İdaresine (TOKİ) olan borçları ise 26,4 milyar lira düzeyinde bulunuyor.

Vatandaşın Trilyonluk Borcu

Vatandaşların bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan toplam borcu 2021'in ilk 6 ayının ardından 928 milyar liraya ulaştı.

Çiftçinin Borcu 5 Kat Arttı

Çiftçilerin kamu ve özel bankalara kredi borçları toplamı 2011 yılında 31,2 milyar TL'den 2021 yılında 140 milyar TL'ye yükseldi. Çiftçilerin kredi borçlarının son iki senede yüzde 50 artması dikkat çekti. Banka borçlarının yanında çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifine olan borcu ise 9 milyar liraya ulaştı. Çiftçilerin borçlarının üçte ikisini kamu bankalarına olan borçlar oluşturdu.

Pandemi KOBİ'leri Vurdu

Küçük işletme ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) kredi borçları toplamı 2011 yılında 168 milyar TL iken 2021 yılına gelindiğinde bu borcun büyüklüğü 935 milyar TL'ye ulaştı. 2011 yılında 1,5 milyon olan borçlu KOBİ sayısı 2021'de 4 milyona dayandı. KOBİ'lerin ödeyemediği borçlar toplamı da 56,3 milyar TL'ye yükseldi. 2019'un sonundan itibaren pandemi döneminde KOBİ'lerin kredi borçları yaklaşık 250 milyar TL artış gösterdi. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği'ne (TESKOMB) esnaf ve sanatkarların toplam 68 milyar lira kredi borcu bulunurken, bunun 42,6 milyar lirasının sadece 2020 yılında borçlanması dikkat çekti.

Çalışmadan Borçlu Gençler

Öğrencileri maddi yönden desteklemek, sosyal ve kültürel gelişmelerini kolaylaştırmak amacıyla devam ettikleri yüksek öğretim kurumlarının normal öğrenimi süresince verilen öğrenim kredisi borçları da katlandı. 2002 yılında 450 bin öğrenci kredi alırken bu rakam yaklaşık 4 kat katlayarak 2021'de 1 milyon 200 bine ulaştı. Öğrenim kredisi borçlu öğrenci sayısı 5 milyon, borçlar toplamı 6 milyar TL'yi geride bıraktı. Son 10 yılda öğrenim kredisi borcu olan 5 milyon öğrenciden borçlarını ödeyemeyen yaklaşık 300 bini aşan sayıda genç, takip için Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bildirildi.

İcrada Milyonlarca Dosya Bekliyor

Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere, 2021'in ilk 6 ayında icra ve iflas dairelerine toplam 2 milyon 974 bin yeni dosya geldi. İcra iflas dairelerindeki dosya sayısı 2002 yılında 8 milyon ilen bu rakam 2021'e gelindiğinde yaklaşık 22 milyona yükseldi. İcra ve iflas dairelerine 2021 Haziran ayının ilk bir haftasında gelen dosya sayısı 137 bin olarak belirlendi.

Bütçe Borçla Başlıyor

Saray'ın hazırladığı 2021 bütçesi de borçla oluşturuldu. 2020 yılı bütçe açığı 239 milyar TL'ye ulaşırken, 2021 yılında bütçe giderleri 1 trilyon 346,1 milyar lira, bütçe gelirleri 1 trilyon 101,1 milyar lira, bütçe açığı ise 245 milyar lira olarak öngörüldü.

Devletin Kasası Da Borçlu

İktidarın 128 milyar dolarlık birikimin ne olduğunu açıklayamadığı Merkez Bankası'nın swap dahil toplam döviz ve altın borçları 52 milyar 249 milyon dolara ulaştı. Merkez Bankasının swap borçları dahil net rezervi ise eksi - 57,8 milyar dolar oldu.

Borçların Vadeleri Kıaldı

Kamu bankaları, Merkez Bankası ve özel sektörün kısa vadeli dış borcu 140 milyar dolara ulaştı. Kısa vadeli dış borç oranı 2010 yılından itibaren 2 kat artış dikkat çekti. Özel sektörün uzun vadeli dış kredi borcu ise finans sektörü ve reel sektör toplam 160 milyar dolara yükseldi.

Borçlar Yaşamları Vurdu

AKP döneminde katlanan borçlar sosyal yaşama iflas, haciz, boşanma ve geçim intiharları olarak yansıdı. Ekonomik krizin derinleştiği son 5 yılda Türkiye'de boşanma sayıları hızla arttı. Son 9 yılda boşanma hızındaki artış yüzde 16'ya çıkarken, geçtiğimiz yıl boşanan çift sayısı yüzde 8.8 arttı. Borçları biriken çiftlerin icradaki kredileri toplamı 6 milyar TL'yi geri bıraktı. Binlerce çiftçinin tarlasına, traktörüne ve hayvanlarına haciz konuldu. 2020 yılında her gün ortalama en az 273 esnaf iflas ederken, son iki yılda toplamda en az 213 bin esnaf sicilden ve meslekten terkini yaparak kepenk kapattı. 2021 yılının ilk 4 ayında iflas eden esnaf sayısı ise 36 bin 112'ye yükseldi. 2002-2019 yılları arasında gerçekleşen 53 bin intihardan 4 bin 801'inin gerekçesi resmi raporlara geçim sıkıntısı olarak yansıdı.

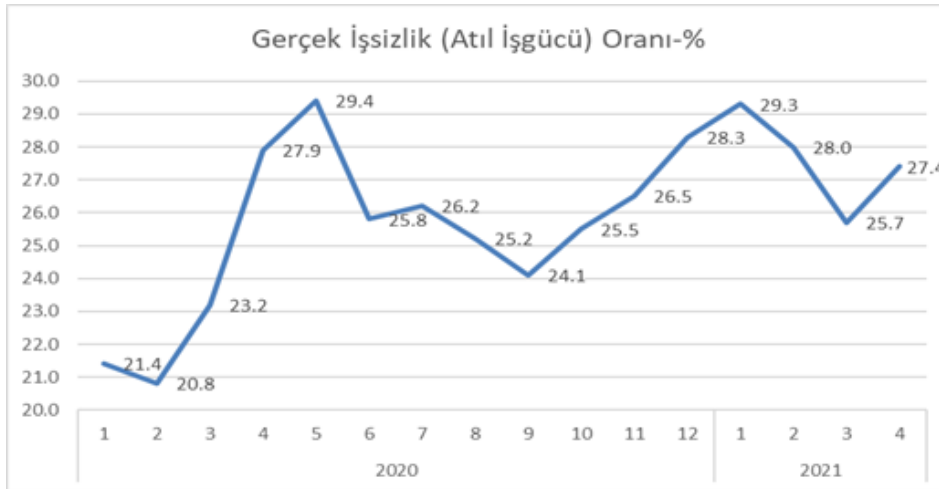
TÜİK'E GÖRE ERKEKLER İŞİNİ KAYBETTİ, KADINLAR İŞE BAŞLADI

TÜİK tarafından açıklanan Nisan ayında istihdam verilerindeki cinsiyet ayrışması dikkat çekti.

TÜİK verilerine göre Nisan'da tüm sektörlerde 334 bin erkek çalışan işini kaybederken, 142 bin kadın işe başladı. Nisan'da sanayide çalışan 251 bin erkek işinden olurken, 38 bin kadın bu sektörde işe alınmış. Aynı dönemde inşaat sektöründe çalışan 15 bin erkek işini kaybederken, 24 bin kadın inşaatta işe başlamiş. Yine hizmet sektöründe 76 bin erkek çalışan işinden olurken, 25 bin kadın iş başı yapmış. İstihdamdaki bu gelişmeler izaha muhtaç.

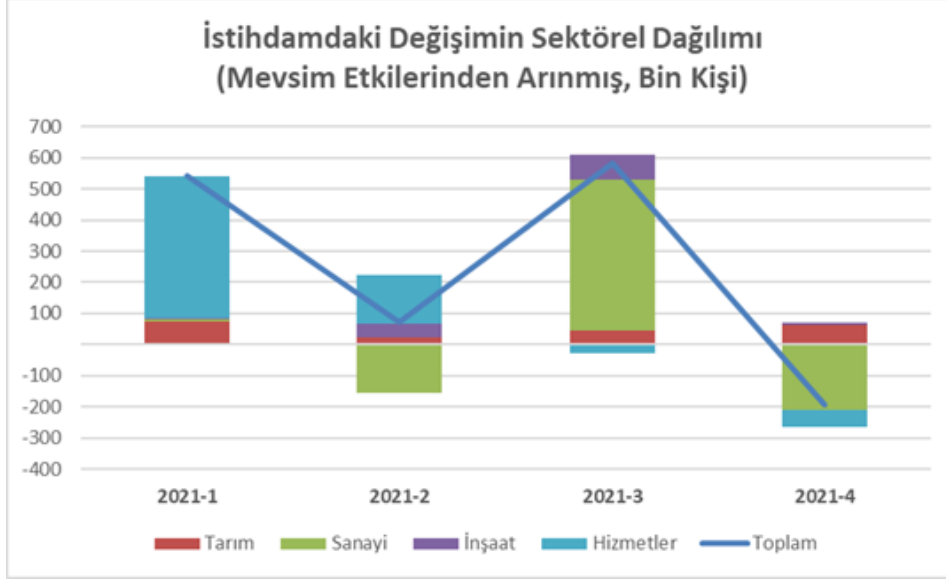
Gerçek İşsizlik Oranı Yeniden Artışa Geçti

Nisan'da gerçek işsiz sayımız, geçen yıla göre 622 bin kişi artarak, 9 milyon 517 bin oldu. Yılın üçte birini tamamladığımız Ocak-Nisan döneminde ortalama işsiz sayımız ise geçen yılın aynı dönemine göre 2 milyon 46 bin kişi artarak 9 milyon 905 bin olarak gerçekleşti. Son iki aydır gerileyen "gerçek işsizlik oranı" ise Nisan'da yeniden artışa geçti.

İstihdam Kaybının Ana Kaynağı Sanayi Sektörü

Yine Nisan'da mevsim etkilerinden arınmış gerçek işsizlik oranı, bir önceki aya göre, 1,7 puan artarak yüzde 27,4 oldu. İstihdamda hala istikrarlı bir toparlanma yok. Tersine Nisan'da istihdamda 193 bin kişilik gerileme var. Kaybın ana kaynağı ise sanayi sektörü. Nisan'da sanayi ve hizmet sektörlerinde sırasıyla 212 bin ve 52 bin kişilik istihdam kaybı var. Tarım ve inşaat sektörlerinde ise sırasıyla 62 bin ve 9 bin kişilik istihdam artışı görülüyor.

Erkekler İşini Kaybetmiş, Kadınlar İşe Başlamış

İstihdamdaki kayıplar kadar, kaybın cinsiyete göre dağılımı da ilginç. Nisan'da 334 bin erkek çalışan işini kaybederken, 142 bin kadın işe başlamış. Nisan'da sanayide çalışan 251 bin erkek işinden olurken, 38 bin kadın bu sektörde işe alınmış. Nisan'da inşaat sektöründe çalışan 15 bin erkek işini kaybederken, 24 bin kadın inşaatta işe başlamış. Yine hizmet sektöründe 76 bin erkek çalışan işinden olurken, 25 bin kadın iş başı yapmış. İstihdamdaki bu gelişmeler izaha muhtaç.

PMI Dünyada Arttı Bizde Düştü

Nisan, ekonomide kapanmaların yoğun olduğu bir ay. 14 Nisan'daki kısmi kapanmanın ardından 29 Nisan'da tam kapanma geldi. Yine özellikle imalat sanayinde de işlerin terse dönmeye başladığı bir ay. Küresel PMI Nisan ve Mayıs aylarında rekor kırarken, biz de gerileme başladı.

Sefalet Endeksi Yangını Ortaya Koyuyor

24 Mart'ta tamamlanan AK Parti kongrelerinin bedelini ekonomide yeniden kapanma olarak ödedik. Nisan ve Mayıs aylarını büyük ölçüde kaybettik. Yine turizm başta olmak üzere hizmet sektöründen gelen haberler hala çok parlak değil. İşsizlik ve enflasyonun toplamından oluşan "sefalet endeksi" memleketteki yangını ortaya koyuyor. Geçen yılın ilk 4 ayında "gerçek işsizlik ve enflasyondan" oluşan sefalet endeksinin ortalaması 35,5 idi. Bu yılın aynı döneminde ise aynı endeks değeri 43,9 oldu.

Sandığı Getirin

Ülkeyi yönetenlerde yetki çok ama sorumluluk yok. Yakında "İşsiz varsa siz iş verin" derlerse, şaşırılmayacağız. Bu iktidarın millete verecek bir şeyi kalmadı. Söyleyecek sözü de tükendi. "Çekildik izzet ü ikbal ile bab-ı hükümetten" deme zamanları geldi. Getirin sandığı.

İŞSİZLER ORDUSU!

TÜİK, Nisan ayı işsizlik rakamlarını açıkladı. TÜİK'in Nisan ayı işsizlik rakamları açıklamasına göre, işsizler ordusuna 275 bin kişi daha katıldı. Toplam işsiz sayısı ise 4 milyon 500 binin üzerine çıktı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2021 yılı Nisan ayı İş Gücü İstatistikleri'ni açıkladı. Buna göre, **Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 275 bin kişi artarak 4 milyon 511 bin kişi oldu.** İşsizlik oranı ise **0,9 puanlık artış ile yüzde 13,9 seviyesinde gerçekleşti.**

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İstihdam Oranı

İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 193 bin kişi azalarak 28 milyon 56 bin kişi, istihdam oranı ise 0,4 puanlık azalış ile yüzde 44,2 oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne Katılma Oranı

İşgücü 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 83 bin kişi artarak 32 milyon 567 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artış ile yüzde 51,3 olarak gerçekleşti.

Genç Nüfusta Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşsizlik Oranı

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,1 puanlık artışla yüzde 25,6, istihdam oranı 0,5 puanlık artışla yüzde 32,0 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,8 puan artarak yüzde 43,0 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış İstihdam

Nisan ayında istihdam edilenlerin sayısı bir önceki aya göre tarım sektöründe 62 bin kişi, inşaat sektöründe 9 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 212 bin kişi, hizmet sektöründe 52 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 18,0'ı tarım, yüzde 21,3'ü sanayi, yüzde 6,4'ü inşaat, yüzde 54,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Atıl İşgücü Oranı

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre 1,7 puan artarak yüzde 27,4 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 19,9 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı yüzde 21,9 olarak gerçekleşti.

İşsizlik Oranı Yüzde 12,9, İstihdam Oranı Yüzde 44,2 Oldu

İşsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 0,1 puan artarak yüzde 12,9 oldu. İşsiz sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre 468 bin kişi artarak 4 milyon 166 bin kişi olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 3,9 puan artarak yüzde 44,2 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2 milyon 987 bin kişi artarak 28 milyon 83 bin kişi oldu.

İşgücüne katılma oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 4,6 puan artarak yüzde 50,8 oldu. İşgücüne katılan sayısı 3 milyon 455 bin kişi artarak 32 milyon 249 bin kişi olarak gerçekleşti.

Tarım Dışı Sektörde Kayıt Dışı Çalışanların Oranı Yüzde 16,4 Oldu

Nisan ayında sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı ayına göre 0,8 puan azalarak yüzde 28,4 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 0,7 puan azalarak yüzde 16,4 oldu.

İŞSİZ ORDUSUNDA TERHİS YOK

İşsizlik oranı yüzde 13,9 olarak açıklandı. Bir ayda dar tanımlı işsiz sayısı Yalova'nın nüfusu kadar arttı. Geniş tanımlı işsiz sayısı ise 9,8 milyona ulaştı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan ayına ilişkin işgücü istatistiklerini açıkladı. Buna göre mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı Nisan 2021 döneminde bir önceki yıla göre 531 bin kişi artarak 4 milyon 511 bin kişiye yükseldi. Yılın ilk çeyreğinde açıklanan yüzde 7'lik büyüme ise işsizlik rakamlarına yansımada. Dar tanımlı işsiz son bir ayda neredeyse Yalova nüfusu kadar arttı. Sadece bir ayda işsizler ordusuna 275 bin kişi daha eklendi. Nisan ayında TÜİK'in açıkladığı dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 13,9 olarak gerçekleşti.

Öte yandan TÜİK'in atıl iş gücü olarak tanımladığı geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 27,4 oldu. Nisan 2020'de 9 milyon 187 bin kişi olan mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı son bir yılda 650 bin kişi artarak 9,8 milyona ulaştı.

Toplam istihdam oranı ise nisanda yüzde 44,2 olarak açıklandı. Başka bir ifadeyle çalışma çağındaki her 100 kişiden yalnızca 44'ü çalışabiliyor.

Ülkede giderek kronikleşmiş bir hal alan genç işsizler ise her geçen gün artmaya devam ediyor. Özellikle 2018 yılında yaşanan krizle artmaya başlayan genç işsiz sayısı pandeminin de etkisiyle daha vahim bir tabloya dönüştü. Sayıları 11,9 milyonu bulan 15-24 yaş arasındaki genç nüfusun 5 milyon 113 bini işgücüne dahil ediliyor. Bu gençlerin 1,3 milyonu, yüzde 25,6'sı işsiz. Genç nüfustaki istihdam oranı ise yüzde 32'de kaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Cinsiyete göre işsizlik oranlarına bakıldığında ise kadın işsizliğinin tüm türlerde erkeklerden yüksek olduğu görülüyor. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 12,9'ken kadınlarda yüzde 15,9 olarak açıklandı. Geniş tanımlı işsizlik ise erkeklerde yüzde 24,4 ve kadınlarda yüzde 33,3 düzeyinde hesaplandı.

Dar ve Geniş İşsizlik Arasındaki Fark 13,5 Puan

Ülkede 2018 Eylül'de başlayan ekonomik kriz ve 2020 Mart ayından bu yana yaşanan pandeminin de etkisiyle işgücü piyasasından kopma eğilimi artıyor. Zamana bağlı eksik istihdamda artış ve iş bulma ümidinin kaybedilmesine paralel olarak dar ve geniş tanımlı işsizlik oranları arasındaki fark giderek açılıyor. Nisan 2019'da dar tanımlı işsizlik yüzde 13,8'ken geniş tanımlı işsizlik yüzde 19,1 olarak gerçekleşmişti. Geniş tanımlı işsizlik dar tanımlı işsizlikten 5,3 puan yüksekti. Nisan 2021'e geldiğimizde ise dar tanımlı işsizlik yüzde 13,9, geniş tanımlı işsizlik yüzde 27,4 olarak açıklandı. Dar ve geniş işsizlik arasındaki fark 13,5 puana yükseldi. Dar ve geniş işsizlik arasındaki makasın bu denli açılmasının en önemli nedeni salgın dönemindeki işten çıkarma yasağının dar tanımlı işsizliği sınırlı düzeyde tutmuş olması ve işbaşında olunan sürenin azalması. Böylece dar tanımlı işsizlik sınırlı kalırken geniş tanımlı işsizlik fırladı. Öte yandan TÜİK'in yeni kullanmaya başladığı metodolojiye göre açıklanan aylık verilerde istihdam olup çalışmayanlar yok. Bu nedenle salgın döneminde istihdamda görünüş işbaşında olmayan, ücretsizde gösterilenler TÜİK verilerinde yer almıyor. Yine iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı, ümidini kaybeden işsizlerin sayısı ve genç işsizliğe ilişkin ayrıntılar TÜİK'in aylık verilerinde yer almıyor.

Emeklerime Yazık Değil mi?

24 yaşındaki Funda Topal, genç işsiz kadınlardan sadece biri. Geçen yıl Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin Edebiyat bölümünden mezun olan Topal, 1 yıldır işsiz. Formasyon eğitimini tamamlayıp öğretmenlik için özel kurumlara başvurularında bulunan Topal, olumlu geri dönüş alamayınca KPSS'ye hazırlanmaya başladığını söylüyor: "Mezun oldum. Sonra özel sektörde iş baktım. Ama özel sektör ya tecrübe istedi ya da tanıdık... Şimdi KPSS'ye hazırlanıyorum ama çok zorlanıyorum. Atanma şansımın olduğunu pek düşünmüyorum. Çünkü çok fazla atanmayan öğretmen ve mezun var. Ben de özel sektörde tanıdık bulma derdine düştüm. Bir şekilde kendime bakmam lazım. Neden evde oturayım? Emeklerime yazık değil mi? Kış aylarında aileme yük olmak istemediğim ve kendi masraflarımı karşılamak için çocuklara dersleri konusunda yardımcı oldum. Sigorta yok, güvence yok ayda bin 600 lira para kazandım. Zaten mezun olduğumda pandemi pik yapmıştı, Eskişehir'de iş arama şansım bile olmadı."

100 Kadından 16'sı Kayıtlı ve Tam Zamanlı İşte Çalışıyor

DİSK-AR, istihdamın niteliğine göre bir ayrıma giderek yeni bir istihdam verisi hesaplamaya başladı. Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam (KATİ) adında açıklanmaya başlanan bu yeni hesaplamada istihdamın ne kadarının sigortalı ve tam zamanlı çalıştığı belirleniyor. Böylelikle kayıtsız istihdam ile eksik istihdam dışında kalan tam zamanlı ve sigortalı olarak çalışanların sayısı ortaya çıkıyor. KATİ oranı kayıtlı tam zamanlı istihdamın 15 yaş ve üzeri kurumsal olmayan nüfusa bölünmesiyle hesaplanıyor. TÜİK istihdam oranını yılın ilk çeyreğinde yüzde 43,3 olarak açıklarken DİSK-AR, TÜİK verilerinden hareketle KATİ oranı yüzde 29,7 olarak hesapladı. Yapılan araştırmada çalışma çağındaki 63,5 milyona yakın kişinin sadece 18,8 milyonunun kayıtlı ve tam zamanlı çalıştığı ortaya çıktı. 32 milyon kadının ise sadece 5,1 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı olarak çalışıyor.

KİRALIK ARAÇLAR İÇİN BÜYÜK SERVET AKTI

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, bir soru önergesine verdiği yanıtta 2016 yılından bu yana kendi bakanlığının kiraladığı araçlara 10,7 milyon TL ödendiğini açıkladı. Araçlar arasında lüks sınıfta son modeller yer alıyor.

AKP döneminde kamunun hemen her alanına hakim olan israf harcamalarının yeni bir örneği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan çıktı. Yıllardır son model araçlar kiralayan bakanlık milyonlarca liralık fatura ödedi.

CHP Milletvekili Alpay Antmen, tüm bakanlıklara son yıllarda kiraladıkları araçların marka, model ve değerlerini sordu. Antmen, salgın sürecinde zorda kalan halka yeterli destek verilmezken kaynakların kiralık araçlara harcandığını söyledi. Bakanların bu konuda halka hesap vermek zorunda olduğunu ifade etti.

Antmen'e yanıt sadece Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'dan geldi. Kurum, altı yılda bakanlık bütçesinden 10,7 milyon TL'nin kiralık araçlar için harcandığını ifade etti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çevre ve Şehircilik Bakanı Kurum'un paylaştığı listeye göre, beş yılda toplam 345 araç kiralandı. Listeye göre 2016-2018 arasında kiralanılan araç modelleri ve sayısı sabit kalmasına rağmen ödenen kira bedeli katlanarak 519 bin TL'den 1 milyon 608 bin TL'ye çıktı.

2019 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın kiraladığı araç sayısı 74'e yükseldi. Geçmiş yıllardaki araçların aynen korunduğu listeye, Mercedes marka araçlar da eklendi. 2020'de kiralanılan araç sayısı 82'ye çıktı ve filoda Volkswagen Passat, Mercedes ve AUDİ A6 marka araçlar yer aldı.

ÇEVRE BAKANLIĞI'NIN KİRALIK ARAÇ BİLANÇOSU		
Yıl	Araç sayısı	Yapılan ödeme
2016	36	519 bin TL
2017	36	1 milyon 64 bin TL
2018	36	1 milyon 608 bin TL
2019	74	2 milyon 864 bin TL
2020	82	3 milyon 780 bin TL
2021	81	888 bin TL
TOPLAM	345	10.7 milyon TL

SARAY'DAN 6 AYDA 39 'ACELE KAMULAŞTIRMA'

İstisna genel uygulamaya dönüştü!

CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, kamulaştırmanın özel ve olağanüstü yollarından olan 'Acele Kamulaştırma'nın genel uygulama haline dönüştürülmesinin yasaya aykırı olduğunu belirtti.

CHP İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan son dönemde sıkça imza attığı "Acele Kamulaştırma" kararlarını gündeme getirdi.

Erdoğan tarafından son 6 ayda 39 adet "Acele Kamulaştırma" kararı verildiğini belirten Bekaroğlu, kamulaştırmanın özel ve olağanüstü yollarından olan 'Acele Kamulaştırma'nın genel uygulama haline dönüştürülmesinin yasaya aykırı olduğunu belirtti.

Konuyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a acele kamulaştırma sayılarındaki artışın nedenini soran Bekaroğlu, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesinde; 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında "acele kamulaştırma" usulünün uygulanabileceğinin hüküm altına alındığını, bunun dışındaki durumlarda Acele Kamulaştırma uygulaması yapılamayacağını ifade etti.

Oktay'ın cevaplama istemiyle TBMM Başkanlığına verdiği soru önergesinde; acele, olağanüstü ve istisnai hallerde, kamunun büyük zararlara uğraması ihtimalinin önüne geçmek amacıyla, kıymet takdiri dışındaki

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

işlemler daha sonradan tamamlanmak üzere, öngörülen usul ve şekilde taşınmaza el konulabileceğinin kanunda öngörüldüğünü vurgulayan Bekaroğlu, "Acele kamulaştırma, kamulaştırmanın özel ve olağanüstü yollarından biridir. İvedilik olağan usulün dışında olağanüstü bir usulün uygulanmasını zorunlu kılmalıdır." dedi.

İstisna Genel Uygulamaya Dönüştü!

Kanunda "acele kamulaştırma" usulünün istisnai bir uygulama olarak belli koşulların varlığına bağlanmasına karşın; son dönemde yapılan kamulaştırmaların belli prosedürlerden kaçınmak amacıyla taşınmaz malların kamulaştırılmasında bu yöntemin seçildiği, bu acele kamulaştırma kararlarının alınması sırasında yerel koşulların ve hassasiyetlerin pek fazla dikkate alınmadığını kaydeden Bekaroğlu, "Kanunda istisnai bu yöntemin "genel" bir uygulamaya dönüşmesi, "acele kamulaştırmayı" otoriter bir politika aracına dönüştürmektedir." dedi.

Yargıdan Dönüyor

Mehmet Bekaroğlu, acele kamulaştırma kararlarının çoğunlukla yargıya taşındığını, bu kararların iptal edildiği çok sayıdaki yargı kararında; acele kamulaştırma kararlarının ancak istisnai durumlarda yapılabileceğinin ve acele kamulaştırma yoluna gidilmediğinde kamunun uğraması muhtemel zararların neler olduğunun açıkça ortaya konulması gerektiğinin belirtildiğini söyleyen Bekaroğlu, bazı acele kamulaştırma kararlarının telafisi imkansız zararların doğmasına neden olduğunu, çok sayıda olayda vatandaşla devletin karşı karşıya geldiğini vurguladı.

Bekaroğlu, konuyla ilgili soru önergesinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan şu sorulara cevap istedi:

-Son dönemlerde özellikle enerji projeleri için alınan "acele kamulaştırma kararı" sayılarında görülen artışın nedeni nedir?

-Yereldeki doğal, kültürel ve sosyal koşullar ve yerel hassasiyetler dikkate alınmadan Cumhurbaşkanlığı Kararına bağlanan çok sayıda "acele kamulaştırma" kararı ile ilgili olarak vatandaşlar tarafından yargı mercilerine yapılan itiraz sayılarındaki artışı nasıl değerlendiriyorsunuz?

-Bazı "acele kamulaştırma" kararlarının uygulanmasının güç ve telafisi imkansız zararlar doğuracağına bilinmesine karşın bu usulde ısrarlı olunmasının nedeni nedir?

-Bazı projelerdeki (Örneğin; Rize İyidere Lojistik Limanı İnşaatı kapsamında deniz dolgusunda kullanılacak hammaddenin temini amacıyla taş ocağı ve bağlantı yolları yapılmak üzere İkizdere İlçesinde Cevizlik ve Gürdere köylerindeki 17 adet taşınmazın Acele Kamulaştırması) acele kamulaştırma kararları için son dönemlerde kamuoyunda oluşan haklı tepkileri de dikkate alarak bu konudaki politikanızı değiştirmeyi, devlet ve vatandaş karşı karşıya getiren bu tür uygulamaları durdurmayı ve yargı kararlarını gecikmeksizin yerine getirmeyi düşünüyor musunuz?

SÜLEYMAN SOYLU, SİGORTA ŞİRKETİNİ BÜYÜTTÜ

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve oğlu Engin Levent Soylu'nun, ocak ayında yeni bir sigorta şirketi kurduğu öğrenildi. Şirketin sermayesi 100 bin TL olarak belirlenirken, faaliyet alanı içine internet üzerinden sigorta satışı da eklendi.

Suç örgütü lideri Sedat Peker, dün yayımladığı videoda, Soylu'nun sigorta şirketine değinerek, "Şirketin yüzde 5 bin 700 büyümüş. 57 kat büyümüş. Erdal baba araba getirdiğinde 20 sene önce, sigortalattığında Erdal baba diyordun" iddialarında bulunmuştu.

Peker'in iddialarının ardından İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve oğlu Engin Levent Soylu'nun, 18 Ocak'ta yeni bir sigorta şirketi kurduğu ortaya çıktı. Böylece Soylu ailesi, son dönemde artan internet üzerinden sigorta satışı pazarına adım attı.

'100 Bin TL Olarak Belirlendi'

Şirketin faaliyet konusu içinde "e-sigorta hizmetleri sunmak" başlığı yer aldı. Esigortan Sigorta Acentelik Hizmetleri Anonim Şirketi'nin kuruluş sermayesi ise 100 bin TL olarak belirlendi. Şirket hisseleri, Süleyman Soylu ve oğlu arasında eşit olarak bölündü.

Paranın Yarısı Soylu'dan

Şirketin yüzde 50 ortağı Engin Levent Soylu bir yıllığına şirket yönetim kurulu başkanı seçildi. Resmi kayıtlarda; "Beheri 100,00 Türk lirası değerinde 500 adet paya karşılık gelen 50 bin Türk lirası Süleyman Soylu tarafından nakdi olarak taahhüt edilmiştir" bilgisi yer aldı.

Aynı Yer Belirlendi

Esigortan Sigorta Acentelik Hizmetleri Anonim Şirketi'nin adresi ise ailenin 1996'da kurduğu Engin Sigorta ve Aracılık Hizmetleri ile aynı yer olarak belirlendi.

'Namusumla Para Kazanıyorum'

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, katıldığı bir televizyon programında, organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in iddialarıyla ilgili açıklama yaparken; sözü sigorta şirketine getirerek, "Benim bir sigorta şirketim var. Benim hayatta sevdiğim işlerden bir tanesi. Küçük bir odam var. O yazıcının sigorta poliçesini kesmesi hoşuma gider. Çoluk çocuğumla namusumla para kazanıyorum" demişti.

THY İddiası

Suç örgütü lideri Sedat Peker daha önce de THY'nin sigorta işlerini Süleyman Soylu, Engin Levent Soylu ve Hamdiye Soylu'ya ait Engin Sigorta ve Aracılık Hizmetleri şirketinin yaptığını iddia etmişti.

Bunun üzerine Engin Sigorta'dan yapılan yazılı açıklamada, "Engin Sigorta ve Aracılık Hizmetleri'nin ne THY ile ne de ülkemizin büyük holdingleriyle; hiçbir ticari bağı, ilişkisi, herhangi bir sigorta ilişkisi, geçmişte olmadığı gibi bugün de söz konusu değildir" denilmişti.

ŞANLIURFA TMO'DA 70 MİLYON LİRALIK YOLSUZLUK...

Suriye'den alınan arpa ve buğdayın Şanlıurfa TMO depolarına girmediği tespit edildi. 70 milyonluk yolsuzluk iddiasına ilişkin eski AKP Milletvekili Mazhar Bağlı'nın kardeşi TMO Şanlıurfa Şubesi Müdür Yardımcısı Abdurrahman Bağlı'nın da aralarında bulunduğu 4 kişi tutuklandı.

Şanlıurfa Toprak Mahsulleri Ofisi'nde (TMO) Suriye'den Türkiye'ye arpa, buğday alındığı fakat bu mahsüllerin TMO'nun depolarına girmediği ve 70 milyonun üstünde bir yolsuzluk olduğu iddia edildi.

Konuya ilişkin açılan dava kapsamında eski AKP Milletvekili Mazhar Bağlı'nın kardeşi TMO Şanlıurfa Şubesi Müdür Yardımcısı Abdurrahman Bağlı tutuklandı.

Dört Kişiyi Tutuklama

Şanlıurfa Toprak Mahsulleri Ofisi'nde (TMO) yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin TMO Şanlıurfa Şubesi Müdür Yardımcısı Abdurrahman Bağlı'nın aralarında olduğu 10'u aşkın kişi 7 Nisan'da gözaltına alındı.

Dört gün süren gözaltının ardından Bağlı'nın da aralarında bulunduğu dört kişi Şanlıurfa 2. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından "rüşvet almak ve vermek", "ihaleye fesat karıştırmak", "kamuyu zarara uğratmak" suçunu işledikleri iddiasıyla tutuklandı.

Şanlıurfa 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ne Bağlı ve 10'u aşkın kişi hakkında aynı suçlamaları işledikleri iddiasıyla dava açıldı. Delil olarak ihbarlar ve telefon konuşmalarının gösterildiği iddianamede Bağlı, yedi ihaleye fesat karıştırmakla suçlandı. Beş ihalenin Ortadoğu Nakliyat isimli firma tarafından alındığının belirtildiği iddianamede kamunun zarara uğratıldığı bilgisi yer aldı.

Ayrıca TMO Şanlıurfa Şubesi'nde gerçekleşen bu yolsuzluğa birçok milletvekili ve bürokratin isminin karıştığı da iddia edildi.

TMO Şanlıurfa Şube Müdürü Deniz Özoğul ise yolsuzluk iddialarına ilişkin konuşma yetkisinin olmadığını söyledi. Şu an tutuklu bulunan TMO Şanlıurfa Şubesi Müdür Yardımcısı Abdurrahman Bağlı, eski AKP Şanlıurfa Milletvekili Mazhar Bağlı'nın kardeşi. Ayrıca Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Bakan Yardımcısı olarak atanan ve yaklaşık bir ay önce Bakanlık Müşaviri yapılan Mehmet Selim Bağlı'nın amcasının oğlu.

PTT'NİN HİÇ ETTİĞİ PARALAR

Haber-Sen Merkez Yönetim Kurulu, PTT'de 2 yılda 2 milyar lira yakın zarar edilmesine dair yaptığı basın açıklamasında "Yönetim hakkını, sınırsız ve fütursuzca, iş barışını bozacak şekilde kullanmak yerine çalışanlar ile emek mücadelesi veren sendikalarla karşılıklı diyalog kurularak PTT'deki çalışma huzurunu bozacak hukuka aykırı uygulamalarından acilen vazgeçmelidir" dendi.

Haber-Sen Genel Merkezi, Ankara'da sendika genel merkezinde basın açıklaması düzenledi. Açıklamada 2018'de 216 milyon lira kâr eden PTT'nin, 2019'da 1 milyar 218 milyon, 2020'de ise 741 milyon lira zarar ettiği 2 yıllık zararın 1 milyar 959 milyon lira olduğu hatırlatıldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Açıklamada zararın PTT yönetiminin israf harcamalarından kaynaklandığına değinilirken, yapılan israf harcamalarının PTT emekçilerine harcanabileceği aktarıldı.

Açıklamada bu parayla PTT işçileri için yapılabilecekler şöyle sıralandı:

- ◆ Tüm çalışanlara ayırım yapılmaksızın kadro verilebilirdi.
- ◆ 55 yaşından sonra re'sen emekliliğe sevk edilen dağıtıcılara yıpranma hakları verilebilirdi.
- ◆ 4 yıllık fakülte mezunu olan dağıtıcıların ayırım gözetilmeksizin memurluğa atanması yapılabilirdi.
- ◆ Üst düzey yöneticilere yapılan skala ayarlaması, ayırım gözetmeksizin tüm çalışanlara da yapılabilirdi.
- ◆ 50'nin üzerinde çalışanı olan işyerlerinde kreş açılabilir ve daha küçük işyerlerinde bundan yararlanamayan tüm çalışanlar için kreş yardımı yapılabilirdi.
- ◆ Kapatılan Sosyal Tesisleri ve Dinlenme Kampları tekrar açılarak PTT Emekçilerine hizmet sunulabilirdi.
- ◆ İş yükü altında ezilen PTT Emekçisinin insanca çalışabileceği bir ortamın yaratılması için yeni personel alımı yapılabilirdi.

Covid-19 döneminde canla başla çalışan PTT Emekçisine ayırım yapmaksızın Nakit Destek ödeme yapılabilirdi.

İBB'NİN YOLSUZLUK DOSYALARINDAN 6 AYDIR SES YOK!

İBB Teftiş Kurulu'nun önceki döneme ait yolsuzlukları soruşturduğu 50 klasöre İçişleri Bakanlığı "Biz bakacağız" diyerek el koydu. Ancak 6 aydır herhangi bir açıklama yapılmadı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde (İBB) önceki dönemde yapılan usulsüzlük iddialarına ilişkin belediye teftiş kurulu inceleme başlattı. Ancak İçişleri Bakanlığı dosyaları devraldı. Kamuoyuna yansıyan örnekler ise vahim tabloyu ortaya koydu.

İBB Başkanı "Bir uyanık Başakşehir'deki arsayı 11 milyon dolara alıp KİPTAŞ'a 47 milyona sattı" dedi. İmamoğlu, yolsuzluk suçlamaları nedeniyle 13 milyar TL kamu zararı oluşturduğunu belirtti.

KİPTAŞ Eski Genel Müdürü: Erdoğan'ın Resmi Niye Yok

Karar'da yer alan habere göre, aradan geçen altı ayda İçişleri Bakanlığı'ndan "suç unsuru var ya da yok" açıklaması gelmedi. Sessizlik karşısında CHP'li Gürsel Tekin ile Ali Mahir Başarır, İBB'nin önceki yönetimi hakkında suç duyurusunda bulundu.

Dilekçede ismi geçen KİPTAŞ eski Genel Müdürü İsmet Yıldırım'ın İBB Meclisi'nde suçlamaları "Burada Cumhurbaşkanımızın bir tane resmini göremiyorum, nerede?" sözleriyle savunması da dikkat çekti.

İBB'nin 50 Dosyasında 6 Aydır Bir Ses Yok

İBB'de İmamoğlu'nun göreve gelmesi sonrası teftiş kurulu önceki yönetime ait yolsuzlukları soruşturmaya başladı. Kurulun 50 klasör halindeki çalışmasına ocak ayında İçişleri Bakanlığı "Gerekeni biz yapacağız" diyerek el koydu. Aradan 6 ay geçmesine rağmen dosyaların akıbetiyle ilgili gelişme olmazken İmamoğlu elindeki somut delilleri kamuoyuyla paylaşmaya başladı. Geline süreçte 'dosyalarda suç unsurunun olup olmadığı'na dair belirsizlik perdesinin kalkmaması 'örtbas' endişesi oluşturdu.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu koltuğa oturmasının ardından önceki dönemde yapılan usulsüzlük iddialarına ilişkin incelemelerin yapılması için talimat verdi. Talimat sonrası belediye teftiş kurulu inceleme başlattı. İnceleme altına alınan 50 dosyayı geçtiğimiz ocak ayında İçişleri Bakanlığı dosyaları devraldı. Çarpıcı iddiaları ilk kez dile getiren İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, İBB'de 50 soruşturma dosyası olduğunu belirtti. İmamoğlu yaşanan süreci "Benim teftiş kurulum var. Geçmiş döneme dair bir soruşturma yapıyorum. 'Sen bunu yapamazsın, biz yapacağız' diye el koyuyorsun" sözleriyle dile getirildi.

Tek Satışta 106 Milyon Dolar Zarar

Çoğunluğu Kiptaş üzerinden yapılan konut projelerine ait olan İçişleri Bakanlığın el koyduğu yolsuzluk dosyalarından biri de Fatih'teki ipotekli eski lunapark arazisiydi. İBB'nin el konulan yolsuzluk dosyasında, büyükşehirin 2017 yılında gerçekleştirdiği bu alışverişten 106.4 milyon dolar zarar ettiğini ortaya çıkmıştı. Ancak İBB yönetimi ve Başkan İmamoğlu yolsuzluk ve usulsüzlükleri açıklamaya devam etti.

İmamoğlu: Kim Bu Uyanık?

Yolsuzluk dosyalarıyla ilgili İmamoğlu'ndan en somut açıklama 31 Mayıs'ta geldi. İBB Başkanı İmamoğlu, AK Parti döneminde Başakşehir'de KİPTAŞ'ın alacağı bir arsa için 28 milyon dolarlık yolsuzluk yapıldığını söyledi. İmamoğlu, yolsuzlukla ilgili belgelerin ellerinde olduğunu açıkladı.

İmamoğlu şunları söyledi: "O günkü kurlarla yaklaşık olarak arada 28 milyon dolar fark var. Pazartesi günü bu arsayı satın alma kararı veren KİPTAŞ'ın bu kararının hemen ardından çok ama çok akıllı biri o arsayı satın alıyor ve cuma günü KİPTAŞ gidiyor o arsayı bu uyanıktan satın alıyor. Kim bu uyanık? Onların da kayıtları var. Kim bu yönetim kurulu kararını alanlar? Onların da kayıtları var. Benden önceki yönetim bu arsayı 47 milyon dolara satın alıyor, 300-400 konutluk bir proje yapıyor ve KİPTAŞ'ın önüne de bu projenin maketini koyuyorlar. Biz göreve geldikten sonra o projeyi 'Yeşil alan yaptık' diye karar alıyorlar. Şimdi buna derler ki 'Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu' bu olmaz."

Bakanlık Ne Karar Verecek

Dosyaların akıbetini İBB Sözcüsü Murat Ongun da gündeme getirdi. Ongun "Bakanlığımız bu dosya için ne karar verecek" diyerek Fatih'teki ipotekli eski lunapark arazisinin şaibeli satış sürecini tekrar gündeme getirdi. Ancak aradan 6 ay geçmesine rağmen dosyaların akıbetiyle ilgili İçişleri Bakanlığı'ndan açıklama yapmadı. Vatandaşın 13 milyarının hiç edildiği acil kategorideki dosyaların akıbetine ilişkin altı aydır açıklama yapılmaması kamuoyunca "örtbas" endişesi oluşmasına neden oldu. Sosyal medyada "Bakanlık derhal sürecin akıbetine ilişkin bilgi verip belirsizliği gidersin" çağrıları yapıldı.

CHP'den Dosyalar İçin Suç Duyurusu

Aradan geçen altı aya rağmen İçişleri Bakanlığı'ndan "suç unsuru var ya da yok" açıklaması gelmesi üzerine CHP harekete geçti. Sessizlik karşısında CHP'li Gürsel Tekin ile Ali Mahir Başarır, İBB'nin önceki yönetimi döneminde yapılan yolsuzluk iddialarıyla ilgili aralarında Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun bulunduğu yöneticiler hakkında suç duyurusunda bulundu. Savcılığa verilen suç duyurusunda "Savcılıklar, AKP'nin yolsuzluklarıyla ilgili özel bir birim kursun" talebi de iletildi. Suç duyurusu sonrası açıklama yapan Başarır "Bugün İstanbul Milletvekilimizle yine bir yolsuzluğu savcılara hatırlatmaya geldik. Çünkü onlar hatırlamıyor, hatırlamak istemiyor" dedi.

Dilekçede KİPTAŞ Müdürü Detayı

Suç duyurusu dilekçesinde dosyalarda hakkında suçlama yöneltilenlerden biri de KİPTAŞ eski Genel Müdürü İsmet Yıldırım oldu. Dilekçede ayrıca Yıldırım'ın İBB Meclisi'nde yaptığı konuşmada "Burada Cumhurbaşkanımızın bir tane resmini göremiyorum, nerede?" dediği de aktarıldı.

AKP YÖNETİMİNDE SADECE BİR İHALEDE İBB'YE 67 MİLYON 307 BİN TL KAMU ZARARI

İBB Sözcüsü Murat Ongun, 'Selatin Camilerinin İbadete Hazır Halde Bulundurulması Hizmet Alımı' ihalesinde İBB'nin 67 milyon 307 bin TL kamu zararına uğratıldığı tespit edildiğini açıkladı. Ongun, "İBB Teftiş Kurulu konuyu soruşturdu, dosya İçişleri Bakanlığı tarafından devralındı. Şu ana kadar sonuçlanmadı" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Sözcüsü Murat Ongun, 'Selatin Camilerinin İbadete Hazır Halde Bulundurulması Hizmet Alımı' ihalesinde İBB'nin 67 milyon 307 bin TL kamu zararına uğratıldığı tespit edildiğini duyurdu.

Ongun, Twitter hesabından 'Yeni bilgilendirme' diyerek duyurduğu gelişmeye ilişkin, "Selatin Camilerinin İbadete Hazır Halde Bulundurulması Hizmet Alımı ihalesinde İBB'nin 67 milyon 307 bin TL kamu zararına uğratıldığı tespit edildi" ifadelerini kullandı.

Ongun, "İBB Teftiş Kurulu konuyu soruşturdu, dosya İçişleri Bakanlığı tarafından devralındı. Şu ana kadar sonuçlanmadı" dedi.

Selatin Camileri Nedir?

DHA'nın aktardığına göre, Osmanlı padişahlarının, genellikle kendi paralarıyla yaptırdıkları camilere Selatin (Sultan) camileri deniyor.

AMBULANS UÇAK DA KATARLI ŞİRKETTEN

Sağlık Bakanlığı yine en büyük ortağı Katarlı olan Red Star Havacılık Şirketi'nden 55 milyon TL'ye ambulans uçak kiraladı. Bakanlık kasasından Katar ortaklı şirkete beş yılda ödenen para 210 milyon TL'yi geçti.

Sağlık Bakanlığı, yine en büyük hissesi Katar merkezli Gulf Helicopters Şirketi'ne ait olan Red Star Havacılık Şirketi'nden milyonlarca liraya ambulans uçak kiraladı. Sağlık Bakanlığı, bugüne dek Katar ortaklı şirkete 200 milyon TL'nin üzerinde para ödedi.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, Sağlık Bakanlığı'na bağlı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, iki yıl süreyle iki hasta taşıyabilen bir adet ambulans uçak kiralamak için 12 Ocak tarihinde ihale düzenledi. İhaleye sadece Red Star Havacılık Hizmetleri Şirketi katıldı ve şirket ile Sağlık Bakanlığı arasında 55 milyon 80 bin TL'lik sözleşme imzalandı. Şirketten kiralanen ambulans uçağın 30 Mart 2023 tarihine kadar kullanılacağı açıklandı.

5 Yılda Yapılan Ödeme 210 Milyon TL'yi Geçti

Sağlık Bakanlığı, 2017 yılından bu yana ambulans uçakları Red Star Havacılık Hizmetleri Şirketi'nden kir alıyor. Şirkete beş yılda Sağlık Bakanlığı kasasından yapılan ödeme ise 210 milyon TL'yi geçiyor. Red Star Havacılık Hizmetleri Şirketi'ne Sağlık Bakanlığı bütçesinden yapılan ödemeler şu şekilde:

- 2017: 138 milyon 430 bin TL
- 2019: 17 milyon 200 bin TL
- 2021: 55 milyon 80 bin TL

Sağlıkçılar Şirketin Personeli

Şirketle Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan sözleşmeye göre, ambulans uçaklarda görev yapan sağlık çalışanları da aynı zamanda uçakların kiralandığı şirketin çalışanları. Sözleşmede, "Belirlenen çekirdek personel ile birlikte sözleşme hükümleri çerçevesinde Sağlık Bakanlığı'nca kiralanması ve yüklenici tarafından işletimi hususlarını kapsar" maddesi de yer aldı. Ayrıca, ambulans uçakta biri doktor olmak üzere toplam üç sağlıkçının bulunması gerektiği belirtildi.

En Büyük Hissedar Katarlı Ortak

Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bilgilere göre, Red Star Havacılık Hizmetleri Anonim Şirketi'nin yüzde 49'luk ve en büyük hissedarı Katar merkezli Gulf Helicopters Şirketi. Şirketin yüzde 46'lık hissesi Celal Emre Dursun'a ve yüzde 5'lik hissesi ise Fatih Yalçın'a ait. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün resmi internet sitesinde yer alan bilgiye göre ise "Genel Havacılık Yönetmeliği" gereğince Türkiye'de faaliyet gösterecek şirketlerde Türkiye vatandaşı ortak bulunması gerekiyor. Yönetmelikte "Genel havacılık faaliyetleri yapmak üzere başvuruda bulunacak gerçek kişilerin Türk vatandaşı olması, tüzel kişilerin hisselerinin çoğunluğunun Türk vatandaşı olan bir ortakta bulunması zorunludur" şartı yer alıyor. BirGün'e konuşan sektör temsilcileri ise bu şarta çoğunlukla kâğıt üzerinde uyulduğunu ifade ediyor.

ANKARA – SİVAS YHT PROJESİ YILAN HİKÂYESİNE DÖNDÜ

Bir Plansızlık Örneği Ankara-Sivas YHT Projesi. Proje inşaat halindeyken güzergâhı değiştirildi, 2012'den bu yana 6 kez açılacağı ilan edildi, tünel ve viyadük boyutu yaklaşık 4 kat arttı, Eylül'de yarım yamalak açılış hazırlığı gündemde...

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren (YHT) projesiyle ilgili ihalenin 2007 yılında yapıldı, 2008 yılında başlanan inşaat bugüne kadar devam etti. Proje kapsamında bugüne kadar pek çok ihale yapıldı, inşaat halinde güzergâh bile değiştirildi. YHT projesi iktidarın plansızlığının ve kamu parasını nasıl savurduğunun en açık örneğidir.

Tünel Ve Viyadük Boyutu 4 Kat Arttı

Ankara-Sivas YHT projesinin inşaatına 2008 yılında başlandı. Yanlış planlama nedeniyle inşaat çalışmaları devam ederken hattın güzergâhı da büyük oranda değiştirildi. Güzergahın değişmesi nedeniyle 10 bin 618 metre olan tünel boyutu 43 bin 742 metreye; 2 bin 730 metre olan viyadük boyutu da 11 bin 263 metreye çıktı. Başka bir deyişle yanlış planlama nedeniyle tünel ve viyadük boyutu neredeyse 4 kat arttı.

Harcama 10 Milyarın Üzerinde

Ankara – Sivas YHT hattının yapımında yaşanan karmaşa büyük bir kamu zararı ve zaman kaybı da neden oldu. Proje kapsamında bugüne kadar yapılan harcamanın bugünkü değere göre 10 milyar TL'nin üzerinde olduğu hesaplanıyor. Bugüne kadar kaybedilen zaman ve yapılan harcamaya karşın projenin hala tamamlanmamasının nedeni ihalelere gerçek metrajlar üzerinden çıkılmaması ve projenin zemin-sontaj etütlerine dayalı olarak hazırlanmaması olarak belirtiliyor.

Yarım Yamalak Açılış Hazırlığı

İktidarın vaatleri tutmayınca Ankara – Sivas YHT hattının bir bölümü henüz tamamlanmadan eski raylı sistem üzerinden çalışmasına karar verildi. Bu kapsamda proje henüz tamamlanmadan Eylül ayında açılışın yapılması için hazırlıklara başlandı. Hattın yaklaşık yüzde 20'sine denk gelen Ankara-Kırıkkale arasında mevcut konvansiyonel hat kullanılacak. Buna göre; Ankara – Sivas arasında çalışacak hızlı trenler hattın yaklaşık 5'te birlik bölümünde eski raylar üzerinden yol alacak.

Açılış İçin 6 Kez Farklı Tarih Verildi

Ankara-Sivas YHT hattıyla ilgili yaşanan ve yılan hikâyesine dönen süreç 2007 yılında yapılan ihale ile başlarken; günümüze kadar yaşanan süreç özetle şöyle:

- Hattın ilk olarak 2012 yılında hizmete açılacağı duyuruldu.
- .2015 yılında inşaat çalışmaları sürürken yanlış planlama nedeniyle hattın güzergâhı değiştirildi. Bu nedenle ihale edilen proje ile yapılan proje arasında büyük farklar ve beraberinde kamu zararı oluştu.
- Şubat 2017'de dönemin TCDD Genel Müdürü İsa Apaydın hattın 2018 yılında işletmeye alınacağını söyledi.
- Şubat 2019'da başında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan; hattın Ramazan Bayramı'na (Haziran 2019) yetişeceğini söyledi.
- Ekim 2019'da dönemin Ulaştırma Bakanı Cahit Turan hattın gelecek Ramazan Bayramı'nda (Mayıs 2020) hizmete alınacağını söyledi.
- Mayıs 2020'de Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, yıl içinde (2020) içinde hattın açılacağını duyurdu.
- Mart 2021'de Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, Haziran 2021'de hattın açılacağını bir kez daha ilan etti.
- Mayıs 2021'de Ulaştırma Memur Sen Şube Başkanı Ankara-Sivas YHT hattının 4 Eylül 2021'de açılacağını kaydetti.

TCDD'NİN BİR YILLIK ZARARI 1,3 MİLYAR TL

TCDD'de pandemi nedeniyle sefer sayısı azaltıldı ama kaza sayısı azalmadı. Geçen yıl 56 önemli tren kazası meydana geldi. Kurumun 2020 yılı zararı da 1,3 milyar TL'yi geçti.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Taşımacılık A. Ş.'nin 2020 Yılı Faaliyet Raporu'nda çarpıcı bilgiler yer alıyor. Buna göre, kurumun zararı her yıl katlanarak artıyor. Üstelik kurumda tren seferleri azalsa bile kazaların azalmadığı görülüyor. TCDD personeli içinde kadın oranının oldukça düşük olması da dikkat çekici.

Sefer Azaldı Ama Kaza Sayısı Düşmedi

Rapora göre, geçen yıl pandemi nedeniyle tren seferleri büyük oranda azaldı. Örneğin Yüksek Hızlı Tren'de (YHT) 28 Mart-28 Mayıs arasında hiç sefer yapılmadı. Ardından YHT Yaz Tarifesi'ne göre 48 sefer yapılması gerekirken sefer sayısı 16-20 ile sınırlı tutuldu.

Sefer sayılarındaki bu azalışa karşın geçen yıl "56 adet önemli kaza" meydana geldi. 2019 yılında da "56 önemli kaza" meydana gelmişti. Buna göre, geçen yıl pandemi nedeniyle tren seferleri büyük oranda azalsa da kaza sayısında hiçbir azalma olmadı.

Geçen yıl meydana gelen 56 kazanın nedenleri ise şöyle: 9'u çarpışma, 18'i deray (raydan çıkma), 15'i hemzemin geçit kazası ve 14'ü de diğer nedenler.

Eski Vagonlar Kullanılıyor

Raporda, yolcu vagonlarının yaşlarına göre dağılımına ilişkin bilgilere de yer verildi. Buna göre, yolcu vagonlarının yüzde 4,3'ü 40 yaşın üzerinde. Vagonların yüzde 38,2'si 30-39 yaş arasında iken yüzde 32,4'ü 20-29 yaş arasında. Yolcu vagonlarının sadece yüzde 25,1'i 20 yaşın altında.

Yük vagonlarının ise yüzde 10,6'sının 40 yaşın üzerinde, yüzde 17,9'unun 30-39 yaş arasında, yüzde 14,9'unun 20-29 yaş arasında, yüzde 26,3'ünün 10-19 yaş arasında ve yüzde 30,2'sinin ise 10 yaşın altında olduğu belirtiliyor.

Yolcu Sayısı Yüzde 40 Düştü

Covid-19 pandemisi nedeniyle geçen yıl TCDD'nin toplam yolcu sayısı 2019'a göre yüzde 40 azaldı. Yüksek hızlı tren (YHT) yolcu sayısı yüzde 66 oranında azalırken Marmaray'da yüzde 31 ve Başkentray'da ise yüzde 45 oranında düşüş görüldü.

Milyonlarca Liralık Davalar

TCDD'nin 2021 yılına devreden dava bilgilerine de yer verilen raporda, kurumun tam 532 ayrı davada davalı durumda olduğu ve bu davalarının bedelinin 50 milyon TL'yi bulduğu ifade edildi. TCDD'nin davacı olduğu dava sayısı ise 21 olarak açıklandı.

Personelin Sadece Yüzde 3,6'sı Kadın

Faaliyet Raporu'na göre, TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin toplam 9 bin 714 personeli bulunuyor. Bu personelin 9 bin 367'si erkeklerden oluşuyor. Kadın olan personel sayısı ise 347. Bu da TCDD'nin personelinin yalnızca yüzde 3,6'sının kadın olduğu anlamına geliyor.

TCDD Tüm İşleri Taşeronla Veriyor

TCDD'nin 1,3 milyar liralık zararını BirGün'e değerlendiren Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası (BTS) Genel Sekreteri İsmail Özdemir, taşeronlara yaptırılan işlerin bu zararda büyük rol oynadığına dikkat çekti. Özdemir, şu değerlendirmeyi yaptı: "TCDD eliyle yapılması gereken işler özel şirketlere yaptırılıyor ve bu yolla ciddi anlamda bir kaynak aktarılıyor. Hatta TCDD'nin hukuki işleri bile TCDD'nin birçok avukatı olmasına rağmen kurum dışından avukatlara veriliyor. Eğitim hizmetleri de yine aynı şekilde taşeronlara veriliyor. Tüm bunlar personel eksikliği bahanesiyle yapılıyor. Yap, işlet, devret modeliyle yapılan Ankara'daki gibi yüksek hızlı tren garlarını işleten şirketlere çok ciddi paralar ödeniyor. Tüm bunlar 165 yıllık bir kurum olan TCDD'nin bütçesine çok ciddi anlamda bir yük getiriyor" dedi.

TCDD'nin zararı her yıl katlanarak artıyor

631,7	924,6	1,1	1,3
milyon TL	milyon TL	milyar TL	milyar TL
2017 yılı zararı	2018 yılı zararı	2019 yılı zararı	2020 yılı zararı

Neredeyse Tümü Önlenebilir Kazalar

Tren kazalarına da değinen Özdemir, sözlerini şöyle tamamladı: "TCDD'de meydana gelen kazaların yüzde 98'i önlenebilir kazalar. Kazalar sinyalizasyon eksikliklerinden veya personel dikkatsizliğinden oluyor. Kazaların önlenmesi için teknolojik yatırımların iyi yapılması gerekiyor. Örneğin Kalecik'te bir tren kazası olmuştu ve bu kaza lokomotiflerin üzerinde olması gereken emniyet sistemi olmadığı için gerçekleşmişti. Sinyalizasyon sistemi de çok önemli. Bu sistemle personel hataları önlenebiliyor."

EVRAK VURGUNUNA CEZA YERİNE ÖDÜL

Usulsüzlüğün Hesabı Kimseden Sorulmadı

PTT'deki 200 milyon TL'lik yolsuzlukta imzası bulunan bürokratlara yüksek maaşlarla yeni kapılar açıldı. Usulsüz işlemde imzası bulunan tüm eski PTT bürokratları yüksek maaşlarla kritik kamu kurumlarının yönetimlerine yerleştirildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kamuoyuna, “Hayali evrak vurgunu” olarak yansıyan PTT’deki 200 milyon TL’lik dijital arşiv yolsuzluğunda imzası bulunan bürokratlara ödül gibi görevlendirmeler yapıldığı açığa çıktı. Kamuyu yüz milyonlarca lira zarara uğratan işlemin imzacısı isimlerin devletin farklı kademelerine yerleştirildiği belirlenirken 2019 yılındaki 1,2 milyar TL’lik zararın sorumlusu olarak gösterilen dönemin genel müdürü Kenan Bozgeyik’in de aylardır PTT’den maaş almaya devam ettiği tespit edildi.

PTT, 2018 yılında dijital dönüşüm için iştirak şirketi ile sözleşme imzaladı ve beş yıl boyunca yıllık 300 milyon adet evrakın işleme alınacağını taahhüt etti. Şirket ise işi ikiye bölerek PTT ile sözleşme imzaladıktan bir hafta sonra bir şirketle, bir ay sonra ise ikinci şirketle sözleşme yaparak işi devretti. İki sözleşme kapsamında da şirketlere beş yıl boyunca asgari 400 milyon adet olmak üzere toplam 2 milyar adet evrakın işleme alınacağı sözü verildi. PTT’nin mali hesaplarında yapılan denetimler ile açığa çıkarılan usulsüzlüğün kamuya maliyeti 200 milyon TL olarak hesaplandı.

PTT’den Para Almaya Devam Etti

Sayıştay denetim raporlarına yansıyan dijital arşiv yolsuzluğunda imzası bulunan ve PTT’deki görevlerinden alınan bürokratlara yeni kapılar açıldığı öğrenildi. 2019 yılındaki rekor zarar ile öz kaynaklarının yarısını yitiren kurumda zararın sorumlusu olarak gösterilen dönemin genel müdürü Kenan Bozgeyik’in, görevden alınmasına karşın müşavir kadrosunda PTT’de çalışmaya devam ettiği ve kurumdan maaş aldığı anlaşıldı. BirGün’ün ulaştığı Ocak 2021 ve Mayıs 2021 dönemine ait belgelere göre, Bozgeyik’e PTT’den Ocak ayında 14 bin 451 TL, Mayıs ayında ise 12 bin TL ödeme yapıldı.

İşlemin altında imzası bulunan bir diğer isim olan ve 2016-2020 döneminde PTT’de Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Yusuf Canbolat’ın da 39 bin TL maaşla Kardemir Yönetim Kurulu Üyesi yapıldığı belirtildi. PTT’den ayrıldıktan sonra devletin farklı kademelerine yüksek maaşlar ile gönderilen tek isim Canbolat olmadı. Kamu zararına yol açan uygulama kapsamında toplam 230 milyon TL’lik 16 hakedişi imzalayan dönemin PTT İnsan Kaynakları Daire Başkanı Engin Demir’in de Aile Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü’ne getirildiği bildirildi.

Tüm Sorumlular Hesap Vermeli

Kurumun rekor zarar açıkladığı dönemde kurum bünyesinde Muhasebe Daire Başkanı olarak görev yapan Ziyafettin Kılıçoğlu’nun da yeni adresi Aile Bakanlığı oldu.

Dönemin Teknoloji Genel Müdürü İsmail Köse de Havelsan’a Proje Yöneticisi olarak gönderildi.

Sayıştay denetim raporunda vurgulanan usulsüzlüğe imza atan yetkililerle ilgili soruşturma açılıp açılmadığının dahi bilinmediğine dikkati çeken CHP Milletvekili Murat Emir, şunları söyledi:

“Ulaştırma ve Altyapı Bakanları da bu konuda bugüne kadar verilen önermeleri yanıtlamaktan kaçındı. Sayıştay raporlarıyla kurumu 1,2 milyar TL zarara uğrattığı belirtilen ve bu sebeple görevden alınan bir genel müdürün aynı kurumdan halen maaş alıyor olması da başlı başına bir skandaldır. Genel Müdürün yanı sıra bu yolsuzlukta imzası bulunan diğer yetkililerin de soruşturma geçireceklerine adeta ödüllendirildiklerini görüyoruz. Bu kişilere sahip çıkılması, iktidarın Sayıştay raporlarını Meclis denetiminden kaçırma çabalarının sebebini de ortaya açıkça ortaya koyuyor. PTT’nin yandaş şirketlere aktardığı bu paralar, vatandaşın vergileridir ve başta bakan olmak üzere tüm yetkililer yargı önünde hesap vermelidir.”

PTT’yi “Güzel Temsil” Etti

Mart 2016’da PTT Genel Müdürü olan Kenan Bozgeyik tören, temsil ve ağırlama giderleri adı altında sekiz ayda 478 bin TL harcama yapmıştı. PTT’deki temsil ve ağırlama giderlerinin 2016 yılındaki toplamı 2015 yılına göre yüzde 34,7 artarak 6 milyon 600 bin TL’ye ulaşmıştı.

LİYAKATSİZLİĞİN AĞIR FATURASI

Güvence bedeline üç yılda 94 milyon

MEB’in mali hesaplarında yapılan denetimler, liyakatsizliğin ağır faturasını ortaya koydu. İmzalanan doğalgaz sözleşmeleri nedeniyle dağıtım şirketlerine, “Güvence Bedeli” adı altında üç yılda 94 milyon TL ödendi.

Milli Eğitim Bakanlığı, doğalgaz şirketlerine 2018-2020 yılları arasında “Güvence Bedeli” adı altında toplam 94 milyon TL ödeme yaptı. Bakanlığın, hatalı uygulamalar nedeniyle 2020 yılında SGK’ye de 4,9 milyon TL idari para cezası ödediği belirlenirken sorumluluk tespitine yönelik herhangi bir inceleme yapılmadığı öğrenildi.

Şirketlere Milyonlarca Lira Ödendi

MEB'e bağlı sekiz genel müdürlüğün, doğalgaz dağıtım şirketlerine kullanım sözleşmeleri kapsamında güvence bedeli ödediği tespit edildi. Sayıştay denetimlerine takılan hatalı uygulama, 2020 Yılı Taslak Denetim Raporu'nda yer aldı.

MEB'in mali hesaplarını inceleyen Sayıştay denetçileri, "Güvence Bedeli" adı altında şirketlere milyonlarca lira ödendiğini belirledi. Denetçiler, serbest olmayan tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı konusunun imzalanacak sözleşmeler ile belirlendiğini ve müşterilerden güvence bedeli alınmasının zorunlu olmadığını altını çizdi. İncelemelerde, serbest olmayan tüketici konumunda olan MEB ile dağıtım şirketleri arasında imzalanan doğalgaz kullanım sözleşmeleri kapsamında 2018-2020 yılları arasında bakanlığın kasasından toplam 94 milyon TL çıktığı anlaşıldı.

Hatalı sözleşmeler nedeniyle 2020 yılında şirketlere en çok para ödemek zorunda kalan genel müdürlüğün 12,5 milyon TL ile Temel Eğitim Genel Müdürlüğü olduğu belirtilirken 2018, 2019 ve 2020 yıllarında şirketlere ödenen toplam para şöyle sıralandı:

Hatalı uygulamalar ile eğitim bütçesinden eğitim dışı işlemlere aktarılan para bunlarla da sınırlı kalmadı. MEB'in, "2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu" da SGK'ye toplam 4,9 milyon TL idari para cezası ödendiğini ortaya koydu. Hatalı uygulamanın yalnızca 2020 yılı ile sınırlı olmadığını tespit eden denetçiler, raporda şunların altını çizdi:

"Bakanlıkça gerekli uyarılar yapılmasına karşın rücu işlemine esas olmak üzere sorumluluk tespitine yönelik inceleme yapılmadan ödemeye devam edildiği anlaşılmıştır. Uygulamanın düzeltilmesi adına kusur, ihmal veya tedbirsizliği bulunan görevlilerden ödenen idari para cezalarının rücu tahsili sağlanmalıdır."

MEMLEKETİN ÖZETİ, CENNET'E ÇÖKÜŞÜN HİKAYESİ...

Cennet Koyu'ndaki 700 dönümlük kamu arazisini Cengiz ile Tamince'nin şirketi Ziraat Bankası'ndan kredi çekerek aldı. İhale iptal edildi, karar uygulanamadı.

Muğla'nın Bodrum ilçesinin en değerli arazisi olarak nitelendirilen Cennet Koyu'ndaki 700 dönümlük arazi, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 1 Haziran 2010 tarihli kararıyla özelleştirme kapsam ve programına alındı. Mülkiyeti Hazine'ye ait olan ve halk arasında 'Cennet Koyu' olarak bilinen 423 No'lu parselin satış ihalesi, 12 Temmuz 2012 tarihinde yapıldı. 2 milyar 100 milyon TL değerindeki kamu arazisini 'beşli çete'nin güzide üyesi Mehmet Cengiz ile Fettah Tamince'nin "Bodrumbir" isimli şirketi, Ziraat Bankası'ndan 277 milyon TL "usulsüz kredi" çekerek aldı. Konunun yargıya taşınması üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, söz konusu ihaleyi iptal etti. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, "...tamamı 2. Derece doğal sit alanı ve 3. Derece arkeolojik sit alanında, kısmen de 1. Derece arkeolojik sit alanında kalan uyumsuzluk konusu parselin özelleştirme kapsam ve programına alınmasının ve sonrasında özelleştirilmesinin amacının işlem tesis edilirken gösterilmediği, Yasa'da belirtilen 'ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak' amacı gözetilmeden tesis edildiği anlaşılan işlemde hukuka ve kamu yararına uyarlık bulunmadığı" ifadelerini kullanarak satış ihalesinin iptaline kesin olarak karar verdi.

İşlem Tesis Edilmesin

Fakat bu karara rağmen hiçbir işlem yapılamadı. Zira yargı kararına rağmen taşınmazların geri alınmasına dair hiçbir işlem yapılamamasının arkasında Cumhurbaşkanlığı'nın 25 Aralık 2018 tarihindeki 506 sayılı kararı yatıyordu. Cumhurbaşkanlığı kararında, söz konusu ihaleye dair, özetle şu ifadeler yer alıyordu: "Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu tarafından verilen 8 Aralık 2016 tarihli iptal kararı ile ilgili olarak bir işlem yapılmamasına ve taşınmazların geri alınmasına yönelik olarak herhangi bir işlem tesis edilmemesine..."

Ahmet Toker ve Süheyla Kasal isimli yurttaşlar adına süreci takip eden avukat Şükrü Üstek, Danıştay'a yaptığı başvuruda; iptal kararının uygulanması için idareye başvurduğunu ancak herhangi bir cevap verilmediğini, kararların gereğini yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında suç duyurusunda bulunduğunu fakat soruşturma izni verilmediğini bildirdi. Av. Üstek, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kararının iptali yolundaki kararın kesinleştiğini, idareye tekrar başvuruda bulunduğunu ancak yine herhangi bir yanıt alamadığını vurguladı. Av. Üstek, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından dava konusu Cumhurbaşkanlığı kararına istinaden işlemin tesis edilmediğinin daha sonradan öğrenildiğini belirterek, mahkeme kararlarının uygulanmasının zorunlu olduğunu vurguladı.

Oybirliğiyle Alındı

Danıştay'a açılan davada, Cumhurbaşkanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı "davalı", "Bodrumbir Turizm Yatırım A.Ş." ise müdahil oldu. Danıştay 13. Daire, 23 Mart'ta oybirliğiyle aldığı kararda, Cumhurbaşkanlığı kararının yürütmesini durdurdu. Kararda özetle şu ifadeler yer aldı:

Anayasal Zorunluluk

Her türlü işlem ve eylemi yargı denetimine tabi olan idarenin yargı kararlarına uyması ve bu kararların gereklerine göre işlem ya da eylemde bulunmak zorunda olması aynı zamanda Anayasa'nın 2. Maddesi'nde kabul edilmiş olan "hukuk devleti" ilkesinin de bir gereği olup, idarenin yargı kararlarını aynen ve gecikmeksizin uygulamasının anayasal bir zorunluluk olduğu kuşkusuzdur.

Hukuka Aykırı

Satış ihalesinin iptaline kesin olarak karar verilmiş olduğu halde Cumhurbaşkanlığı'nın kararı ile bu yargı kararının uygulanmaması sonucunu doğuracak nitelikte işlem tesis edildiği anlaşıldığından dava konusu kararda hukuka uygunluk bulunmamaktadır. Öte yandan dava konusu işlemde hukuki ve fiili imkansızlıklar dikkate alınarak Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 8 Aralık 2016 tarihli kararı ile ilgili olarak işlem yapılmamasına karar verildiği belirtildiği, ancak söz konusu yargı kararının uygulanmasını imkânsız kılan gerekçelere yer verilmediği ileri sürülen fiili ve hukuki imkânsızlıkların da kabul edilebilir olmadığı açıktır. Açıklanan nedenlerle yürütmenin durdurulmasına oybirliğiyle karar verildi.

Karar Uygulanmadı

Avukat Şükrü Üstek, şöyle dedi: "Danıştay'ın kesin kararı üzerine tüm kurumlarla yazışma yapıldı, 'Taşınmaz Hazine'ye geri iade edin' diye yazı gönderdik, mahkeme kararını uygulayın' dedik. Fakat hiçbir kararı uygulamadı. Uygulamayanlar hakkında suç duyurusunda bulduk, takipsizlik verildi. En son Cumhurbaşkanlığı kararının da yürütmesi durduruldu. Şu anda tapu fiilen Cengiz'in üzerinde ama içi boş bir tapu. Bu özelleştirme iptal edildiği için, boş tapu olarak duruyor. Ziraat Bankası'ndan aldıkları krediyle aldılar burayı. Bir bankadan kredi alınacaksa eşzamanlı yapılır. Bir yandan tapu geçer, bir yandan da ipotek konur. Bunlar hiç ipotek koymadan tapuyu üzerlerine geçirdiler. Gelinek noktada mahkemeden kredinin ödenip ödenmediğine dair bilgi talep edeceğim ama cevap vermiyorlar. Bodrumbir Turizm Yatırım A.Ş. Mehmet Cengiz payını oğlu Uğur Cengiz'e, Fettah Tamince de kardeşi Ali Tamince'nin üzerine geçirdi."

Krediyi Ziraat Bankası'ndan Aldılar

Suç örgütü elebaşısı Sedat Peker'in Demirören Holding'in Ziraat Bankası'ndan aldığı 750 milyon dolarlık krediyi ödemediğini iddia etmesiyle, söz konusu banka bir süredir gündemde. 'Cennet Koyu' olarak bilinen bölgedeki 700 dönümlük arazinin alınmasında da "usulsüz kredi" gündeme gelmişti. Söz konusu ihaleyi Mehmet Cengiz ve Fettah Tamince'nin kazanması üzerine, ihale bedeli olan 277 milyon TL'nin Cengiz ve Tamince tarafından Özelleştirme İdaresi'ne ödenmesi gerekiyordu. Fakat Cengiz ve Tamince, ihale bedelini Ziraat Bankası'ndan kredi kullanarak temin etti. Bankalar, yasa gereği satış işlemi ile ipotek işlemi tapuda eşzamanlı olarak yerine getirip, satış parasını tapuda imzalar atıldıktan sonra satıcının hesabına geçiriyor. Ancak burada böyle olmadı. Ziraat Bankası'ndan alınan krediyle ihale bedeli olan 277 milyon TL, 26 Haziran 2013'te Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ödendi. 5 Temmuz 2013'te tapu Cengiz ve Tamince'nin üzerine geçirildi. Para ödendikten 13 gün sonra da Ziraat Bankası, taşınmaz tapu kaydı üzerine 180 milyon dolarlık ipotek tesis etti. Avukat Şükrü Üstek,

bu işlemlerle ilgili olarak başta dönemin Ziraat Bankası Genel Müdürü Hüseyin Aydın olmak üzere ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmuş ancak takipsizlik kararı verilmişti.

MARMARA DENİZİ'NDE ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN BİTMEK ÜZERE

İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi'nden uzman ekip, Müsilaj kâbusuna çözüm bulabilmek için R/V Yunus S gemisiyle Marmara'ya açıldı. Bilim insanları ilk incelemelerinde denizde çözünmüş oksijenin bitmek üzere olduğunu tespit etti ve atık suların Marmara'ya derin deşarjının hemen sona erdirilmesi çağrısı yaptı.

Marmara Denizi'ni etkisi altına alan deniz salyası (müsilaj) yoğunluğu uzmanları tedirgin ediyor. Yüzeyle sarı-kahverengi renklerde görülen yapışkan kümelerin su altında yarattığı tahribat kameralara yansırken tahribatın merkezi Doğu Marmara'ya İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi bilimsel sefer düzenledi.

Dört körfez ve çok sayıda koya sahip olmasına rağmen deniz hareketleri çok zayıf olan hassas bölgeye gitmeden önce tüm verileri hassasiyetle tarayan bilim insanları, araştırma gemisi R/V Yunus S ile hareket etti. Dekan Prof. Dr. Melek İşinibilir Okyar'ın liderliğinde Prof. Dr. Saadet Karakulak ve Dr. Öğretim Üyesi Uğur Uzer'in katıldığı bilimsel seferde 4 araştırma görevlisi ve doktora öğrencisi görev aldı.

Milliyet'in haberine göre bilim gemisi R/V Yunus S, 1994'ten bu yana 30 deniz istasyonu arasında toplam 135 mil (250 km) yaptı. Marmara Denizi'nin kaldıramayacağı kirliliğin oluşturduğu deniz salyasının en çok etkilediği ekosistemlerden Prens Adaları'yla başlayan bilim insanları ilk ölçümleri Burgazada arkasında gerçekleştirdi.

Balıklar Terk Ediyor

Bilim ekibi, gelişmiş teknoji ürünü olan ve 2000 metreye kadar indirilebilen CTD ile 5 başlıkta (derinlik, çözünmüş oksijen, PH, sıcaklık, tuzluluk ve iletkenlik) veriler elde etti. Müsilaj felaketinden sonra en önemli verinin çözünmüş oksijen olduğunu söyleyen Prof. Dr. Melek İşinibilir Okyar, sonuçların normalin altında olduğunu söyledi. Prof. Dr. Okyar, tespit ettikleri tehlikeyi şöyle detaylandırdı:

Çözünmüş oksijen canlı yaşamı için şart. Bizim nefes almaya deniz canlılarının da çözünmüş oksijene ihtiyacı var. Öncelikli hedefimiz çözünmüş oksijenin tespiti. Ne yazık ki normalin altında sonuçlar aldık. Litrede 2-3 miligram olması gereken çözünmüş oksijen daha ilk istasyonumuzun 35 metresinde sadece litrede 1 mg/L. 80 metrede ise bu oranın 0.8 mg/L'ye düşmesi denizde oksijenin bitmek üzere olduğunu gösterdi.

Körfezin girişi Eskihisar- Yelkenkaya'da ise oranın 0.7mg/L'ye düşmesi bizleri çok düşündürüyor. İnsan kaynaklı kirlilikle mücadele edilmezse karşılaşacağımız sonuçları düşünmek istemiyorum. Su altı hayatı çok azalmış, besin zincirinin vazgeçilmezi zooplankton (hayvansal plankton) tükenmiş.

Oksijenin azlığı ve besin miktarındaki düşme sebebiyle balıklar ortamı terk ediyor. Oksijenin azalmasıyla dipte canlı organizmalar ölebilir. Ölen bu canlıların bakteriyel aktivitelerle ayrışmasıyla kritik derecelerdeki çözünmüş oksijen oranı düşer. Bu olayın ilerlemesiyle hidrojen sülfür oluşabilir.

'Tür Çeşidi Az Olsa da Hâlâ Hayat Var'

"Dalgıçlardan ve balıkçılardan sualtındaki yok oluş hakkında fikir edinmiştik" diyen Prof. Dr. Melek İşinibilir Okyar, canlıların ihtiyacı çözünmüş oksijenin bu kadar düşük olmasına rağmen bazı canlıların Marmara'da olduğunu gördüklerini söyledi. Okyar, "Yaptığımız trol ağında kırlangıç, berlam, istavrit gibi balıkları gördük. Yavru mahmuzlu köpekbalığı umutlarımızı arttırdı. Deniz kirpisi(kestanesi) türünün çokluğu gözümüzden kaçmadı ama ağların gözlerini kaplayan çamur tabakası müsilaj en büyük gerçeklik. Tür çeşitliliğinin azlığı bizi düşündürdü ama birkaç canlı Marmara Denizi için çok geç olmadığını hatta önlemlerle ekosisteme şans verilmesi gerektiğini gösterdi bize. Hemen yeni bir atık yönetim sistemi geliştirmeli, Marmara Denizi'ni kirleticilerinden kurtarmalıyız. Marmara Denizi'ne kendini yenilemesi ve maviliklere kavuşması için yardım etmeliyiz. Çünkü bilim pes etmez ve bizler vazgeçmeyiz" dedi.

ERGENE'DEN MARMARA'YA DEŞARJA SON VERİLMELİ

Denizler adeta deniz salyası olarak adlandırılan müsilaja teslim. Uzmanlar yaptıkları açıklamalarla Marmara Denizi'ni tekrar yaşatmak acil adım atılması gerektiğini vurguluyor. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) İstanbul Şubesi 'Müsilaj ve Etkilerinin Azaltılmasına İlişkin Acil Eylem Planı Önerilerimiz' başlıklı bir açıklama yayımladı.

ÇMO denizin kurtarılması için şu önerilerde bulundu:

1 Ergene'den Marmara Denizi'ne deşarja acilen son verilmeli. Ergene havzasının atıksu toplayıcı sisteminin Marmara Denizi'ne bırakıldığı nokta ivedi olarak incelenmeli, derin deniz deşarjı ön arıtma ile birlikte ele alınmalı ve sıkı bir şekilde denetlenmeli.

2 Atıksuların tamamının ileri biyolojik arıtılması yapıldıktan sonra derin deniz deşarjı yapılması. Marmara Denizi'ndeki atıksu deşarjı kaynaklı kirliliğin önüne geçilebilmesi için kesin çözüm budur.

3 Marmara Denizi etrafındaki derin deniz deşarjları, ön arıtmalar ve endüstriyel atıksu arıtma tesisleri ile sanayi atıksuları en kısa sürede denetlenmeli. Atıksu debisi ve su analizleri yapılarak, hâlihazırda çalışan tesislerde gerekli ön arıtma koşulları sağlanmalı ve ivedilikle ön arıtmaların doğru şekilde çalışmaları emniyete alınmalı.

4 Ön arıtma tesislerinde yağ tutucular işletmeye uygun hale getirilmeli. Askıdaki katı madde çökeltme işlemi etkin bir biçimde sağlanmalı.

5 Endüstriyel ve kentsel atıksu arıtma tesisleri için atıksu geri kazanım sistemleri kurularak Marmara Denizi'ne deşarj edilen atıksu miktarının azaltılması gerekmekte.

Öte yandan Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum deniz salyası oluşumunu araştıran ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsünün gemisi Bilim-2'yi ziyaret ederek açıklamalarda bulundu. Bakan Kurum, "91 ayrı noktadan numuneler aldık. Buradaki deniz suyu sıcaklığının Ege Denizi'ne oranla daha arttığı tespitleri var. Bu noktada sıcaklığı artıran nedenleri de araştırarak tespitlerimizi yaptık. Bütün arıtma tesislerinden numuneler aldılar. Bu numuneleri laboratuvarlarımızda test ettik yapılacak eylem planlarını oluşturduk. Eylem planları çerçevesinde hem kısa vadede hem de uzun vadede yatırımlarımızı yapacağız" dedi.

CAN ÇEKİŞEN MARMARA'NIN SORUMLUSU ÜLKEYİ YÖNETENLERDİR!

Marmara Denizi'nde yaşanan çevre felaketi için iktidarın eylem planı ilan etmesi suçu örtbas etmeye yetmeyecek. Rant hırsı, yeşil katliamı, kupon arazilere AVM-rezidans dikme, dere yataklarını imara açıp, TOKİ müteahhitlerini zengin etme dışında bir ufku olmayanlar bugün can çekişen Marmara'nın, Kuzey ormanlarının, beton adaya dönüşen Yassıada'nın, son nefesini veren Kocaeli Körfezi'nin vebalini taşımaktadır.

'İstanbul'a ihanet ettik, mezarlıklar dışında yeşil bırakmadık' itirafı Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Tayyip Erdoğan'a ait. Tamamı Türkiye sınırları içindeki yegâne iç denizimiz Marmara'da ortaya çıkan müsülaj-deniz salyası felaketi, tüm Marmara bölgesinde insan yaşamını, doğal yaşamı, deniz canlılarının varlığını ve Marmara Bölgesindeki yerleşimlerde yaşayan on milyonlarca nüfusu tehdit eder hale gelen bir çevre felaketidir. Marmara denizi can çekişmektedir. Acil harekete geçilmezse son nefesini verecek. Bilim insanları böyle bir çevre felaketinin, doğa ve deniz katliamı örneğinin görülmediğini söylerken, Marmara Bölgesindeki kentlerin, sanayi kuruluşlarının, tesislerin atıklarının, deşarjın, arıtma tesislerinin yetersizliği ve denetimsizliğin yıllarca sürmesinin bu sonucu ortaya çıkarttığını ifade etmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanı bir eylem planı ilan ederken belediyelere süreç vereceklerini, iş programına uymalarını isteyeceklerini söylüyor. CHP'li ve diğer muhalefet belediyelerinin her adımında, projesinde elini kolunu bağlayanlar, şimdi Marmara felaketinde geçmişten bugüne sorumluluklarını muhalefete yıkma, örtülü ifadelerle henüz 1,5 yıldır görevde olan muhalefet belediyelerini sorumlu tutma gayretindedir. Oysa bu felaketin altyapısının ihmal ve kirlilikle en az 25-30 yıl öncesine uzandığını bilim insanları söylüyor. Marmara'yı çevreleyen başta İstanbul olmak üzere, Kocaeli, Bursa, Balıkesir'i çeyrek asır şimdiki Cumhurbaşkanı da dahil AK Parti'li belediyeler yönetti. Şimdi de 'inadına yapacağız' diyerek Kanal İstanbul ile boğazına son hançeri saplama, tümünden soluksuz bırakma gafleti içindeler.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'İBB başkanı olduğumda İstanbul'da ağaç yoktu' diyor. Anımsarsanız, AK Parti iktidar olmadan önce ülkede buzdolabı, ambulans vs. olmadığını da söylemişti. Oysa 25 yıl İstanbul'u, 19 yıldır ülkeyi yönetip İstanbul'a ihanet ettiklerini, mezarlıklar dışında yeşillik bırakmadıklarını itiraf eden de kendisi. Ne söylediğini unutunca, kendi kendisini tekzip ediyor. Marmara bölgesi ve ülkenin dört yanında yönettikleri belediyeler yanında, AK Parti hükümetleriyle de Karadeniz'in el değmemiş yaylalarını, ormanlarını, derelerini, Ege'nin zeytinliklerini, sahillerini, Akdeniz'in kıyılarını, meralarını, muz-narenciye bahçelerini rant hırsıyla imara açan, deprem toplanma alanlarına bile rezidans-AVM dikip, TOKİ eliyle yandaşlarına servet aktaran kendileri. Hububat deposu Konya ovası delik-deşik oldu, obruklarla felakete gidiyor. Göller bölgesi, Çöller Bölgesi'ne dönüştü. Dünya harikası Salda gölü Millet Bahçesi uğruna dozerlere kurban edildi. Taş ocaklarıyla İkizdere, İşkencedere, yapılaşmayla Ayder Yaylası, Uzungöl yıkıma uğradı. Kaz Dağlarını, Fatsa'yı, İliç'i altın hırsıyla, siyanürle zehirleyen, filtresiz termik santrallara göz yumup, halkı, çocukları, bağ-bahçeleri küle boğup, kanseri kader haline getiren, maden katliamlarını fitratla izah eden bu iktidarın ta kendisi. Ülkeyi AB'nin plastik ve metal

çöplüğüne çevirenler, poşeti 25 kuruş yaparak çevreci olmakla övünüyor. Türkiye bu iktidarı sandıkta gönderip, doğasına, canlısına, denizlerine, derelerine, çocuklarının geleceğine sahip çıkarak yepyeni ufuklara, umutlara yürüyecek. Marmara denizi yeniden berrak suları, çeşit çeşit balıkları, denize dökülen tertemiz dereleri ve nehirleriyle hayat bulacak. Türkiye'nin çehresi ve çevresi de yeniden doğacak

MARMARA DENİZİ KORUMA EYLEM PLANI

1) Marmara Bölgesi'nde kirliliğin azaltılması ve izleme çalışmalarının yürütülmesi amacıyla; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşların, üniversitelerin, sanayi odalarımızın ve STK'larımızın da içinde olduğu bir Koordinasyon Kurulu, Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde ise Bilim ve Teknik Kurulu oluşturulacak.

2) Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı 3 ay içerisinde hazırlanacak ve çalışmalar bu plan çerçevesinde yürütülecek.

3) Marmara Denizinin tamamını koruma alanı olarak belirleme çalışmaları başlatılacak ve 2021 yılı sonuna kadar tamamlanacak.

2021 yılı sonunda 11 bin 350 kilometrekarelik yüzey alanına sahip olan Marmara Denizini koruma altına alınması, Marmara Denizinin biyolojik çeşitliliğini de koruma altına alınması planlanıyor

4) Acil müdahale kapsamında 8 Haziran 2021 tarihinden itibaren, 7/24 esasıyla Marmara Denizi'ndeki müsilajın bilimsel temelli yöntemlerle tamamen temizlenmesine yönelik çalışmalar başlatılacak.

5) Bölgede bulunan mevcut atıksu arıtma tesislerinin tamamının ileri biyolojik arıtma tesisine dönüştürülecek, atıksuların ileri biyolojik arıtım yapılmaksızın Marmara Denizi'ne deşarjını engelleyici hedefler doğrultusunda çalışmalar yürütülecek.

Marmara Bölgesi'ndeki atıksuların yüzde 53'ü ön arıtım, yüzde 42'si ileri biyolojik arıtım ve yüzde 5'i biyolojik olarak arıtılmaktadır.

6) Marmara Denizi'ne deşarj yapan atıksu arıtma tesislerinin deşarj standartların 3 ay içerisinde güncellenerek hayata geçirilecek.

Bakan Kurum, "İlgili mevzuata yeni düzenlemeler getireceğiz. Deşarj standartlarını, Marmara Denizi'nin hassas yapısını dikkate alarak yapacağımız bu düzenlemeyi uygulamaya alacağız." dedi.

7.) Arıtılmış atık suların mümkün olan her yerde yeniden kullanımı artırılacak, desteklenecek. Temiz üretim teknikleri uygulanacak.

Bakan Kurum, bu kapsamda, ülkede halihazırda yüzde 3,2 olan arıtılarak yeniden kullanılan atık su oranını 2023 yılında yüzde 5'e, 2030 yılında ise yüzde 15'e çıkarma hedefinde olduklarını söyledi.

8.) Atık su arıtma tesislerini gerektiği gibi işletmeyen OSB'lerin rehabilitasyon ve iyileştirme çalışmalarıyla ileri arıtma teknolojilerine geçişi hızlandırılacak.

Bakan Kurum, OSB'lere verdikleri tarih içerisinde tesisleşmesini gerçekleştirmedikleri takdirde, her türlü cezai işlemi ve hatta kapatma cezasını tavizsiz bir şekilde uygulayacaklarını dile getirdi.

9.) Atık su arıtma tesislerinin yapımı ve işletilmesini çok daha kolay hale getirmek için kamu-özel sektör iş birliği modelleri hayata geçirilecek.

Bu konuda kanuni düzenlemelere giderek, atık su arıtma tesislerinin yapım ve işletmelerine Bakanlık olarak verdiğimiz destekleri artıracak adımları atılacak.

10.) Marmara Denizi'ne gemilerin atık sularının boşaltılmasının önlenmesine yönelik üç ay içerisinde düzenleme yapılacaktır.

Marmara Denizi'ne giriş yapan gemilerin atıklarının Boğaz girişlerinde atık alma gemilerine veya atık kabul tesislerine vermeleri sağlanacak.

11) Tersanelerde temiz üretim teknikleri yaygınlaştıracak.

Bakan Kurum, Tersanelerin deniz ile doğrudan temasta olan gemi inşa ve bakım merkezleri olduğunu ve bu noktalarda daha çevreci teknikler kullanılarak olası deniz kirliliklerinin önüne geçeceklerini bildirdi.

12) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalar çerçevesinde, alıcı ortama deşarj yapan atık su arıtma tesislerinin tamamı 7/24 online izlenecek. Marmara Denizi'ndeki 91 izleme noktası 150'ye çıkarılacak.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye Çevre Ajansı eliyle Marmara Denizi ile ilişkili tüm havzalardaki denetimler, uzaktan algılama, uydu ve erken uyarı sistemleri, insansız hava araçları ve radar sistemleri kullanılarak artırılacak.

13) Marmara Denizi kıyılarını kapsayacak şekilde Bölgesel Atık Yönetimi Eylem Planı ve Deniz Çöpleri Eylem Planı üç ay içerisinde hazırlanarak uygulamaya konulacak.

14) İyi tarım ve organik tarım uygulamaları ile basınçlı ve damlama sulama sistemleri yaygınlaştırılacak.

15) Marmara Denizi'yle ilişkili havzalarda, dere yataklarında yapay sulak alanlar ve tampon bölgeler oluşturarak kirliliğin denize ulaşması önlenecektir.

16) Zeytin karasuyu ve peynir altı suyu kaynaklı kirliliğin önlenmesi için atık su azaltımını gerçekleştirecek teknolojik dönüşümler sağlanacaktır.

17) Fosfor ve yüzey aktif madde içeren temizlik malzemelerinin kullanımı aşamalı olarak azaltılacaktır. Organik temizlik ürünlerinin teşvik edilecektir.

18) Marmara Denizi'ndeki tüm hayalet ağlar, Tarım ve Orman Bakanlığına 1 yıl içerisinde temizlenecektir.

19) Balıkçılık faaliyetlerinin ekosistem temelli yapılması sağlanacağını, koruma alanları geliştirilecek.

Bakan Kurum, bilim insanları ve koordinasyon kurulunun alacağı kararlarla takvim ve cezai uygulamaları kısa süre içerisinde belirleyeceklerini kaydetti.

20) Müsilaj nedeniyle zarar gören balıklara ekonomik desteği sağlayacaktır.

21) Deniz kirliliğinin önlenmesi ve vatandaşların bilinçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılarak, kamuoyunu bilgilendirerek bir platform oluşturulacak.

22) Soğutma suları ve termal tesislerden oluşan sıcak suların Marmara Denizi'ne etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirleri alınacak.

Bakan Kurum, “yerel yönetimlerimizle birlikte 3 yıl içerisinde tamamlayacağız. Marmara Denizi'mizi, içerisinde bin bir çeşit balıklarımızı, canlılarımızı koruyarak en saf, en duru haliyle geleceğe taşıyacağız” demiştir.

JEOTERMAL ENERJİ SANTRALLERİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ

JES Raporu

CHP Jeotermal Enerji Araştırma Komisyonu'nun “Jeotermal Enerji Santralının Çevresel Etkileri” başlıklı raporu yayınlandı.

CHP Doğa Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç'un başkanlığında kurulan ve Aydın Milletvekilleri Süleyman Bülbül, Hüseyin Yıldız, Manisa Milletvekili Vehbi Bakırlioğlu, Muğla Milletvekili Mürsel Alban, İzmir Milletvekili Mahir Polat ve Parti Meclisi üyesi Gizem Özcan'dan oluşan komisyon yaklaşık üç ay boyunca çalıştı.

Çalışma sonucu ortaya çıkan raporda, Aydın, Manisa, Muğla, Denizli ve İzmir illerinde yapılan saha incelemelerine, doğa hakları mücadelesi veren STK'lar ve JES şirketleriyle yapılan görüşmelere ve bilimsel raporlara yer verildi. JES'lerin yarattığı tahribat için yedi ana başlıkta çözüm önerileri sunulan 88 sayfalık raporda, temiz enerji olarak adlandırılan JES'lerin, Türkiye'de usulsüz ve denetimsiz çalıştırıldığı tespiti yer aldı.

Raporda “Türkiye'de santrallerin yapım ve işletme aşamalarında görülen örnekler ve son 10 yıllık süreçte aşırı ruhsatlandırma, reenjeksiyon yapılmaması gibi yapım ve işletme aşamalarındaki yanlış uygulamalara bağlı deneyimler üzerinden değerlendirilecek olursa, temiz enerji olarak lanse edilen JES'lerin çevreye zarar veren bir enerji türüne dönüştüğü gözlemlenmektedir” denildi.

200 Kilo Zeytin 20 Kiloya Düştü

Raporda, JES'lerin işletildiği bölgelerde yaşayan vatandaşların tarım ürünlerinin kalitesinin düştüğü, atıkların derelere bırakıldığı, çevrede pis kokuların olduğu yönündeki beyanları şöyle yer aldı:

- Önceki yıllarda 200 kg zeytin veren ağaçtan artık 20 kg zeytin alabiliyoruz. Zeytin, incir, üzüm gibi tarımsal ürünlerinin kalitesi düştü.

- Su kaynaklarında kirlenme ve azalma yaşanıyor. Dere yataklarına bırakılan atıklar nedeniyle tarımsal sulama yoluyla ürünler zarar görüyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- JES'lerden kaynaklı hava kirliliği nedeniyle özellikle solunum yollarıyla ilgili sağlık sorunları yaşanıyor. Kimyasalların sebep olduğu hastalıkların, kanser vakaları arttı.
- Sondaj kuyuları ev, okul gibi kamusal binaların çok yakınında bulunması nedeniyle risk taşıyor.

Jandarma Tutanaqları Raporda

Raporda, JES'lerden çıkan atık suların dere yataklarına döküldüğü iddialarına da değinildi. Firma yetkililerinin iddiaları kabul etmedikleri belirtilen Raporda, "Alınan fotoğraf ve video kayıtlarının mevcudiyetini hatırlatmak gerekmektedir" denilerek, Manisa Alaşehir İlçe Jandarma Komutanlığının bir JES firmasının atık sularını Alhan Çayına bırakıldığına dair olay yeri tutanağına yer verildi.

Jes'ler Tarım Arazilerine Kuruluyor

Raporda, JES'lerin kurulu bulunduğu alanların %61.65'i tarım arazisi olduğu belirtilirken, tarımsal üretimi olumsuz etkilediği vurgulandı. Bununla birlikte, tarımsal üretim ile hayvancılığın geliştirilmesi ve desteklenmesi yerine jeotermal kaynakların kullanımının teşvik edildiği belirtildi.

Deprem Anında Patlama Riski Var

Özellikle deprem bölgelerinde kurulu olan JES'lerin, deprem anında patlama riskinin olduğu belirtilen raporda, "JES borularının yerleşim alanlarına, okul gibi kamusal binalara yakın mesafede olması, hatta bazı yerlerde yerleşim alanlarının direk içinde bulunması nedeniyle, bu borularda deprem anında meydana gelecek herhangi bir patlama sonrasında sıcak suyun ayrı bir tehlike yaratabileceği düşünülmektedir" denildi.

Chp'den 7 Çözüm Önerisi

Raporun sonunda, "Yürütülen izleme ve raporlandırma faaliyetleri kapsamında, bir JES işletilirken kaçınılması gereken kusurlu hareketlerin neredeyse hiçbirinden kaçınılmadığı ve uyulması gereken usul ve esasların ise dikkate alınmadığı tespit edilmiştir. Bölgede herhangi bir plan dahilinde hareket edilmediğinden kirlilik yükü oldukça artmıştır. Tarım alanları başta olmak üzere hassas alanlar, halk sağlığı ve gıda güvenliği yaşanan kirlilikten olumsuz yönde etkilenmiştir. Ancak, gelinen noktada sadece projeden etkilenen kişiler değil yatırımcılar da farklı nedenlerle de olsa süreçten şikayetçi hale gelmiştir. Netice olarak, bir süreç ne kadar kötü yönetilebilirse o kadar kötü yönetilmiş durumdadır" denildi.

CHP'nin Çözüm Önerileri:

- Enerji Politikaları Değiştirilmelidir.
- Bütüncül Havza Planları Oluşturulmalıdır
- Hassas Alanlarda Jeotermal Enerji Tesisleri Kurulmamalıdır
- İzin, İnşaat ve İşletme Aşamalarında Çevre Mevzuatı Daha Etkili Uygulanmalıdır
- Denetimler Artırılmalıdır
- Jeotermal Kaynakların Kullanımında Kısıtlamalar Getirilmelidir
- İzleme ve Raporlandırma Faaliyetleri Yürütülmelidir

1) Enerji Politikaları Değiştirilmelidir. -Ülkemizde mevcut santraller elektrik üretim kapasitesi ihtiyacının çok üzerindedir ve atıl yatırımlar söz konusudur. Bu nedenle öncelikli olarak enerji tasarrufu, verimliliği ve enerjide talep tarafı yönetimine ağırlık verilmelidir. -Yeni elektrik üretim tesisleri, stratejik planlamalar çerçevesinde kurgulanmalıdır. -Enerji sorunu, enerji adaleti ve enerji demokrasisi düzleminde ve, planlamalar çerçevesinde yerel düzeyde ihtiyaçları gidermeye yönelik enerji kooperatifleri aracılığıyla çözülmelidir

2) Bütüncül Havza Planları Oluşturulmalıdır -Bölgelerin ihtiyaçları tespit edilmeli, rezervuar tespitleri yapılmalı ve bütüncül havza planları oluşturulmalıdır. Enerji ve maden sektörüne ait izin, ruhsat, lisans gibi işlemler bu planlar esas alınarak tesis edilmelidir. -Kaynak koruma alanları imar planlarına işlenmeli ve havza bütünlüğüne uygun üretim kapasitesi konulmalıdır. -Stratejik Çevre Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği uygulamaya alınarak Stratejik ÇED Raporları doğrultusunda ÇED süreçleri yürütülmelidir. -JES tesislerinin, arama ve sondaj kuyuları ile nakil hatlarının yerleşim yerleri, ev, okul gibi kamusal binaları etki alanı içerisine alacak yakınlıkta inşasını yasaklayan düzenlemeler getirilmeli, bu düzenlemeler de oluşturulan havza planlarına işlenmelidir. -Hali hazırda kamusal alanlara inşa edilmiş tesislerin ise öngörülecek süreler kapsamında söz konusu aykırılığı gidermeleri sağlanmalıdır. -Bölge ve havza bazında kümülatif etki değerlendirmelerinin yapılmasına ve yeni enerji tesislerine bu değerlendirmeler kapsamında izin verilmesi ya da verilmemesine yönelik çalışmalar yürütülmelidir. -Gediz ve Menderes Havzalarında, toprak ve su kirliliği de göz önünde bulundurularak bahsi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

geçen planlar ve değerlendirmeler yapılmadan ve halihazırdaki kirlilik giderilmeden yeni izinler ve ruhsatlar verilmemelidir.

3) Hassas Alanlarda Jeotermal Enerji Tesisleri Kurulmamalıdır -Tarım arazilerinde jeotermal enerji santrali projelerinden vazgeçilmelidir. Bu kapsamda uygulanan kamu politikalarında bölgenin kamu yararı esas alınarak hareket edilmelidir. -Doğal, tarihi ve arkeolojik koruma alanlarında jeotermal termal kaynak araması ya da işletmesine izin verilmemeli, bu alanların turizm gereğiyle dahi olsa yapılaşmasına hiçbir koşulda yer verilmemelidir.

4) İzin, İnşaat ve İşletme Aşamalarında Çevre Mevzuatı Daha Etkili Uygulanmalıdır -Yaşanan kirlilik kamu kurumlarınca da kabul ve tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, katı, sıvı ve gaz atıklar ile koku, gürültü gibi diğer olumsuz etkiler açısından çevre mevzuatına ilişkin hükümler ertelenmeksizin ve istisnalar yaratılmadan uygulanmalıdır. -Çevresel karar alma süreçleri katılımcı ve şeffaf olarak işletilmelidir. Kamusal karar alma mekanizmalarına yurttaşların katılımı doğrudan sağlanmalıdır. -Kamusal ekolojik bilgiler herkesin erişimine açılmalıdır. -Jeotermal kaynaklarının aranması, çıkarılması, kullanılması ve işletilmesine ilişkin projeler, ısı, işletme ve/ veya kurulu güç kapasitesi farkı gözetmeksizin Çevresel Etki Değerlendirmesinin Ek-1 Listesi kapsamına alınmalıdır. -Hazırlanan bütüncül planlar ve Stratejik ÇED Raporları doğrultusunda, yürütülen ÇED süreçlerinde etkili bir şekilde kümülatif etki değerlendirmesi yürütülmelidir. -Gözlem ve ölçüm kuyularının geçirimsizliğini sağlayacak yapım usul ve tekniğine ilişkin kriterler mevzuatla düzenlenmeli, bu kriterleri sağlamayan proje başvurularına izin verilmemelidir. -Projelerin işletme sürelerinde sondaj kuyularının geçirimsizliği periyodik aralıklarla denetlenmelidir. -Çevresel Etki Değerlendirme süreçlerinde bilime ve gerçeğe aykırı rapor hazırlayan firmalar hakkında caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır. -ÇED süreçlerinin yanı sıra Sağlık Etki Değerlendirmesi süreçlerinin de işletilmesi zorunlu hale getirilmelidir. -2009/7 Sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Genelgesi iptal edilmelidir.

5) Denetimler Artırılmalıdır -Yenilenebilir enerji kabulüyle hareket edilerek yatırımların zararsız olduğu düşünülmemeli, her yatırımın kendine özgü çevresel riskleri olduğunun farkına varılmalı ve bu doğrultuda gerekli önlemler alınmalıdır. -Jeotermal enerji santralleri üzerindeki kamusal denetim artırılmalıdır. -Özellikle, jeotermal akışkanların ve atıkların doğaya, doğal ortamlara bırakılmasıyla ilgili denetimler sıklaştırılmalıdır. -Su kirliliği açısından gerçekleştirilecek düzenli ölçümler açısından gözlem kuyuları açılmalıdır. -Gözlem kuyularında periyodik aralarla ölçümler yapılmalı ve yeraltı su kaynakları bu yöntemle izlenmelidir. -Toprak, su ve hava kirliliğine ilişkin Bakanlık tarafından yapılacak düzenli ölçümlerin sonuçları kamuoyu ile şeffaf bir şekilde paylaşılmalıdır. -Denetimler sonrasında da yaptırımlar uygulanabilir kılınmalı, jeotermal tesislerin izlenirliğini arttıracak uygulamalar geliştirilmelidir. Yaptırımlara caydırıcı nitelikler kazandırılmalı, kirlüten öder politikasından uzaklaşılmalıdır. -İşletme sırasında yapılacak denetimleri gerçekleştirme yetkisi, özel kuruluşlara ya da işleten şirkete verilmemeli, denetimler doğrudan idare tarafından gerçekleştirilmelidir.

6) Jeotermal Kaynakların Kullanımında Kısıtlamalar Getirilmelidir -Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu tekrar değerlendirilerek santrallere tanınan ayrıcalıklar gözden geçirilmeli ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı temelinde düzenlemeler yapılmalıdır. -Jeotermal enerji kaynaklarının işletiminde deşarj sistemi yasaklanmalı, reenjeksiyon uygulamalarının bilimsel tekniğe uygun olarak yürütülmesi zorunlu hale getirilerek, mutlak anlamda denetlenmeden ruhsat ve diğer izin işlemleri tesis edilmemelidir. -Jeotermal kaynakların kullanımında yer altı rezervuar çalışması yapılmadan yerüstü parseller bazında ruhsat uygulamasına son verilmelidir.

7) İzleme ve Raporlandırma Faaliyetleri Yürütülmelidir -Özellikle JES faaliyetlerinin yoğun olduğu bölgelerde üretilen üzüm, incir ve zeytin ürünleri başta olmak üzere, tarımsal ürünlerin ve üretimin gördüğü zarar hakkında izleme faaliyetleri yürütülmeli, bu kapsamda gerekli tedbirler alınarak üreticilere destek verilmelidir. -Söz konusu santrallerden kaynaklı hava kirliliğini izlemeye elverişli noktalarda, izleme istasyonlarının kurulması sağlanmalıdır. -Santrallerin bulunduğu şehirlerde kanser ve diğer hava kirliliğine bağlı hastalıklar yönünden tüm yurttaşlar düzenli aralıklarla sağlık taramasından geçirilmeli, gerekli sağlık tedbirlerinin alınmasına yönelik izleme çalışmaları yürütülmelidir. -Yerüstü ve yeraltı su kaynaklarında mevzuat çerçevesinde yer alan parametreler doğrultusunda yapılan izleme çalışmaları raporlandırılmalı, ilgili çalışma sonuçları kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

ZENGİNLERE DESTEK ÜRETİCİYE KÖSTEK

Ziraat Bankası, Demirören'in değil çiftçinin peşinde

Ziraat Bankası'nın, Demirören'den alamadığı iddia edilen 750 milyon dolar ile 55 bini aşkın çiftçiye destek olunabilirdi. Demirören'den kredi borcunu tahsil edemeyen banka, çiftçinin tarlasını, traktörünü haczediyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Suç örgütü elebaşısı Sedat Peker, önceki gün yayımladığı dokuzuncu videosunda Demirören Grubu'nun, Doğan Medya Grubu'nu satın almak için Ziraat Bankası'ndan çektiği 750 milyon dolarlık krediyi ödemediğini iddia etti. İddialarla ilgili Demirören Grubu'ndan henüz bir açıklama gelmedi. Ancak CHP Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, bir yıl önce Ziraat Bankası'na bu kredinin akıbetini sorduğunu anımsattı. Hakverdi'nin 10 Haziran 2020 tarihinde TBMM Başkanlığı'na verdiği soru önergesi 'müşteri sırrı' denilerek yanıtlanmadı.

Hakverdi'nin soru önergesine şu yanıt geldi:

"5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 'Sırların saklanması' başlıklı 73. maddesi kapsamında banka ve müşteri sırrı olduğu mütalaa edildiğinden paylaşılması mümkün bulunmamaktadır."

Hakverdi, Demirören'e kullandırılan kredinin taksitlerinin ödemesinin geçen yıl Mayıs-Haziran döneminde başlaması gerektiğini de belirtti.

Tarıma Destek Olunabilirdi

750 milyon dolarlık borcun peşine düşmeyen banka, çiftçinin ödeyemediği kredi borçlarının takibini aksatmadan yapıyor. Çiftçinin ödeyemediği kredi borçları nedeniyle traktörleri, tarlaları haczediliyor veya yüksek faizlerle yeniden yapılandırılıyor.

Ziraat Bankası Tarımsal Pazarlama Grup Başkanı Ferhat Pişmaf'ın ocak ayında yaptığı açıklamaya göre Ziraat Bankası'nın tarım kredileri 2019 yılına göre yüzde 24 arttı. Pişmaf, bankanın son 5 yılda tarımsal üreticilere kullandığı kredi hacminin 202 milyar TL'yi aştığını söyledi. Öte yandan ocak ayında yaklaşık 685 bin üreticinin bankaya borcu olduğunu da açıklayarak 2020 başı itibarıyla tarım kredilerinin 80 milyar TL seviyesine ulaştığını bildirdi. Bu da kişi başına 116 bin 788 lira kredi borcu olduğu anlamına geliyor.

Ziraat Bankası, Demirören Grubu'na 2 yıl geri ödemesiz 750 milyon dolar kredi verdi. Bankanın bu krediyi verirken yüzde 2'nin üzerinde risk primi eklediği düşünülürse kredinin faizinin yüzde 5 olduğunu tahmin edilebilir. Demirören'in kredi borcu 3 yılda yüzde 5 faiz üzerinden 868 milyon dolara ulaşıyor. Zira 2021 yılının başında dolar kuru 7,43 lira civarındaydı. Demirören'in Türk Lirası cinsinden bankaya olan borcu 6 milyar 450 milyon liraya denk geliyor. Kredinin akıbeti merak edilirken ocak ayında bizzat bankanın tarımsal pazarlama grup başkanının ağzından verilen rakamlar dikkat çekici.

Bu hesaplamayla 6 milyar 450 milyon liranın kişi başına düşen borç bölündüğünde 55 bin 228 çıkıyor. Başka bir ifadeyle banka, 55 bin 228 çiftçinin finansman ihtiyacını gidermek yerine Demirören'in Doğan Grubu'nu ele geçirme operasyonuna destek çıkmış durumda.

Çiftçinin Tarım Arazisi Satılıyor

Öte yandan Ziraat Bankası'nın misyonu tarımda öncülük etmek. Ancak son yıllarda özellikle de pandemi döneminde borçlarını ödeyemeyen çiftçi, banka tarafından haciz riski ile karşı karşıya. Bankanın internet sitesinde, borcunu ödeyemeyen çiftçilerin el konulan tarla ve bağ bahçeleri satılıyor. Bankanın internet sitesinde yer alan güncel verilere göre 893 arsa satışta. Ülkenin her yerinden gayrimenkullerin yer aldığı ilan sayfasında 10 bin liralık buğday tarlaları da var, 1 milyon liralık bahçeler de var.

Üreticinin Borcu 142 Milyar Lira

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) son verileri ise çiftçinin Ziraat Bankası gibi kamu bankaları ile özel bankalara olan borcunun arttığını gösterdi. Buna göre, Ağustos 2020'de çiftçinin özel ve kamu bankalarına 128 milyar TL olan borcu, Nisan 2021'de 142 milyar TL'ye çıktı. Öte yandan çiftçinin, Tarım Kredi Kooperatifi borçlarına 15 Nisan 2021'de yürürlüğe giren yasa ile belli koşullara bağlı olarak yapılandırma olanağı getirildi. Tarım Kredi Kooperatifleri'ne, toplamda 9,3 milyar lira borçlu olan üreticilerin, üç yıl içinde geri ödemeli yapılandırmaya; yüzde 30 peşinat ödeme koşulu ile başvurabilmesi sağlandı. Ancak, faiz oranları yüzde 12-18 olarak belirlendi. Yasa, çiftçinin Ziraat Bankası'na olan borçlarını kapsam dışında tuttu.

YÖNETİM HARCAMALARINA BÜTÇE DAYANMIYOR

2017 yılında Türkiye Varlık Fonu'na devredilen Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Üyeleri'ne ödediği para 2018 ve 2019 yıllarında katlanarak arttı. Yönetim Kurulu Üyeleri için 2017 yılında 234 bin TL harcayan idarenin bu kalemden gideri, 2018'de 364 bin TL'ye, 2019'da ise 541 bin TL'ye fırladı.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri'nin 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin mali hesapları, TBMM KİT Komisyonu'nda görüşüldü. İdarenin harcama tabloları, Yönetim Kurulu Üyeleri için ödenen paranın büyüklüğünü gözler önüne serdi.

Yüzde 48 Arttı

İdare, 2017 yılında beş Yönetim Kurulu Üyesi için toplam 234 bin TL harcama yaptı. 2018 yılında ise Yönetim Kurulu Üyeleri için idarenin kasasından çıkan para 364 bin TL'ye yükseldi. Personel maliyetlerinin azaltılması için personel sayısının düşüren Türkiye Denizcilik İşletmeleri, yönetim kurulu üyesi sayısını ise 2019 yılında bir artırarak altıya çıkardı. 2019 yılında yönetim kurulu üyeleri için yapılan toplam harcama, 2018 yılına oranla yüzde 48 artarak 541 bin TL'ye ulaştı.

Yönetim kurulu üyelerine ödenen parayı TBMM KİT Komisyonu toplantısında gündeme getiren CHP Milletvekili Atilla Sertel, kurumun personel sayısının düşmesine karşın yönetim kurulu üyeleri için yaptığı harcamanın arttığının altını çizdi. TDİ'nin özelleştirme yaptığını ve yönetim kurulu üyelerinin kurum bünyesinden değil, dışarıdan geldiğini vurgulayan Sertel, "Personel sayısı düşerken yönetim kurulu üye sayısı düşmüyor. Kurum diyor ki 'Biz personel maaşından tasarruf ediyoruz'. Ama yönetim kurulu üyeliklerine gelince 364 bin TL bir senede 541 bin TL'ye yükseliyor" ifadelerini kullandı.

Yönetim kurulu üyeleri için harcanan paradaki artışın nedenini soran CHP'li Sertel, "Yöneticilere sosyal haklar veriliyor mu? Araç tahsisi yapılıyor mu?" sorularının da yanıtlanmasını istedi.

YOLCU ARANIYOR

İktidarın Zafer Havalimanı başarısı: 1 milyon 317 bin yolcu aranıyor

1 buçuk milyona yakın yolcu garantisi verilen, kamunun milyonlarını yutan büyük bir bataklığa dönüşen Zafer Havalimanı için alındığı açıklanan önlemlerle dört ayda 61 olan yolcu sayısı Mayıs ayının sonunda 641'e çıkartılabildi.

Kamudan tek başına ya da konsorsiyumların içinde büyük ihaleler alan İçtaş Holding'e, inşaat karşılığı gerçek dışı, hayali yolcu garantilerinin verildiği Zafer Havalimanı'ndan gelen ve giden yolcu sayısı iç hat uçuşları yeniden başlatıldıktan sonra 641 oldu. 2021 garantisinin karşılanabilmesi için yıl sonuna kadar alandan 1 milyon 317 bin 733 yolcu uçuşu gerekiyor, aksi halde şirketin kasasına yine kamudan milyonlar aktarılacak.

Dört ayda 61 yolcunun kullandığı Zafer Havalimanı ile ilgili haberin ardından Kütahya Valisi Ali Çelik, İstanbul'la karşılıklı olarak yedi sefer yapılacağını açıkladı. 18 Mayıs günü başlayan seferlerin sonunda hiç dış hat uçuş olmayan havalimanından 580 yolcu yararlandı. Böylelikle beş ayın sonunda havalimanına gelen ya da giden yolcu sayısı 641'e çıkabildi. İstanbul'dan Zafer Havalimanı'na Pazar, Pazartesi, Çarşamba ve Perşembe, Zafer Havalimanı'ndan İstanbul'a Pazartesi, Salı ve Perşembe günleri uçuş yapılıyor ancak bu uçuşlar garanti edilen yolcu sayısına yok denecek kadar küçük bir etkide bulunabildi.

Öngörüsüzlük mü Bilerek mi?

Ulaştırma Bakanlığı'nın açıkladığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi'ne ilişkin istatistiklere göre, geçen yılın aynı döneminde 9 bin 605 olan yolcu sayısı yüzde 94 gerileyerek 641, 4 bin 849 dış hat yolcu sayısı ise 61'e düşünce gerileme yüzde 99 oldu. Havalimanındaki yolcu hareketliğinin tümündeki gerileme oranı yüzde 96 olarak hesaplandı.

Milyonlar Şirket Kasasına

Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve Kuzey Çevre Yolu, Akkuyu Nükleer Santrali, havalimanları, limanlar, otoyollar gibi mega kamu projelerinin ihalelerini üstlenen IC İçtaş, Zafer Havalimanı'nın inşası için 50 milyon Avro harcadığını ileri sürdü.

2044 yılına kadar havalimanını işletecek olan şirkete, 2012 yılından bu yana 10 milyon 233 bin 144 yolcu garantisi verildi. Havalimanını kullanan yolcu sayısı bu rakamın yüzde 4'üne bile ulaşamadı.

Ancak şirket her yıl artan yolcu garantisi nedeniyle hiçbir kayba uğramadan 2044'e kadar daha çok kamu kaynağını kasasına koyacak.

Kütahya-Afyon-Uşak illerinin kullanacağı öngörüsüyle inşa edilen ancak bu üç ilin 1 milyon 678 bin olan toplam nüfusundan daha çok giden yolcu garantisinin verildiği Zafer Havalimanı'nı 2020'de 16 bin 645 yolcu kullandı.

1 milyon 279 bin 352 yolcu için garanti verildiğinden şirkete uçmayan yolcular için 6 milyon 738 bin Avro garanti ödemesi yapıldı. 2021 garantisi ise bir önceki yıla göre 38 bin 381 yolcu artışla 1 milyon 317 bin 733 olarak belirlendi. İçhat uçuşlar yeniden başladı ancak yılın ilk beş ayı sonunda toplam yolcu sayısı 641'de kaldı.

AKP'NİN TALANDA BİTMEYEN ISRARI

AKP'nin tepkiler üzerine üç kez geri adım atmak zorunda kaldığı çevre ile ilgili yasa düzenlemesi ismi değiştirilerek yeniden TBMM'ye geliyor. Koruma alanlarında farklı bahanelerle faaliyet yürütülebilecek.

Ülke, dört bir yanda yaşanan çevre katliamlarının yanı sıra denizlere hızla yayılan müsilajla sarsılırken AKP, çevre düşmanı politikalarından geri adım atmıyor. Üç kez Meclis'e sunulduğu halde tepkiler nedeniyle yasalasmayan Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma başlıklı düzenleme "Tabiat" ifadesi çıkarılarak yeniden gündeme getiriliyor. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanarak görüşe açılan Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Teklif Taslağı'na göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, tür veya habitat koruma alanlarında faaliyet yürütülmesine "milli güvenlik, doğal afet ve genel sağlık açısından zorunluluk" gerekçesiyle izin verebilecek.

AKP, bu düzenlemeyi ilk kez Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde 25 Kasım 2010'da TBMM'ye sundu. Büyük tepki çeken ve seçim kararı alınana kadar yasalaslandırılmayan tasarı, bir kez daha yine "Başbakan" olarak Erdoğan tarafından 17 Mayıs 2012'de imzasıyla Meclis'e geldi. Tüm ülkede çevre talanına yol açacağı, çevrenin korunması değil yıkımının amaçlandığı gerekçesiyle tepki çeken düzenleme, yine yasalasamadı. Bu kez 15 Mayıs 2017'de dönemin Başbakanı Binali Yıldırım tasarıyı Meclis'e gönderdi ancak yine sonuç alınamadı.

5 yıldan bu yana rafta bekleyen düzenleme yeniden gündeme geliyor. 22 Maddeden oluşan yeni metin ilk ismindeki "tabiat" sözcüğü çıkartılarak Biyolojik Çeşitliliği Koruma Yasa Teklifi olarak ilgili kurumların görüşüne açıldı ve Mart ayı sonuna kadar görüşler alındı. Denizlerdeki müsilaj tehdidi nedeniyle kısa süreli de olsa frene basan iktidarın yasama yılı sona ermeden teklifi Meclis'ten geçirmeyi hedeflediği öğrenildi.

Gerekçe Koruma

Teklif taslağının genel gerekçesinde, mevcut kanunlarda biyolojik çeşitlilik bileşenlerinin belirlenmesi, izlenmesi, türler, habitatlar ve genetik kaynakların korunması, genetik kaynaklara erişim ve fayda paylaşımı, biyolojik çeşitliliğe ilişkin bilgi ve verilerin paylaşımı ve biyokaçakçılıkla mücadele konularında ikincil düzenlemelere dayanak oluşturabilecek açık bir hüküm yer almadığı belirtildi. Düzenlemenin, bunlara hukuki açıklık kazandırılması ve uygulamada yaptırım gücü sağlanması amacıyla hazırlandığı bildirildi. Bunun BM Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi başta olmak üzere birçok uluslararası sözleşmeden kaynaklanan taahhütlerin yerine getirilmesinin yanı sıra, AB müktesebatına uyum açısından da gerekli olduğuna dikkat çekildi.

Talan Yetkisi Erdoğan'da

Taslakta Cumhurbaşkanı'na önceki talan düzenlemelerinde olduğu gibi tartışma yaratacak bir yetki tanınıyor.

"Her türlü plan, proje ve faaliyetin ekosistemlere olabilecek etkilerinin belirlenmesini veya bu ekosistemlere ya da işleyişine zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önleyici ve telafi edici tedbirlerin tespit edilmesi" amacıyla ÇED sürecinde Ekolojik Etki Değerlendirmesi yapılacak. Bunun sonucunda, Tarım ve Orman Bakanlığı'nca uygun görülen faaliyetlere izin verilebilecek. Ancak taslakta yer alan bir fıkra ile Erdoğan'a tartışma yaratacak şu yetki veriliyor: "Tür veya habitat koruma alanlarında milli güvenlik, doğal afet ve genel sağlık açısından zaruri faaliyetlere ekolojik etki değerlendirmesi yapılmaksızın Cumhurbaşkanı tarafından izin verilebilir."

Para Cezası

Yasada yer alan düzenlemelere aykırı davrananlara iki bin TL'den 100 bin TL'ye kadar para cezası verilebilecek, ayrıca bir yıldan üç yıla kadar hapisle de cezalandırılacaklar. Taslağa göre ayrıca, yasaklanan fiilleri gerçekleştirenler, tür ve habitatlara zarar verenlerin durumu eski hale getirmesi de zorunlu kılınıyor. Bunun mümkün olmaması durumunda da zarar, sorumlulardan tazmin edilecek.

TOKİ, İŞÇİNİN PARASINI VER

Antalya'da TOKİ ve Eneray Yapı işbirliğinde yapılan inşaatçı çalışan işçiler bugün Ankara'da Eneray Yapı genel merkezi önünde eylem yapacak. İşçiler "Hakkımız için Ankara'ya gideceğiz. Sadece emeğimizin karşılığını istiyoruz" dedi.

Antalya Manavgat'ta TOKİ ve Eneray Yapı işbirliğinde yapılan inşaatçı işçilerin parası eksik ödendi. İnşaat-İş Sendikası'nda örgütlü işçiler bugün Ankara'da Yapı'nın genel merkezi önünde eylem yapacak. İşçilerin 50 bin lira alacağı olduğunu aktaran İnşaat-İş Sendikası Örgütlenme Sorumlusu Yunus Durdu "Biz arkadaşlarımızın hakkını almadan geri adım atmayacağız" derken işçiler ise "Sadece alın terimizin karşılığını istiyoruz" diye konuştu.

Ücretler de Sigortalar da Eksik

Manavgat'ta TOKİ ve Eneray yapı işbirliğinde yapılan inşaatçı çalışan, taşeron firma Fansa Yapı Sistemleri'ne bağlı olan 14 işçinin ücretleri eksik yatırıldı. İnşaat İş Sendikası'na üye işçiler 50 bin lira alacakları olduğunu ve sigortalarının da eksik yatırıldığını söyledi. İşe başlarken sadece sözlü bir anlaşma yapabildiklerini aktaran bir işçi süreci şöyle anlattı: "Biz kendileriyle sözleşmeyi imzalamak istediğimiz zaman, 'sözleşmeyi hazırlıyoruz' veya 'patron gelmedi' sözleri ile bizi oyaladılar. Sözlü anlaşmayla aylarca çalıştık. Aylık 15 bin lira ve yemek de onlardan olacaktı. Biz bu parayı aramızda paylaşacaktık. Ancak bizim paramızı eksik yatırdılar. Sigortamızı da 10 gün erken sonlandırdılar" dedi.

Eylem Yapınca Tehdit Edildiler

Bir başka işçi ise şunları söyledi: "Bizim paramızı yatırmayınca grev yaptık. 1 hafta sonra bize paraların yatacağı söylendi. Biz de grevi bıraktık. Sözler tutulmadı."

Maaşları yatmadığı için işten ayrılan işçiler, çalıştıkları süre boyunca hesaplarına ücretin eksik yattığını belirtti. İşçi, 24 Nisan tarihinde işten ayrıldıktan sonra alacaklarını istediklerini ancak karşılığında, "Sözleşmeniz mi var ki alacağımız var diyorsunuz" sözleriyle karşılaştıklarını aktardı. İşçi konuyla ilgili, "Bizim sözleşme yapmamıza fırsat vermediler. Biz her defasında sorduk ama bizi oyalamaktan başka bir şey yapmadılar. Biz sadece hakkımızı istiyoruz" dedi. İşçiler, paralarını almak için yaptıkları bir eylemde tehdit edildiklerini aktardı. İşçi "Biz paramızı almak için beton döktürtmedik. Bunu yaptığımız içinse 'Biz jandarmayı arıyoruz. Devletin işini engelliyorlar diye sizi şikâyet edeceğiz' diyerek tehdit ettiler. Bizim alacağımız miktar 50 bin lira. Patronlar bizi oyuna getirdi. Biz sadece hakkımızı arıyoruz."

İlk eylemlerini Eneray Yapı'nın Ankara Çankaya genel merkezinde yapacaklarını belirten İnşaat-İş Örgütlenme Sorumlusu Yunus Özgür, "Eğer Eneray Yapı'nın önünde yapacağımız eylemden bir sonuç elde edemezsek, eylemimize TOKİ'nin genel merkezinde devam edeceğiz" diye konuştu. Sendika olarak işçilerin haklarını sonuna dek savunacaklarını belirten Özgür, "Biz işçilerin alacaklarını almadan Ankara'dan dönmeyeceğiz. Olası gözaltılar nedeniyle eylemlerimizi zor şartlar altında gerçekleştirebiliriz ancak arkadaşlarımızın haklarını almadan geri adım atmayacağız" açıklamalarında bulundu.

YARGIDA ADALETSİZLİK!

Erdoğan eleştirisine 1 yıl 2 ay hapis cezası verildi

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı sosyal medya üzerinden eleştiren Yavuz Atan isimli yurttaş, 'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla 1 yıl 2 ay ceza aldı.

İzmir'de yaşayan 56 yaşındaki Yavuz Atan isimli yurttaş hakkında 2020 yılında yaptığı 4 farklı sosyal medya paylaşımı sebebiyle 'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla dava açıldı.

Muğla 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, "Libya'da birkaç tane şehidimiz var" haberine yaptığı, "Osmanlı kolonisi ve petrol ticareti" yorumu sebebiyle Atan, 1 yıl 2 ay hapis cezası aldı. Ceza 7 bin TL para cezasına çevrildi. Kararın ise temyize götürüleceği öğrenildi.

Yurttaşların iktidarları eleştirme hakkı olması gerektiğine vurgu yapan Atan, "3 paylaşımından beraat alırken diğerinden ise ceza aldım. Hükmün açıklanmasını geri bırakma kararını reddettim. Bu ifade özgürlüğünün kısıtlanması demek" dedi.

Atan'ın avukatı Bora Sarıca ise, "İnsanların yorum yapma hakkı, politik bir eleştiri hakkı bile suç olmuş durumda. En az iğneleyici olan paylaşımına ceza verdiler Günümüz yargı sisteminin artık en küçük eleştiriye bile tahammülü kalmadı" diye konuştu.

NADİRA DOSYASINDA SORULAR YANITSIZ

AKP Milletvekili Ünal'ın evinde şüpheli şekilde hayatını kaybeden Nadira Kadirova soruşturmasında birçok soru hâlâ yanıtız. Ailenin avukatı Doğan, AYM'ye taşınan davada birçok noktanın aydınlatılmadığını belirtti.

AKP Milletvekili Şirin Ünal'ın evinde 23 Eylül 2019 tarihinde hayatını kaybeden Özbekistan vatandaşı Nadira Kadirova'nın ölümüne ilişkin onlarca soru yanıtız bırakıldı, karanlık noktalar bir buçuk yıldır aydınlatılmadı.

Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) Kadirova ailesinin avukatı Prof. Dr. İlyas Doğan'ın 5 Haziran 2020'de AYM'ye taşıdığı Nadira Kadirova soruşturmasına ilişkin görüş bildirdi. Adalet Bakanlığı'nın 13 sayfalık görüşünde, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın takipsizlik kararı verdiği soruşturmaya yönelik, 'Kadirova'nın

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ölümünü aydınlayabilecek tüm delillerin toplanması için gerekli işlemlerin yapıldığı, eksiksiz ve detaylı bir otopsi raporu hazırlandığı ve gerekli adımların atıldığı öne sürüldü.

Akla Ciddi Sorular Getiriyor

Avukat Prof. Dr. İlyas Doğan ise Adalet Bakanlığı'nın görüşüne ilişkin AYM Genel Sekreterliği'ne "Adalet Bakanlığı'nın Beyanlarına Karşı Açıklamalarımız" başlığıyla bir açıklama gönderdi. Doğan'ın AYM'ye gönderdiği açıklamada, "İhmal ve özensizliklerle soruşturmanın eksik bırakıldığı" altı çizilerek kapatılan soruşturmada ve Adalet Bakanlığı'nın görüşünde Kadırova'nın ölümüne ilişkin birçok noktanın aydınlatılmadığı ifade edildi.

Avukat Doğan, AYM'ye gönderdiği açıklamada Kadırova soruşturmasına yönelik şunları sıraladı:

Kadırova'nın çalıştığı ev sahibinin dört adet resmi silahının olması, bunların herkesin erişebileceği rastgele bir şekilde muhafaza edilmesini olağan hale getirmez. Dava dosyasındaki beyanlara göre silahın nerede olduğu sorusunun ortaya atılması ile ölüm olayının gerçekleşmesi arasında 4-5 saat bile zaman farkı olmayışı akla ciddi sorular getirmektedir.

Ev sahibi tecrübeli bir emekli asker olarak silahları muhafaza konusunda gereken özeni göstermemiştir. Belli ki silahlar birer gazete veya dergi gibi ortalık yerde durmaktaydı manasında bir argümana inanmamız beklenmektedir. Ayrıca genç yaşta bir kadının profesyonellerin kullandığı bir tabancaya tek mermi sürmesi ve silah üzerinde hiçbir iz bırakmadan tek atışta canına kıyması hayatın olağan akışına uygun görünmemektedir.

İlaçlar Devlet Sırrı Değil

Ankara Şehir Hastanesi idari makamları ölüm olayında maddi gerçeğin ortaya çıkması konusunda mağdur avukatı sıfatıyla tarafımızla hiçbir işbirliği yapmamış ve yapmacık bahanelerle bundan kaçınmıştır. Hastane idaresi rapora yansıyan üç ayrı ilacın hangi aşamada kullanıldığı ya da etken ilacın ölenin kanından elde edilip edilmediğini açıklamaya yanaşmamıştır. Ölen bir kişinin kanında bu rastlanan ilaçlar devlet sırrı değildir ve buna açıklık kazandırılmalıdır.

Ölen kişinin intihara yatkınlığı yönünde girilen çabalar tıbben doğrulanamamıştır. Olayın delil toplama aşamasına ilişkin bariz eksikleri ve açık ihmaller ortada bir intihar bulunduğu konusunda ikna edicilikten uzaktır.

Kan İzleri Açıklanamadı

Savcılıkça yürütülen soruşturma işlemleri özensiz ve birçok delil görmezden gelinerek yürütülmüştür. Evinde intihar gerçekleşen ailenin üyelerinin telefon görüşmelerine dair hiçbir araştırma yapılmamıştır. Dosyada iddia edildiği gibi 112 Acil Servisi'nin aranıp aranmadığı konusunda bir bilgi mevcut değildir. Ölen kişiye acil müdahalede bulunan sağlık görevlilerinin kim olduğu, bu kişilerin olayın geçtiği odaya ilk girdiklerinde nasıl bir tablo ile karşılaştıkları hakkında en ufak bir bilgiye ya da ifadeye yer verilmemiştir. Hayati bir bölgesine ateş eden bir kimsenin nasıl olup da bir odada beş ayrı yerde kan izi bıraktığı açıklanamamıştır.

GIDA SEKTÖRÜNDE BAŞIBOŞLUK HÂKİM

Paketli gıdalarda kullanılan ve sağlık açısından risk oluşturan nişasta bazlı şekerde kota oranına ilişkin değişiklik endişe yarattı. Yönetmeliğe yüzde 2,5 olan NBŞ kotasının yüzde 5 olduğu ibaresi eklendi.

Başkanlık sistemiyle birlikte kamuda yaşanan karmaşa şeker kotalarının belirlenmesi konusunda da kendini gösterdi. Kanserojen etkilere sahip nişasta bazlı şekerdeki (NBŞ) kotaya ilişkin yönetmeliğin üç yıl sonra kanuna uydurulması "Kota arttı" yorumlarına neden oldu. Kota yüzde 2,5 olarak uygulanmaya devam edilecek ancak Şeker İş Başkanı Gök, "Kota kaç olursa olsun vatandaşların sağlığı tehlikede çünkü fabrikalar denetlenmiyor" dedi.

Şeker Kotasında Belirsizlik Var

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi sürecinin hemen ardından 2018 yılında Şeker Kanunu'nda yapılan değişiklikle NBŞ üretim oranı, yüzde 10'dan yüzde 5'e çekildi. Aynı değişiklikle Cumhurbaşkanı'na bu oranı yüzde 50 artırma veya eksiltme yetkisi verildi. Ancak bu değişikliğe rağmen üç yıl boyunca Şeker ve Hammade Yönetmeliği'nde bu oran yüzde 10 olarak kaldı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, geçen martta yayımladığı kararla NBŞ üretim kotasını, 2021 ve 2022 yılları için yüzde 2,5 olarak belirledi. Son olarak Şeker ve Hammade Yönetmeliği, geçen cumartesi günü değiştirildi ve kanundaki yüzde 5 ibaresi, yönetmeliğe de eklendi. Bu durum, NBŞ oranının yeniden yüzde 2,5'ten yüzde 5'e çıkarıldığı yorumlarına neden oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2017 yılında Türkiye Şeker Kurumu'nu kapatan iktidar, bu kurumu Tarım ve Orman Bakanlığı'nda bir daire başkanlığına çevirerek, denetim başta olmak üzere birçok alanda eksikliklere neden oldu. Yaşanan son karmaşa, üretim miktarının yüzde 2,5'in üzerine çıkması durumunda kim tarafından denetleneceği ve yaptırım uygulanacağı sorularını da yeniden gündeme getirdi. BirGün'e açıklama yapan Şeker İş Başkanı İsa Gök, "Eskiden özerk yapıya sahip Şeker Kurumu vardı. Hangi denetimi yaptığını, fabrikalarda durumun ne olduğunu, üretim miktarını bu kurumdan rahatlıkla öğrenebiliyorduk ama artık böyle bir yapıya sahip değiliz" dedi.

Şeker Kurumu'nun bakanlığa bağlı bir daire başkanlığı olmasını eleştiren Gök, "Fabrikalarda ne oldu bilmiyoruz. Denetimlerin akıbeti hakkında bilgimiz yok. Kota miktarına uyulup uyulmadığı konusunda da bir fikrimiz yok çünkü artık denetimde yeterli olmayan bir birimle baş başayız. Bu durum son derece sakıncalı sonuçlara neden olabilir. Halk sağlığı için özerk bir şeker kurumuna yeniden ihtiyaç var" dedi.

Yönetmelik Değişikliği Kanun Gereği Yapıldı

Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan NBS'de üretimin bu yıl Cumhurbaşkanı kararı gereği yüzde 2,5 olduğunu, herhangi bir artış yaşanmayacağı kaydedildi. Bakanlıktan yapılan açıklamada, son yönetmelik değişikliğinin kanun değişikliği gereği yapıldığı ifade edildi.

Fabrikalar Peşpeş Çekildi

AKP'nin 17 Ocak 2018 tarihli özelleştirme kararı kapsamında, devletin işlettiği 17 şeker fabrikasının elden çıkarılması kararlaştırıldı. Dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın "Beş yıl üretim sözü aldık" açıklamasının ardından özelleştirilen birçok fabrika, işçilerini işten çıkardı, bir kısmı üretimini durdurdu. İktidarın verdiği bir söz daha hüsrarla sonuçlandı.

Özelleştirme kararının ardından birçok fabrikanın satış fiyatı, sahip oldukları arsa fiyatlarının bile altında kaldı.

HENDEK FACİASININ GELECEĞİ BİLİNİYORDU

Caydırıcı cezalar katliamları önler

Sakarya Hendek'te Coşkunlar Havai Fişek fabrikası katliamına ilişkin Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada "Benzer faciaların yaşanmaması adına verilecek cezaların caydırıldığı önemli bir etkidir" dendi.

Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu, 3 Temmuz 2020'de gerçekleşen ve 7 işçinin yaşamını yitirdiği Coşkunlar Havai Fişek fabrikası patlamasına ilişkin basın açıklaması yaptı.

Patlama ile ilgili olarak hazırlanan iddianame ve bilirkişi raporunda, pek çok tedbirin alınmadığının açıkça görüldüğü belirtilen açıklamada şu ifadeler yer verildi:

"Bilirkişi raporuna göre; en temel işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin dahi tam alınmadığı görülmüştür. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitimlerinde eksiklikler olduğu, risk değerlendirmesinde 110 kg'lık patlayıcı deposu için değerlendirme yapılmadığı, tespit öneri defteri ve iş sağlığı ve güvenliği kurulu tutanaklarında sadece iş güvenliği uzmanının imzası olduğu, yani işverenin ve yönetimin konuya önem göstermediği görülmüştür. Büyük Kaza Önleme Politika Belgesi, havalandırma tesisatı periyodik kontrol raporu, klima tesisatı periyodik kontrol raporu ve elektrik tesisatı periyodik kontrol raporunun olmadığı görülmüştür. Çok tehlikeli ve doğrudan patlayıcılar ile çalışılan bir iş yerinde iş güvenliği için temel yasal zorunlulukların dahi yerine getirilmemesi oldukça düşündürücüdür."

Yıllar içerisinde tekrarlayan patlamalara rağmen önlem alınmadığı aktarılan açıklamada "Bu iş cinayetinin, tüm iş cinayetlerinde olduğu gibi denetimsizlikten ve cezasızlıktan kaynaklandığı açıktır" dendi.

Benzeri katliamların önüne geçebilmek tüm sorumluların tespit edilerek cezalandırılması gerektiği vurgulanan açıklamada şunlar söylendi:

"Başta, gerekli önlemleri ısrarlı bir şekilde almaması sebebiyle işveren ve denetimleri ısrarla yapmaması sebebiyle denetim sorumluluğu bulunan kamu idarecileri olmak üzere, tüm sorumluların yargılanmaları ve hak ettikleri cezaları almaları, yeni iş cinayetlerinin önlenmesi için elzem bir adımdır. Önlemlerin alınmaması sonucu oluşan can kaybı ve yaralanmaların sürekli tekrarlanması, suçun şeklini bilinçli taksirden çıkarıp, olası kasta dönüştürdüğü ve yargılanmada bu durumun göz önünde bulundurulması gerektiği de oldukça açıktır. Süregelen yargılama sürecinde adil bir yargılama yapılarak tüm sorumluların tespit edilerek, istisnasız bir şekilde cezalandırılması gerekmektedir. Benzer faciaların yaşanmaması adına verilecek cezaların caydırıldığı önemli bir etkidir."

AKP'Lİ ESKİ VEKİLE KIZILAY'DAN MAAŞI!

Eski AKP Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in, Kızılay'ın Sağlık A.Ş. isimli şirketine yaklaşık 30 bin TL maaşla genel müdür yapıldığı açığa çıktı. Yetiş'in eşi Sema Kopuz Yetiş'in de Kızılay'da üç ayrı koltuğu var.

AKP iktidarları döneminde sıkça alışıldık atamalara imza atan Kızılay'da dikkatleri çeken bir atama daha yapıldı. 24'üncü Dönem AKP Adıyaman Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in Kızılay'ın Kartal'daki hastanesine başhekim yapılmasının ardından şimdi de Kızılay'ın Sağlık A. Ş. isimli şirketine genel müdür yapıldığı açığa çıktı.

Kızılay'ın, Kızılay Yatırım Holding adı altında holdingleşmesi ve bünyesinde çok sayıda şirket kurulmasının ardından Kızılay Yatırım Holding CEO'su İlyas Haşim Çakmak'ın imzasıyla yeni atamalar yapıldı.

İlyas Haşim Çakmak'ın imzasının yer aldığı belgede, eski AKP Milletvekili Muhammed Murtaza Yetiş'in 1 Haziran'da Kızılay Sağlık A. Ş.'ye genel müdür olarak atandığı belirtildi. Sağlık A. Ş.'nin önceki genel müdürü Metin Tunç ise Kızılay Yatırım A. Ş.'ye yönetim kurulu başkan danışmanı olarak atandı.

Maaşı Yaklaşık 30 Bin TL

2019 yılında yayımladığı ve tartışmalara neden olan Kızılay yöneticilerin maaş listesine göre, Kızılay Sağlık A. Ş.'nin eski genel müdürü Metin Tunç'a 2019 yılında 24 bin 397 TL maaş ödeniyordu. Aradan geçen iki yılın ardından Kızılay Sağlık A. Ş. genel müdürü maaşına yaklaşık yüzde 20 oranında zam yapıldığı ve genel müdür maaşının 30 bin TL'yi bulduğu ifade ediliyor. Ulaştığımız Kızılay yetkilileri ise konuya ilişkin bir açıklama yapılmayacağını ifade etti.

Eşinin de Üç Koltuğu Var

AKP'li Muhammed Murtaza Yetiş'in eşi Sema Kopuz Yetiş'in de Kızılay'da tam üç farklı görevi bulunuyor. Sema Kopuz Yetiş, Kızılay Ankara Şube Başkanlığı, Kızılay Denetim Kurulu Üyeliği ve Kızılay iştiraki Kızılay Bakım Anonim Şirketi'nin yönetim kurulu üyeliğini yürütüyor. Ayrıca Sema Kopuz Yetiş AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kızı Sümeyye Erdoğan Bayraktar'ın Başkan Yardımcısı olduğu Kadın ve Demokrasi Vakfı'nın (KADEM) da üyesi.

TRT ARPALIĞI

İbrahim Eren, TRT'den "15 bin TL civarı", TÜRKSAT'tan ise "14 bin 500 TL civarı" maaş aldığını açıkladı. Eren, Fatih Er'in akrabalarının TRT'ye girmesini savundu.

Devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla kurulan ancak son dönemde tarafsızlığa gölge düşüren yayınlar yaptığı gerekçesiyle eleştirilen Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun mali hesapları, TBMM KİT Komisyonu'nda görüşüldü. Komisyonda gündeme gelen TRT'nin personel yapısı, "TRT AKP'nin çiftliği olmuş" eleştirilerinin haklılığını bir kez daha gözler önüne serdi.

2013-2014 döneminde A Haber'de görev yaptıktan sonra TRT World'ün kurucuları arasında yer alarak ismini duyuran Fatih Er'in dört akrabasının TRT kadrosunda yer alması komisyonunda tartışıldı.

Kaçırmak İstemiyormuş

Duruma açıklık getirmek isteyen TRT Genel Müdürü İbrahim Eren, akrabalarının TRT'de işe giriş sürecinden Fatih Er'in haberi olmadığını savundu. Eren, şunu söyledi:

"Birincisi, Fatih Er'in öyle bir yetkisi yok, alamaz, yetki bende. Şimdi, Resul Şimşek dediğiniz bacanağı yirmi beş yıllık gazeteci, Fatih'ten eskidir, herkes tanır. Kanal 7'de başladı, Habertürk'te çalıştı yıllarca. Furkan'ı aldık, o da kayınbiraderi oluyor. Fatih'in de haberi yok bu arada, süreçleri İnsan Kaynakları yönetiyor. Avustralya'nın yine en iyi üniversitelerinden mezun. TRT World kurulurken İngilizce bilen, gazetecilik tecrübesi olan kişileri zaten kaçırmak istemiyorduk. Dördüncü akrabası dediğiniz de kurumda tanışıp evlendiler yani yoksa akrabalığı yoktu."

Komisyonunda, 2016 yılında kurulan ve işlerinin büyük bölümünü TRT'ye satan yapım şirketine ödenen paralar da gündeme geldi. TRT Genel Müdürü Eren, milletvekillerinin TRT'nin yapım şirketine ödediği paranın miktarına ilişkin soruları komisyonunda yanıtlamazken CHP'li Sertel, "Uyanış Selçuklu dizisinin bölüm başına 2 milyon TL, Hay Sultan dizisine ise bölüm başına 1,5 milyon TL verildiği iddia edilmektedir. Bu doğru mudur?" diye sordu.

Çift Maaş

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın Kartal İmam Hatip Lisesi'nden sınıf arkadaşı olan TRT Genel Müdürü İbrahim Eren, TÜRKSAT ve TRT'den aldığı maaşı da açıkladı. TRT'den, "15 bin TL civarı" maaş aldığını ifade eden Eren, TÜRKSAT'tan ise "14 bin 500 TL civarı" maaş aldığını söyledi.

3 Milyar TL'yi Nasıl Verebiliyorsunuz?

CHP Milletvekili Deniz Yavuzylmaz, TBMM'ye geçmiş yıllarda TRT'ye ilişkin geniş denetim raporları geldiğini anımsatarak, TRT'nin 2019 Sayıştay Raporu'nun ince bir dosyadan oluşmasına tepki gösterdi. Raporun, "TRT çok iyi yönetiliyor" algısı yarattığını savundu. Komisyonunda söz alan HDP Milletvekili Kemal Peköz TRT'nin dış yapımlara iki yılda 3 milyar 101 milyon lira TL ödediğini belirtti. Binlerce personelin, "Personel fazlası" denilerek TRT'den emekli edildiğini anımsatan Peköz, "Türkiye'de nüfusun yarısının, çalışan nüfusun yarısından fazlasının asgari ücret ya da bin 700, bin 800 liralık emekli maaşlarıyla yaşamaya çalıştığı bir yerde 3 milyar TL'yi nasıl bir gönül rahatlığıyla dış yapımlara verebiliyorsunuz?" sorusunu yöneltti.

FEDERASYONDAN ENGELLİ SPORCUYA: TUVALET KAĞIDINI YANINDA GETİR

Turnuva öncesi federasyondan engelli sporcuya: Tuvalet kağıdını yanınıza getir

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu, Karabük'te düzenlenecek müsabakalar için kente gidecek engelli sporcuların, "Ücreti mukabilinde" KYK yurtlarında kalabileceğini açıklayarak, "Tuvalet kağıdını yanınızda götürün" önerisinde bulundu. CHP'li Murat Emir, "Bakanlık skandala seyirci kalıyor. Peçete bile bulamayan Bakan o koltukta oturmasın" dedi.

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu (TİESFED) organizasyonu ile Karabük'te 11-13 Haziran ile 16-25 Haziran tarihleri arasında düzenlenecek müsabakalar öncesinde engelli sporculara, "Tuvalet kağıdını yanınızda götürün" önerisi yapıldı.

Federasyonun sosyal medya hesabından yayımladığı duyuruda, Karabük'e gidecek sporcuların KYK yurtlarında, "Ücreti mukabilinde" konaklayabileceği belirtilerek, "Yurtlar tatil nedeniyle boş olduğundan gidecek kafilerimizin temizlik malzemeleri sabun, peçete ve tuvalet kağıdını yanlarında götürmelerini öneriyoruz" denildi. CHP Milletvekili Murat Emir, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın skandala seyirci kaldığını savunarak, "Bakanlık ve Spor Toto tarafından maddi olarak desteklenen federasyon, bu destekleri nereye harcıyor?" diye sordu.

Nereye Harcandı?

Federasyonun, "Tuvalet kağıdını yanınızda götürün" önerisini Meclis gündemine taşıyan CHP Milletvekili Murat Emir, Gençlik ve Spor Bakanı Muharrem Kasapoğlu'nun yanıtı istemiyle hazırladığı soru önergesinde şunları kaydetti:

"Federasyon temsilcileri müsabakalara özel araçlarla giderken ve devlet imkanlarıyla otellerde konaklarken engelli sporcularımızdan sabun, peçete ve tuvalet kağıdı gibi ihtiyaçları yanlarında getirmeleri istenmesi, federasyonun sporculara olan bakış açısını ortaya koymaktadır.

Söz konusu tutuma karşı soruşturma açması ve derhal gereğini yapması gereken Gençlik ve Spor Bakanlığı, skandala seyirci kalmaktadır. TİESFED, 2021 yılı faaliyetleri için Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Spor Toto Teşkilatı'ndan ne kadar destek almıştır, bu destekler nereye harcanmıştır?

KYK yurtlarının şu anda boş olmasına karşın, engelli sporculardan hangi gerekçeyle konaklama ücreti alınacaktır? Federasyon'dan skandal paylaşım ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır?"

5 MİLYON ÖĞRENCİ EĞİTİME UZAK

Uzaktan eğitimde yaşanan aksaklıklar Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) "Sayılarla Uzaktan Eğitim" bülteniyle bir kez daha ortaya konuldu. Bültende, Eğitim Bilişim Ağı'na (EBA) öğrencilerin ve öğretmenlerin katılım durumuna ilişkin veriler yayımlandı. Uzaktan eğitime geçildiğinden bu yana birçok öğrenci teknolojik altyapı ve ekipman yetersizliği nedeniyle derslerine katılım sağlayamazken MEB, EBA TV'den yaptığı 11 bin 465 saatlik yayınlarla övündü.

Verilere göre, geçtiğimiz ay 14 milyon 82 bin 744 öğrenci EBA'yı aktif kullanırken bu sayı 12 milyon 865 bin 912'ye düştü. 5 milyon 375 bin öğrencinin eğitim öğretimden uzak kaldığı açığa çıktı. Öte yandan öğrencilerin birçoğu uzaktan eğitim sürecinde bilgisayara erişemedi. Derslere katılımın yüzde 59'u telefonla gerçekleşirken, öğrencilerin ancak yüzde 31'i masaüstü bilgisayarla katılım sağlayabildi.

Tablet kullanma oranı ise sadece yüzde 10 oldu.

Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan eşitsizlikler birçok mağduriyeti de beraberinde getirmişti:

- İstanbul Esenyurt'ta EBA'ya erişmek isteyen ilkökul öğrencisi Çınar Mert çatıdan düşerek hayatını kaybetmişti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Konya'nın Çumra ilçesinde farklı okullarda öğretmenlik yapan öğretmen çiftin, canlı ders vermek için komşularına bıraktığı 1,5 yaşındaki kızları 7. kattaki evin balkonundan düşerek yaşamını yitirmişti.
- Telefon interneti iyi çekmediği için iki katlı evin damına çıkan ve ders yapmaya başlayan Aziz Serin isimli öğretmen kalp krizi geçirerek çıktığı çatıda hayatını kaybetmişti.
- Birçok öğrenci kardeşleriyle bir telefonu paylaşmak zorunda kaldığını ifade ederek derslere katılmadığını dile getirmişti.

ŞAİBESİZ GEÇEN TEK SINAV BİLE YOK

LGS'ye ilişkin geçen yıl olduğu gibi bu yıl da şaibe iddiaları ortalığa atıldı. Matematik sorularına öğretmenler bile tepki gösterirken 10 sorunun özel bir yayınevini kitabındaki sorularla büyük ölçüde benzediği öne sürüldü.

Tüm itirazlara karşın Covid-19 gölgesinde gerçekleştirilen Liselere Geçiş Sınavı'nın (LGS) ardından, "Şaibe" iddiaları ortaya atıldı. Sınavda çıkan çok sayıda sorunun özel bir yayınevince basılan deneme testlerindeki sorularla benzer olduğu belirtilirken öğrenciler, "Sınav iptal edilsin" çağrısında bulundu. Matematik testindeki soruların zorluk derecesi de eğitimcilerin tepkisini çekti.

Öğrencilerden ve Velilerden Kampanya

Türkiye genelinde 1 milyon 243 bin 801 öğrencinin katılımıyla Liselere Geçiş Sistemi kapsamında düzenlenen merkezi sınavın ardından, "Sorular önceden biliniyordu" iddiaları gündeme geldi. İki oturum halinde 973 sınav merkezinde gerçekleştirilen merkezi sınavın Matematik testindeki soruların, bir yayınevini deneme sınavında sorduğu sorularla çok benzer olduğu bildirildi.

Sınava giren öğrenciler, Matematik testinde yer alan 10 sorunun, bir yayınevini LGS hazırlık kitabındaki sorularla örtüştüğünü aktardı. Öğrencilerin anlattığına göre, deneme testindeki soru kalıpları bire bir alınarak sayılar değiştirilerek öğrencilere soruldu. Öğrencilerin iddiası üzerine veliler de çocuklarına destek için sosyal medyada kampanya başlattı. İddiaların araştırmasını isteyen veliler MEB'e, "İçimizi rahatlatın, çocuklarımızın geleceğiyle oynamayın" diye seslendi.

Öğretmenler Bile Sorulara Tepkili

LGS Matematik testindeki soruların zorluğu da tepkilere yol açtı. Eğitimciler, öğrencilerin bir buçuk yıldır yüz yüze eğitimden uzak kaldığının altını çizerek, "Böyle bir dönemde soruların zorluğunun ölçüsü kaçırılmamalıydı" dedi. Soruları sosyal medya hesabından paylaşan çok sayıda Matematik öğretmeni, "Bizim bile kolaylıkla çözemeyeceğimiz sorular neden yüz yüze eğitimden uzak kalan öğrencilere soruldu?" diye sordu.

Geçen yıl da bazı okullarda Covid-19 temaslı veya testi pozitif çıkan öğrencilerin diğer öğrencilerle aynı yerde sınava girdiği ortaya çıkmıştı.

LGS'ye yönelik iddialar TBMM gündemine de taşındı. CHP Eğitim Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Lale Karabıyık, 2021 LGS sorularının bir yayınevine ait kitapçıkla paralellik gösterdiği iddiasının altını çizerek Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'a şunları sordu:

- 2021 LGS sorularının bir yayınevine ait kitapçık ile paralellik gösterdiği bilgileri doğru mudur?
- Hangi alanlarda kaç soru bu yayınevini kitapçığı ile paralellik göstermektedir?
- 2021 LGS soruları daha önce herhangi bir alanda yayımlanmış mıdır?
- İptal edilmesi düşünülen soru var mıdır?
- 2021 LGS ile ilgili herhangi bir soruşturma açılmış mıdır?

Şube Müdürünün Oğluyla Görüşmesine İnceleme

Bilecik'te ise LGS sınavı arasında İl Milli Eğitim Şube Müdürü Cuma İvrendi ile eşinin okul bahçesine alınarak çocuğuyla görüşürüldüğünü öne süren velilerin tepkileri üzerine Valilik konuyla ilgili inceleme başlattı. Valilikten yapılan açıklamada, "Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 8'inci sınıf öğrencilerine yönelik düzenlenen Liselere Geçiş Sınavı (LGS) kapsamında ilimiz Murat Hüdavendigâr Ortaokulu'nda yapılan Liseye Giriş Sınavı ile ilgili olarak inceleme başlatılmıştır. Kamuoyuna duyuruluyor" denildi.

SINAVLAR VE ŞAİBELER!

6 Haziran Pazar günü gerçekleşen ve sınav günü itibariyle çeşitli iddiaların merkezi olan LGS AKP iktidarındaki şaibeli sınavlara bir yenisini ekledi.

Bu ülkede, son yıllarda sınav sonrasında hep güvensizlik oluşuyor. Bu durum, AKP iktidarında gerçekleşen sınavların ardından ortaya atılan çeşitli iddialar ve ispatlanmış olaylardan kaynaklandı. Yıllar içerisinde çıkan çeşitli haberler, iddialar ve ispatlanmış çeşitli olaylardan dolayı velilerde, öğrencilerde ve öğretmenlerde büyük bir güvensizlik oluştu.

Geçtiğimiz pazar günü LGS'nin gerçekleşmesinin hemen ardından öğretmenlerden, okul müdürlerinden, okul sahiplerinden ve velilerden çeşitli iddialar bize ulaştı.

Biz de bu iddiaların ve şaibelerin incelenmesi, araştırılması yönünde bir yazılı soru önergesi verdik. Bu iddiaların neden olduğu sorulara yanıt verecek olan, çocukların ve velilerin soru işaretlerini giderecek olan Milli Eğitim Bakanlığı'dır.

Eğitimde Açılan Makasa Rağmen Öğrenciler Aynı Sınav İle 'Sınıandı'

LGS 2021 ile ilgili konuşulan şaibelerin yanısıra, göz ardı edilmemesi gereken diğer nokta da soruların zorluğudur. Pandemi döneminde, eğitim sisteminin doğru yönetilmediği bir süreçten geçiyoruz. Öğrenciler, öğretmenler, veliler bu süreçte büyük sorunlar yaşadı. Milyonlarca öğrenci eğitime uzaktan ya da yüz yüze erişemedi. Buna rağmen zor soru soruldu.

Milli Eğitim Bakanlığı 2 milyon 339 bin öğrencinin eğitime bu süreçte imkansızlıklar nedeniyle erişemediğini kendi itiraf ederken, sadece 664 bin öğrenciye tablet dağıttıkları ile övünüyor.

Pandemi sürecinden önce özel okullar ile devlet okulları arasında büyük bir makas vardı. Türkiye'de zengin vatandaşlar ile yoksul vatandaşların eğitim harcamaları arasında 32 kat fark olduğu resmi rakamlara yansımaktaydı. Devlet okulları arasında ise, bölgeler, iller hatta okullar arasında bile ciddi nitelik ve nicelik farkı bulunmaktaydı. Sosyo – ekonomik durumu iyi olan bölgelerde öğrenciler iyi imkanlarla nitelikli eğitime erişirken diğer bölgelerdeki çocuklar imkansızlıklarla mücadele ediyordu. Pandemi bu eşitsizlikleri daha da derinleştirdi, çocuklar arasında var olan makasın açılmasına neden oldu.

Bu şartlar altında, bir tarafta çocuğunu özel okula gönderen, özel ders aldırın, özel deneme testleri yaptıran veliler varken, diğer tarafta 15 aydır eğitime erişmeden, ya da hiçbir deneme testine bile girmeden sınava giren yüzbinlerce öğrenci var. Bu öğrenciler aynı sınav ile 'sınıandı'.

Her sınavda, her alanda birkaç zor soru tabii ki olabilir. Ancak son yapılan LGS'de tüm zor sorular aynı alanda toplandı ve matematik öğretmenleri dahi soruları kendilerinin de uzun sürede çözdüğünü söyledi. Hatta üniversite giriş sınavının Temel Yeterlilik oturumundakine benzer seviyede sorular olduğu ifade edildi.

4+4+4 sisteminin ilk mezunları geçen sene verildi ve bu öğrencilerin LGS'deki başarısı geçen sene ortalama yüzde 11 düştü. Bu sonuç 4+4+4 sisteminin başarısızlığını gözler önüne sermişken pandeminin başlaması ve bu sürecin iyi yönetilememesi, buna rağmen öğrencilere bu kadar ağır sorular sorulması, zaten stresli bir dönem geçiren öğrencilerin moralinin daha da bozulmasına ve stresinin artmasına neden oldu.

Milli Eğitim Bakanlığını Kim Yönetiyor?

Pandemi döneminde Milli Eğitim Bakanlığı'na ek bütçe verilmesi, eğitimden tasarruf edilmemesi gerektiğini ilk günden itibaren söyledik. Bunu yapmadıkları gibi yetersiz gördüğümüz o bütçenin dahi tamamını kullandırmadılar. Milli Eğitim Bakanlığı, pandemi sürecinde tasarrufa yönlendirilen tek bakanlık oldu.

Şimdi sorulması gereken şu: "Bu süreçte öğrencilere ne verdiniz, bu süreci ne kadar iyi yönettiniz de bu kadar zor soru soruyorsunuz?"

Sorulması gereken diğer soru ise: "Milli Eğitim Bakanlığını kim yönetiyor? Milli Eğitim Bakanı mı yönetiyor yoksa Saraydaki Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu mu yönetiyor?"

Saraydaki kurulun Milli Eğitim Bakanı'nı suçladığı bir eğitim sistemindeyiz, aynı kişi tarafından atanmış iki kişinin bile kendi arasında örtüşmediği iki tane yapıdan bahsediyoruz ve böyle bir eğitim sisteminin sonucu olarak çok sayıda sorun yaşanıyor.

AKP İktidarında İlk Günden İtibaren Eğitim Sistemi Bir Yap-Boza Dönüştü!

AKP iktidarında ilk günden itibaren eğitim sistemi bir yap-boza dönüştü. Öğretim programlarında değişiklikler yapıldı. Eğik yazı uygulamasına geçildi, bu uygulamadan vazgeçildi, 4+4+4 sistemine geçildi, FATİH Projesi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

başladı, bir soru işareti olarak devam ediyor, okul türleri değiştirildi, okulların kapıları tarikat ve vakıflara sonuna kadar açıldı, yandaş yöneticilerin atanması ile liyakat yok edildi.

Bu yapbozun sonucu olarak, eğitimde başarının her gün azalarak geldiği noktayı çok net görüyoruz.

Bu nedenle, öncelikli olarak yapılması gereken, eğitimi bir ideolojik olarak şekillendirme aracı olarak gören zihniyetten vazgeçmektir.

Hedef, eğitimde açılan bu makasın ekonomik boyutunu da dikkate alarak, öğrenciler arasında pandeminin derinleştirdiği bu makası kapatmanın yollarını aramak olmalıdır. Bu da sadece telafi dersler ile değil, eğitime tam erişimin sağlanması ve ekonomik fırsat eşitsizliğinin giderilmesi ile mümkün olacaktır.”

EĞİTİME DEĞİL TOPLANTIYA YATIRIM

Milyonlarca öğrenci eğitim materyallerine ulaşamazken MEB, 1 milyon TL’ye iki toplantı düzenleyecek. ‘Her şey dahil’ toplantılar tepki çekti: “Materyal ihtiyacı bulunurken toplantıya bütçe ayrılması doğru değil”

Milyonlarca öğrenci ve yüz binlerce eğitim emekçisi uzaktan eğitim sürecinin ekonomik yükünü kendi kaynaklarıyla üstlenmek zorunda kalırken Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), beş yıldızlı otelde düzenlenecek toplantılar için kesenin ağzını açtı. Antalya’da, “Bilim Sanat Merkezleri Programlarının Revize Edilmesi ve Yardımcı Ders Materyallerinin Hazırlanması” için ‘her şey dahil’ konseptiyle otelde düzenlenecek beş günlük etkinliğin maliyetinin 1 milyon TL olduğu öğrenildi.

Türkiye’de sosyoekonomik nedenlerle öğrenciler arasında var olan eşitsizlik, Covid-19 salgınıyla daha da derinleşti. Milyonlarca öğrenci, materyal eksikliği nedeniyle uzaktan eğitim sürecine dahil olamadı.

MEB, uzaktan eğitim sürecinde eğitimcileri ve öğrencileri yalnız bıraktığı gerekçesiyle eleştirilerin odağına oturdu. Öğretmenler ve öğrenciler, uzaktan eğitim ile ortaya çıkan kaynak ihtiyacını büyük oranda kendi imkânlarıyla karşılamak zorunda kalırken MEB’in Antalya’da beş yıldızlı otelde düzenleyeceği toplantılar için 1 milyon 51 bin TL’yi gözden çıkardığı bildirildi. Beş yıldızlı otelde düzenlenecek beş günlük etkinlik çerçevesinde iki ayrı çalıştay gerçekleştirileceği belirtildi.

MEB’in, “Bilim Sanat Merkezleri Programlarının Revize Edilmesi ve Yardımcı Ders Materyallerinin Hazırlanması” için düzenleyeceği çalıştaylara 10 genel müdürlük personeli ile 130 öğretmen ve 45 akademik uzmanın katılması planlandı. Program kapsamında ilk toplantı 17-21 Mayıs arasında çevrimiçi düzenlenirken otelde gerçekleştirilecek ikinci ve üçüncü toplantıların tarihleri 14-18 Haziran ve 12-16 Temmuz’da olarak belirlendi.

Toplantılarda konaklamalar, çalıştayların gerçekleşeceği beş yıldızlı otellerde alkolsüz her şey dahil konsepti ile yapılacak. Katılımcılar tek kişilik odalarda kalacak, otellerde çift kişi konaklama serbestliği gelmesi halinde çift kişilik odalarda kalınabilecek. Yalnızca katılımcıların konaklamaları MEB tarafından karşılanacak. Katılımcıların eş, çocuk ve misafirleri için ayrıca bir ödeme yapılmayacak. Katılımcılara sabah, öğlen, akşam yemeklerinin yanı sıra sınırsız meşrubat, sıcak soğuk içecek servis edilecek. Kahve arası verildiğinde meyve, kuruyemiş ve kuru pasta servisi yapılacak. Toplantılara katılacak görevlilerin ulaşım, transfer ve yevmiyeleri Bakanlıkça karşılanacak.

Kendi Tesislerini Kullanabilirler

Eğitim Uzmanı Ali Taştan, MEB’in Ankara’da çok sayıda tesisi olduğunu belirterek, toplantılar için beş yıldızlı otel tercih edilmesini eleştirdi. MEB’in salgın sürecinde öğrencilere ve velilere yeterli ekonomik desteği sağlayamadığını vurgulayan Taştan, “İki milyon öğrencinin materyal ihtiyacı bulunurken toplantıya bütçe ayrılması doğru değil” dedi. Taştan, öğrenciler arasında sosyoekonomik nedenlerle var olan eşitsizliğin salgın sürecinde daha da derinleştiğine dikkati çekerek, “Eşitsizliklerin azaltılması, öğrencilerin eğitime eşit olanaklarla erişebilmesi için kaynakların bu dönemde öğrenciler öncelenerek kullanılması gerekir. Bakanlığın gerçekleştirmek zorunda olduğu toplantılar için beş yıldızlı oteller yerine, kendi tesislerini kullanması, gideri olabildiğince azaltması gerekir” diye konuştu.

ÖĞRENCİLERİN VE AKADEMİSYENLERİN HAKLI MÜCADELESİNDE HER ZAMAN YANLARINDAYIZ!

Boğaziçi Üniversitesinde 157 gündür devam eden protestolara katılan akademisyenlerin derslerine son verilmesi kabul edilebilir değil.

Melih Bulu'nun bir gece çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Boğaziçi Üniversitesine rektör olarak atanmasının üzerinden 157 gün geçti. Bu dayatmaya karşı çıkan öğrenciler ve akademisyenler tarafından yapılan protestolar ise ilk günden beri sürüyor.

Bu protestolar süresince önce polis tarafından üniversitenin kapısına kelepçe takıldı, ardından zincir vuruldu ve öğrencilerin içeri girmesi engellendi. Geleceğe umutla bakması gereken gençlerimiz "aşağı bakmadığı için" göz altına alındı.

Gelinen noktada, tek suçu üniversitelere sahip çıkmak ve bir kayyum rektör istemediğini söylemek olan akademisyenlerin görevine son veriliyor.

Eylemler devam ederken, üniversitede 21 yıldır görev yapan öğretim üyesi Ecmel Ayrıl ve 8 yıldır görev yapan Av. Feyzi Erçin'in ardından, Prof. Dr. Cezva Sevgen ve Prof. Dr. İbrahim Turhan'ın da derslerine son verildi.

Atamalar liyakate göre değil partiye sadakate göre yapılıyor!

Dünyanın her yerinde, başarılarına imrendiğimiz üniversitelerde rektörler, öğrenci ve akademisyenler tarafından belirlenir. AKP iktidarında ise, tek hedef olarak belirlenen gelecek nesilleri ideolojik olarak şekillendirme hedefi ve "bizden olanla yönetme" tutumunun bir göstergesi olarak yapılan atamalar liyakate göre değil partiye sadakate göre yapılıyor. Yapılan atamalarda bilimsel bir hedef değil siyasi bir hedef gözetiliyor.

Bu yönetime karşı çıkanları, üniversitelere kayyum rektör istemeyen, üniversitelerini korumak isteyen gençleri ve akademisyenleri susturmaya çalışmak doğru değil. Öğrencileri göz altına alarak, akademisyenlerin dersine son vererek bu tepkiler dinmez; aksine bu yapılanlar üniversitenin iç barışını bozar ve akademik ortama zarar verir.

Bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Boğaziçi Üniversitesi'ne atadığı halde üniversite bünyesinde resmi bir kadrosu olmadığı için göreve başlayamayan Melih Bulu, daha önce bir devlet üniversitesinde görev almadığı için devlet memuru sıfatını da taşııyordu. Bu nedenle resmîyette göreve başlayamamıştı.

Bu durumun "kılıfı hazırlandı" ve liyakat sahibi onlarca akademisyenin yerine, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalına profesör olarak Melih Bulu yerleştirildi. Boğaziçi Üniversitesi'nin akademisyenleri ve öğrencileri işte tam olarak bu dayatma ve "kılıfına uydurma" sistemine karşı çıkıyor. Üniversiteler rektörlerini kendisi seçmek istiyor, öğrenciler görüşleri alınsın istiyor.

Bu yöntemle yapılan atamaların önünde bir engel olmaması, bu dayatma yönteminin doğru olduğunu göstermez. Her ne kadar yönetmeliklere uygun görülse de bu süreçte yaşananlar etik değil.

Akademik özgürlükte 175 ülke arasında 170. sıradayız!

Türkiye'nin Dünya'ya örnek nitelikteki başlıca üniversitelerinden olan Boğaziçi Üniversitesi'nin akademisyen ve öğrencileri, üniversitenin iç barışını bozacak dayatmalara karşı mücadelelerini sürdürüyor.

Biz de okullarını koruma mücadelesi veren öğrencilerin ve akademisyenlerin haklı mücadelesinde her zaman yanlarındayız, onları destekliyoruz.

Çünkü biliyoruz ki, üniversitelerin bilimsel, yönetsel ve mali özerkliği çok önemlidir. Bilim üretemeyen üniversiteleri olan ülkeler dışa bağılılığa mahkumdur ve üniversitelerdeki aidiyetin zarar görmesi, bu bilim üretme ortamına da zarar verecektir.

Son yıllarda akademik özgürlükleri en fazla azalan 6 ülke arasında ne yazık ki Türkiye de bulunuyor. AKP iktidarında hiçbir dönemde çok yüksek olmayan Türkiye'deki akademik özgürlükler, 2020 yılı itibarıyla 1980 darbesi sonrasındaki seviyesi (100 üzerinden 5) ile benzer bir seviyeye düştü.

Türkiye maalesef, 2020 yılında en düşük not olan "E" alan ülkeler arasında. Dünyadaki en yüksek akademik özgürlük endeksinin 100 üzerinden 97,2 olduğu sıralamada Türkiye 100 üzerinden 6,4 ile net bir şekilde sınıfta kaldı. Akademik özgürlükte 175 ülke arasında 170. sıradayız!

Bu tablonun değişmesi için İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemizde de ifade ettiğimiz gibi, üniversitemiz, her türlü düşüncenin özgürce tartışılabilirdiği, her türlü bilimsel çalışmanın özgürce yapılabileceği ortamlar olmalıdır. Üniversiteler rektörlerini kendileri seçmelidir.

TÜİK VERİLERİNE GÖRE 2020'DE DOĞUM YAPAN ÇOCUK SAYISI 8 BİN 154

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2020 doğum verilerine göre, 15 yaşından küçük 117 çocuk doğum yaptı. 15-17 yaş aralığında doğum yapan çocuk sayısı ise 8 bin 154 oldu. 17 ve daha küçük yaşta doğum yapan kız çocuklarının doğum sayısı incelendiğinde ise 2020 yılında doğum sayısının en yüksek olduğu il 803 ile Şanlıurfa oldu. Bu ili 654 ile İstanbul, 492 ile Gaziantep, 350 ile Van, 347 ile Diyarbakır, 316 ile Adana ve 262 ile İzmir takip etti.

İstatistiklere göre 18-19 aralığındaki 37 bin 722 adölesan (ergen) doğum yaptı. TÜİK doğum istatistiklerini açıklarken 2020 yılına ait annenin yaş grubu ve eğitim durumuna göre yaptığı doğumların istatistiklerini açıklamadı.

Acıbadem Üniversitesi Suç ve Şiddet Araştırma Merkezi (ASUMA) Direktörü Oğuz Polat:” Bizim sosyal bilim araştırmalarında özellikle çocuk, şiddet gibi konularda verilere çok ihtiyacımız var. Ancak iki büyük problemimiz var. Biri kamunun bu verileri kimseyle paylaşmaması. İkincisi ise büyük bir coğrafyaya ve kalabalık bir nüfusa sahip olduğumuz için sağlıklı veriler toplamak zor. Sadece TÜİK'in gördüğü ve bize verdiği verilerle yetinmek zorunda kalıyoruz. Yeterince sağlıklı mıdır, değil midir diye tartışmak gerekir. Çünkü kitlesel çalışmalarda bu durumun TÜİK'e yansıyan rakamlardan daha fazla olduğunu gösteren çalışmalar da mevcut. Özellikle bu sorun ensest ve çocuk istismarı gibi konularda önümüze çıkıyor. Amerika ve Kanada'da bu konu hakkında büyük bütçelerle önleme-rehabilitasyon programları yapılmaktadır.” dedi.

BÖLGEDE SADAT, AVRUPA'DA ÇETE

Suriye ve Libya'da SADAT üzerinden faaliyet gösteren Saray rejimi, Avrupa'da çetelerle bağlantı kuruyor. Liderleri pek çok suçtan hüküm giymiş Almanyalı Osmanlılar çetesinin AKP'liler ile temasları yeniden gündemde.

Organize suç örgütü elebaşısı Sedat Peker'in yayımladığı son videoda AKP MKYK Üyesi Metin Külünk'e Almanya'ya götürmesi için para ilettiği iddiası, Saray rejiminin aparat örgütler üzerinden yurtdışına uzanan bağlantılarını yeniden gündeme getirdi. Daha önce Suriye'deki cihatçı örgüt El Nusra'ya silah taşıdığı iddiasıyla gündeme gelen paramiliter örgüt SADAT'ın ardından Almanya başta olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren aşırı sağcı çete Almanyalı Osmanlılar (Osmanen Germania) da yeniden tartışma konusu oldu. AKP iktidarının Suriye ve Libya'da SADAT eliyle faaliyet yürüttüğü bilinirken, Almanya'da ise Osmanlılar çetesiyle bağlantı kurduğu iddia ediliyor.

Örgütün Suç Dosyası Kabarık

Almanyalı Osmanlılar, Almanya Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın gözünde göçmen kökenli bir suçlular grubu. Almanya çapında 16 kentte faaliyet gösterdiği belirtilen örgütün Türkiye, Avusturya, İsviçre ve İsveç'te de örgütlendiği belirtiliyor. DW'nin geçmiş tarihlerdeki haberlerine göre Baden-Württemberg Emniyet Müdürü Klaus Ziwey, Aralık 2017'de bir basın toplantısı yaparak örgütün "siyasi olarak yurtdışından kontrol edilip edilmediğinin" araştırılacağını açıklamıştı.

Ziwey, örgütün sonradan adı Uluslararası Demokratlar Birliği (UID) olarak değişen Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (UETD) ile bağlantılarının olduğunu da sözlerine eklemişti. UETD, Almanya İçişleri Bakanlığı tarafından AKP'nin resmi olmayan yurtdışı organizasyonu olarak kabul ediliyor. Eyalet İçişleri Bakanı Herbert Reul de parlamentoda yaptığı konuşmada örgütün "PKK, aşırı solcu Türkler ve Gülen Hareketi'ni" hedef alan faaliyetler içinde olduğunu ve bu faaliyetlerin Türkiyeli yetkililer tarafından "terör ile mücadele olarak görülerek tasvip edildiğini" kaydetmişti. 2018 yılında uyuşturucudan silah kaçaklığına, tehditten kara para aklamaya dek birçok suçlamadan dava açılan örgütün liderleri hüküm giydi. 16 yerde merkezleri kapatıldı.

Külünk, Almanya Ziyaretini Durdurdu

Geçmişte UID'in birçok etkinliğinde korumalık da yapmış olan örgüt, ülkede siyasi eylemlilikleriyle de biliniyor. AKP'li Külünk'ün bu örgütle ilişkisi ise oldukça dikkat çekici. Külünk'ün örgütün yöneticilerine, "Soykırım eylemlilikleri hakkında Almanya'daki Kürtlere saldırarak korku iklimi yaratmaları talimatı verdiği" Alman istihbaratının telefon dinlemelerine yakalanmıştı. Almanya'da eyalet savcısının, örgüte silah ve lojistik destek sağlanması ile Ankara'daki siyasi ilişkileri arasında kurduğu bağlantı sonrası Külünk, Almanya ziyaretlerini durdurmuştu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Örgütün siyasi ilişkileri sadece Külünk ile sınırlı değil. Erdoğan'ın başdanışmanı İlnur Çevik'in, örgütün dünya lideri olarak nitelenen Mehmet Bağcı ve yanındaki grubu sarayda kabul etmesi dikkat çekmişti. Bağcı'nın bu ziyarette örgütün logosu olan bir tişört giyerek fotoğraf vermesi, ilişkilerin yakınlığına yönelik delil niteliğinde. Bağcı, daha önce örgüte silah sağlanmasında da ismi geçmiş ve 2019'da hüküm giymişti.

Çakarlı Araç Bile Verdiler

Öte yandan kendisini "iş insanı olarak" tanıtan fakat Almanya'da yasaklı çetenin yöneticilerinden olan Taner Ay'ın da Türkiye'de AKP'yle yakın ilişki içinde olduğu ortaya çıkmıştı. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'yla farklı birçok etkinlikte yan yana gelen Taner Ay'ın, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ve Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın yanı sıra AKP'li birçok milletvekili ve yöneticiyle de ilişkide olduğu anlaşıldı.

MAFYA KORUNUP KOLLANIYOR MU?

İktidar seçmeninin yaklaşık yarısı, mafyanın korunup kollandığını düşünüyor

Metropoll Araştırma'nın son çalışması, toplumun devlet-mafya ilişkilerine bakışına dair önemli veriler sundu. Seçmenin yüzde 61,1'i, mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını düşünüyor. Bu soruya "Evet" diyenlerin oranı AKP'li seçmen içinde yüzde 44,7, MHP'li seçmen içinde ise yüzde 50,3. İktidarın mafya ile mücadele etmediğini düşünenlerin oranı da tersini düşünenlerden hayli fazla.

Metropoll Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi'nin (Metropoll) kurucusu ve yöneticisi Özer Sencar, Twitter hesabından seçmenin devlet-mafya ilişkileri konusunda ne düşündüğünü gösteren bir çalışma paylaştı.

Türkiye'nin Nabızı Mayıs 2021 çalışması kapsamında gerçekleştirilen ankete göre, seçmenin büyük çoğunluğu mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını ve iktidarın mafyayla mücadele etmediğini düşünüyor.

Seçmenin yüzde 57'si Türkiye'de mafyatik kişiler, gruplar ve olayların sayısının son yıllarda arttığını düşünüyor. Bu soruya olumsuz yanıt verenlerin oranı ise yüzde 27,9'da kalıyor.

AKP seçmenin yüzde 40'ı, MHP seçmenin ise yüzde 49,7'si son yıllarda mafyatik olayların arttığı görüşünde.

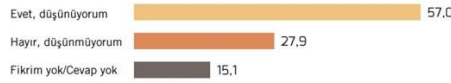
Bu oran CHP'lilerde yüzde 75,2'ye, HDP'lilerde yüzde 76,6'ya, İYİ Partililerde yüzde 85,9'a yükseliyor.

75

MAFYATİK GRUPLAR

Seçmenin %57'si Türkiye'de mafyatik kişiler, gruplar ve olayların sayısının son yıllarda arttığını düşünmektedir.

Mafyatik kişiler, gruplar ve olayların sayısının son yıllarda arttığını düşünüyor musunuz?

24 Haziran 2018 Milletvekili seçiminde oy verilen partiye göre dağılım - %

	Evet, düşünüyorum	Hayır, düşünmüyorum	Fikrim yok/ Cevap yok	Toplam
AKP	40,0	43,5	16,5	100
CHP	75,2	14,2	10,5	100
İYİ Parti	85,9	7,7	6,3	100
HDP	76,6	7,8	15,6	100
MHP	49,7	34,4	15,9	100
SP	82,4	5,9	11,8	100
Diğer parti	55,6	33,3	11,1	100
ORTALAMA	57,0	27,9	15,1	100

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

MHP'lilerin Yarısından Fazlası

“Mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını düşünüyor musunuz?” şeklindeki soruya seçmenlerin yüzde 61,2’si “Evet” cevabını veriyor. Soruya “Hayır” cevabını verenlerin oranı sadede 22,6 olurken, yüzde 16,2’lik kesim de “Fikrim yok” diyor.

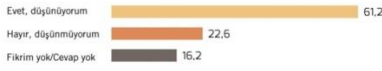
AKP seçmenlerinin yüzde 44,7’si mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını düşünürken, bu oran MHP’lilerde yüzde 50,3’ü olarak kaydedildi.

CHP seçmeninin yüzde 83,3’ü, İYİ Parti seçmenin yüzde 84,6’sı, HDP seçmenin ise yüzde 81,4’ü mafyanın kollandığı yönünde görüş bildirdi.

76

Mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını düşünüyor musunuz?

Seçmenin %61,1 mafya örgütlerinin birileri tarafından korunup kollandığını düşünmektedir. Bu oran %89,5 ile en çok İYİ Parti tabanında ölçülmüştür. Buna karşılık, %23’lük kesim aksini düşünmektedir.

24 Haziran 2018 Milletvekili seçiminde oy verilen partiye göre dağılım - %

	Evet, düşünüyorum	Hayır, düşünmüyorum	Fikrim yok/Cevap yok	Toplam
AKP	44,7	35,9	19,4	100
CHP	83,3	8,0	8,7	100
İYİ Parti	84,6	7,7	7,7	100
HDP	81,4	6,5	12,0	100
MHP	50,3	31,2	18,5	100
SP	87,5		12,5	100
Diğer parti	66,7	11,1	22,2	100
ORTALAMA	61,2	22,6	16,2	100

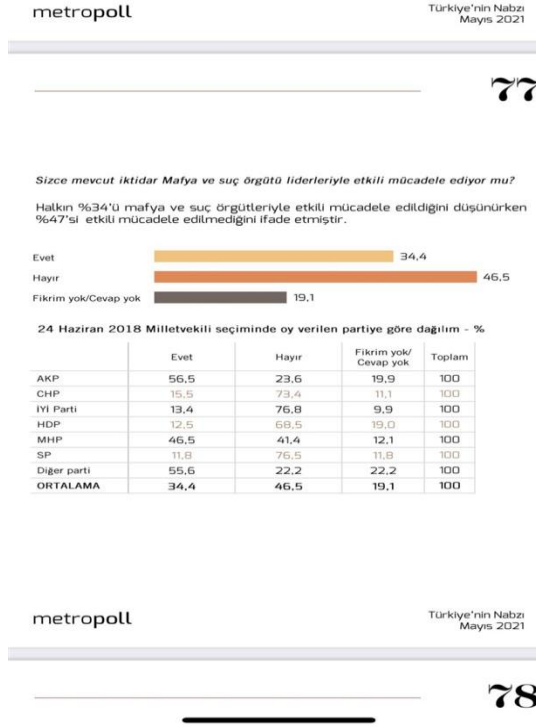
metropoll

Türkiye'nin Nabızı
Mayıs 2021

Seçmenler bununla birlikte AKP-MHP iktidarının da mafya ile etkili şekilde mücadele etmediğini düşünüyor.

Ankete katılan seçmenlerin yüzde 46,5’i, iktidarın mafyayla etkili mücadele etmediğini belirtirken, yüzde 34,4’ü ise söz konusu soruya olumlu karşılık verdi.

MHP seçmenin yüzde 41,4’ün mafyayla etkili mücadele edilmediğini belirtmesi dikkat çekti. MHP’li seçmenlerin yüzde 46,5’i etkili mücadele edildiğini savundu.

ANAYASA TARTIŞMALARıyla SİYASİ SIKIŞMIŞLIĞIN ÜZERİ ÖRTÜLÜYOR!

Yeni sivil anayasa tartışmalarıyla siyasi sıkışmışlığının üzerini örten iktidar ittifakı, yerli-millî anayasa nitelemesiyle kendileri dışındaki partiler ve toplumsal kesimleri 'gayri millî' olarak tasnif edip, samimiyetsizliğini açığa çıkarttı. Mecliste anayasayı referanduma götüreceği sayısal güce sahip olmayan iktidar ortakları, uzlaşma arayışı yerine bu yeni gündem ile kendileri için bir 'siyasi nefes' arayışını yavaşlatma planı yapıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 128 maddelik yeni sivil anayasa taslağının hazır olduğunu belirterek, iktidar ittifakının ortağı MHP'nin 100 madde olduğu açıklanan ancak içeriği meçhul taslağını da dikkate alarak ortak bir anayasa metni çıkartmak istediklerini ifade etti. Türkiye'nin koalisyonlarla idare edilemediğini öne süren Erdoğan, Türkiye'nin çok partili sistemde 'huzur bulamadığını' belirterek tek partili tek adam sistemi özlemini ve parti devleti planını itiraf etti.

- Yönetimde sürat ve istikrar vaadiyle yaptıkları anayasa değişikliği sonrasında geçilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin (CHS) hızla çöküşüne bizzat kendisi tanık olurken, **çok yakındığı koalisyon hükümeti de fiilen yürürlükte!**

- Üstelik MHP desteği olmaksızın adım atamayan, hiçbir yasayı geçirme olanağı olmayan iktidar, iki partili de değil, BBP ve TBMM dışından da Vatan partisi ile birlikte dört partili bir koalisyon!

CHS etiketli bu koalisyonun ülkeyi yönetme becerisini hızla yitirdiği, dinamizmini kaybettiği, dörtlü koalisyon içi pazarlıklarla bir ileri-iki geri gittiği ortada iken şimdi tüm bu açmazların üzerini örtmek için yeni sivil anayasa önerisiyle acizliğin gizlenmesine çalışılıyor. Nitekim yeni sivil anayasa konusunda bu güç kaybı ve MHP frenini aşmaktaki zafiyet daha da belirginleşti. MHP Lideri 100 maddelik içeriği belirsiz anayasa taslağının ana planını ve temel ilkelerini peşinen açıklayarak AK Parti'ye ve CB Erdoğan'a yön verip, yolu çizerek sınırları belirledi ve kendisine mahkûm konuma getirdi. Öne çıkan bir başka detay ise CB Erdoğan'ın yeni sivil anayasa tarifine bir de 'yerli ve millî anayasa' nitelemesini ilave etmesi ve yerli-millî olmayanlarla anayasa taslağı pazarlığı yapmayacaklarını söylemesi!

Koalisyonlardan yakınırken kendi yaptıkları anayasa değişikliğiyle 'dört benzemez' koalisyonuna mecbur kalan CB Erdoğan, çok partili parlamenter sistemden de şikâyetçi. Tek parti devletinde tek muktedir olma özleminde. Parlamenter sistemin mazi olduğunu söylüyor. O zaman yeni sivil anayasa diyerek ülkenin gerçek gündemini örtmeye çalışarak, milleti oyalamasınlar!

SARAYDAN GÖRMÜYOR, BALKONDAN DUYMUYORLAR!

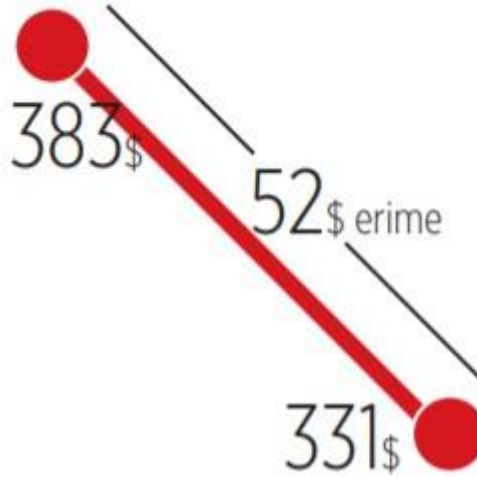
Saray'dan yurttaşın yaşadığı krizi görmüyor: Bu balkondan halkı duymuyor

Yoksulluk ve işsizlik her geçen gün artarken Erdoğan, gerçeklerden ne kadar kopuk olduğunu gözler önüne serdi. Muhalefeti suçlayan Erdoğan'ın "Neymiş, millet açmış. Nankörlük parayla değil" sözü büyük tepki çekti.

İktidar pandemi ve geçim sıkıntısıyla boğuşan yurttaşın taleplerini görmezden gelirken yoksulluk büyüyor. Ekonomik kriz karşısında alım gücü düşen yurttaşlar temel ihtiyaçlarını bile karşılayamazken iktidar, çareyi gerçekleri manipüle etmekte arıyor. Partisinin grup toplantısında konuşan AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yoksulluğa dikkat çeken muhalefeti hedef aldı, bir hafta 2'nci kez "nankörlük" suçladı. Erdoğan, "Neymiş, millet açmış. Aç olarak dolaşanları buyurun, siz de doyururun! Nankörlük parayla değil!" diye konuştu.

Kılıçdaroğlu ise Erdoğan'ın sözlerine, "Sen batırdın, biz koştuk. O kadar gönlün fakir ki; sahip olduğun tek şey sarayların, paraların ve kibrin" şeklinde tepki gösterdi. AKP'li Cumhurbaşkanı, sözlerinin devamında hemen hemen hepsi 'yap-işlet-devret' yöntemiyle yapılan ve birkaç müteahhidin elinde olan köprü, otoyol ile barajların yurttaşı doyurduğunu öne sürdü. Erdoğan'ın tepki çeken sözleri, iktidarın gerçeklerden ne kadar kopuk olduğunu gözler önüne serdi. Zira genç nüfus işsiz, açlık sınırı asgari ücretle yarışıyor, halkın alım gücü her geçen gün azalıyor. Yurttaş, enflasyon ve gıda fiyatlarındaki artış nedeniyle tüketim alışkanlıklarını değiştiriyor. Ülkede geniş tanımlı işsizlik 9,2 milyona ulaşırken yoksulluk sınırı 9 bin 739 TL. 2003 Nisan'ında 4 kişilik bir aile, günlük minimum 15,51 TL'ye sağlıklı beslenebilirken, bugün ancak 93,85 TL'ye sağlıklı beslenebiliyor. Yurttaşın bankalara olan borcu 2002'de 6,8 milyar lirayken bu yılki kredi borçlarının toplamı 872 milyar lira. İktidarın "manipüle ettiği" gerçekleri derledik.

Asgari Ücretli 443 Lira Yoksullaştı

DİSK-AR verilerine göre, bütün ücretli çalışanların yüzde 17'si yani yaklaşık 3,3 milyon işçi, asgari ücretin altında bir ücretle çalışıyor. Asgari ücretin yarısından daha az ücretle çalışan işçi sayısı ise 1 milyona yakın. Ülke genelinde 10 milyonu aşkın emekçi ise yılbaşında 2 bin 825 lira olarak açıklanan asgari ücretle çalışıyor. Ancak asgari ücret hızla eriyor. Yılbaşında 7,37 lira olan dolar kuru, bugün itibarıyla 8,53 liraya çıktı. Ocak ayında 383 dolara denk gelen asgari ücret bugün 331 dolara düştü. Yaklaşık 6 aylık erime, 52 dolara denk geliyor. Başka bir ifadeyle asgari ücretli yılbaşından bu yana 443,5 lira yoksullaştı.

Borcu olmayan yurttaş kalmadı

MART 2021
98 BİN KİŞİ
İHTİYAÇ KREDİSİ
KULLANDI

34,5 MİLYON KİŞİ
BİREYSEL KREDİ
BORCU OLAN YURTTAŞ

MART 2021
151 BİN KİŞİ
İLK KEZ KREDİ
KARTI KULLANDI

872 MİLYAR TL
HALKIN BANKALARA
OLAN BORCU

Halkın bankalara olan borcu 2002 yılında 6,8 milyar lira seviyesindeyken 2011 yılında 230,5 milyar liraya, 2021 yılında ise 872 milyar liraya yükseldi. Salgında işsiz ve gelirsiz kalan milyonlar iktidar tarafından gerçek bir destek paketi açıklanmazken bankalara yönlendirildi. Böylece yurttaşın tek çaresi kredi çekerek borçlanmak oldu. Yurttaşın bankalara olan tüketici kredisi borçları toplamı 872 milyar TL, çiftçilerin 149 milyar TL'ye yükselmiş durumda. Kredi kartı borçları ise 153,5 milyar lira. Türkiye Bankalar Birliği'nin mart ayı verilerine göre bireysel kredi kullanan 34,5 milyon kişinin bankalara borcu bulunuyor. Son bir yılda 2,3 milyon kişi bireysel kredi kullandı. Sadece mart ayında 98 bin kişi ihtiyaç kredisi kullanmak durumunda kaldı. 151 bin kişi ise mart ayında ilk kez kredi kartı kullandı.

16,8 Milyon Kişi Yardıma Muhtaç

Kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin ödeneğiyle asgari ücretin altına mahkûm edilenlerin sayısı ile işini kaybeden kayıtsız işçiler göz önüne alındığında, asgari ücretin altında gelire yaşamak zorunda olanların sayısı çarpıcı boyutlara ulaşıyor. Bugün 16,8 milyonu aşkın kişi ise sosyal yardımlarla ayakta durabiliyor.

Gramla sebze, taneyle meyve

Mayıs ayı enflasyonu TÜİK'e göre yüzde 16,69 düzeyinde. Salgın döneminde gıda fiyatlarındaki yükseliş, yurttaşın tüketim alışkanlıklarını değiştirmesine neden oldu. Mayıs ayında gıda fiyatlarındaki artış yüzde 17,04 seviyesinde gerçekleşti. Yılbaşından bu yana fiyatı en çok artan ürünleri ise et ve süt ürünleri oluşturdu. TÜİK'in mayıs ayı enflasyon sepetine göre sütün fiyatı bir yılda yüzde 22,31 arttı. Pastörize inek sütünün litresi geçen yıl süpermarketlerde 4-6 TL arasında satılıyordu. Bu yıl ise süt fiyatı 7-9 TL'ye ulaştı. Çarşı pazarda artık gramla sebze taneyle meyve alınıyor.

İşsiz, umutsuz ve geleceksiz

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine ülke genelinde geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 12,8. Geniş tanımlı işsiz sayısı ise son bir yılda 2,5 milyon kişi artarak, 10 milyona dayandı. Fakat işsizlerin içerisinde genç nüfusun oranı giderek yükseliyor. Ülkede gençlerde işsizlik oranları 2018 Eylül'ünde görülmeye başlayan ekonomik kriz ve Covid-19 salgını ile daha fazla arttı. Türkiye, OECD ülkeleri içinde ne eğitimde ne de istihdamda olan genç nüfus oranına sahip en yüksek ülke konumunda. Gençlerde işsizlik oranı OECD ülkelerinde

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ortalama yüzde 13,3, AB ülkelerinde ise yüzde 17,1 seviyesinde. Ülkede alarm veren 15-24 yaş arası genç işsizliği yüzde 25,3 seviyesinde. Genç kadın işsizliği de yüzde 31,7.

Açlık Sınırı Ücretsiz İzin Parasını Katladı

AÇLIK SINIRI	YOKSULLUK SINIRI
OCAK 2021	
2.584 TL	8.939 TL
ŞUBAT 2021	
2.681 TL	9.274 TL
MART 2021	
2.716 TL	9.395 TL
NİSAN 2021	
2.816 TL	9.739 TL

Açlık sınırı yılbaşından bu yana 126 lira artarken yoksulluk sınırı 800 lira yükseldi.

DİSK/Birleşik Metal-İş Sendikası (BİSAM) nisan ayı raporuna göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı beslenebilmesi için ihtiyaç duyduğu harcama tutarı 2 bin 816 TL'ye çıktı. Ücretsiz izin ödeneği ise bin 500 lira. Açlık sınırı nisan ayında ücretsiz izin ödeneğinin neredeyse iki katına çıktı. Öte yandan açlık sınırı üzerinden hanehalkı tüketim harcamaları esas alınarak yapılan hesaplama sonuçlarına göre ise yoksulluk sınırının 9 bin 739 lira.

Bir çocuğun hayali: Evde yiyecek olması

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Neymiş, millet açmış" ifadelerini sarf ettiği anlarda sosyal medyada ise hayalinin "fakir olmamak" olduğunu söyleyen bir çocuk konuşuluyordu. Zonguldak'ta ise Z Haber adlı yerel medya kuruluşunun "Hayalin nedir?" sorusuyla uzattığı mikrofona yanıt veren çocuk, "Hayalim şey olmaması abi fakir olmaması. Yani evde yiyecek yok ki. Ben şimdi şeye geldi. Burada çalışıyorum. Eve yiyecek getireceğim. Odur hayalim. Evde yiyeceğimiz olması" ifadelerini kullandı. Fakat tablo Zonguldak'taki çocukla sınırlı değil. Zira işsiz ve yoksul kalan halk iş bulma çağrısını artık sosyal medyaya taşıyor. Sadece iş bulma ümidiyle sosyal medya hesabı açan ve hemen her paylaşımın altına iş aradığını yazan yurttaşlar, "evlerine ekmek götürmek istediklerini" belirtiyor.

10 YURTTAŞTAN 7'Sİ AŞISIZ

Turkuaz tabloya aşıları ekleyin

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi her 10 yurttaştan 7'sinin aşısız olduğunu ortaya koyarak, "Bir can bile yitirmemek adına vakit geçirmeden her akşam turkuaz tabloda Türkiye'nin aşı tablosunu da açıklayınız" dedi.

CHP Halkla İlişkiler, Sağlık, Kültür ve Sanattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi yaptığı yazılı açıklama ile Sağlık Bakanını şeffaf olmaya çağırdı.

10 yurttaştan 7'si aşısız

CHP'li Akkuş İlgezdi, günde ortalama 190 bin kişinin aşılabilmediğini ifade ederek, "Bugüne kadar sadece 13 milyon vatandaşımıza çift doz aşı yapılabildi. Kısacası şu ana kadar her 10 yurttaşımızdan 7'si aşı olmadı" diye konuştu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hükümetin yaptığı hatalar zincirinin ağır bir bedeli olduğunukaydeden Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, “Yurttaşlarımız bu bedeli canlarıyla ödüyor. Can kayıplarını en aza indirmek ve tünelin ucunda ışığı görebilmek için şeffaf bir salgın yönetimine ihtiyacımız var” açıklamasında bulundu.

Sağlık Bakanlığına çağrıda bulunan CHP’li Akkuş İlgezdi, “Hangi tarihlerde, hangi aşıdan ne kadar doz teslim alacağımızı acilen kamuoyuyla paylaşınız. Türkiye’de hangi aşıdan, hangi şehirde, kaç doz olduğunu günlük olarak açıklayınız” dedi.

Günü Değil Hayatı Kurtarmak İçin Çalışın

Gamze Akkuş İlgezdi, “24 saat içinde hangi aşıdan, kaç doz yapıldığını belirtiniz. Gün içinde randevusu olduğu halde, aşı yaptırmayanların sayısını açıklayınız. Aşılananların ve randevusu olduğu halde aşı yaptırmayanların yaş gruplarını, meslek dallarını açıklayınız. Aşılarla ilgili bilgi kirliliğine izin vermemek adına aşılandığı halde hastalananların sayısını, bunlardan hastaneye yatanları ve yoğun bakıma alınanları günlük açıklayınız. Kısacası günü değil, hayatları kurtarmak için sorumluluğunuzun gereğini yerine getiriniz” diye konuştu.

DİNAMİTLER ALTINDA YAŞAM MÜCADELESİ

Samsun'un Kavak ilçesinde çimento fabrikası ve taşocakları aralıksız çalışmaya devam ediyor. Yaşam alanlarında madencilik faaliyetlerini istemeyen bölge halkı, halkı hafriyat kamyonlarının arkasında bıraktığı toz ve fabrikadan çıkan duman altında yaşam mücadelesine devam ediyor. Samsun Çevre Platformu (SAMÇEP), yüz ölçümünün yaklaşık yüzde 3'nün taşocakları; yüzde 15'inin maden arama sahası ile kaplı olduğu Kavak ilçesinde incelemelerde bulundu.

Yapılan açıklamada “Taşocağı ve maden sahaları ormanlık alanlarda, ekili-dikili arazilerin ortasında, hatta yerleşim yerlerinin içlerinde yer alıyor” denildi.

SAMÇEP Sözcüsü Mehmet Özdağ, toz toprak içinde nefes alamadıklarını kaydederek, “Karapınar mevkiinde besicilik ve çiftçilik yapamaya çalışan bir mahalle sakini, İstanbul’dan kaçarak köylerine döndüklerini ancak şu an kapılarının bile önüne çıkamadıklarını, pencere açamadıklarını söyledi” dedi. Çimento fabrikası ve taşocağı için yüzlerce yıllık ormana kıyıldığını kaydeden Özdağ, konuşmasını şöyle sürdürdü: “Yüzyıllık meşe ve kayın ağaçlarının kesilerek ormanlık alan içerisinden yol açıldığını gördük. Yoğun tozlanma nedeniyle ürün hasatlarının ve ürün kalitesi düştü. Meyve ağaçlarının özellikle olumsuz etkilendi. Tarım ve hayvancılık yapmak artık mümkün değil.”

Öte yandan taşocağı faaliyetinin bir an önce durdurulmasını isteyen Bekdemir sakinleri, çalışmalar esnasında dinamit patlatıldığını ve hiçbir güvenlik önlemi alınmadığını kaydetti.

NEDENİ BELİRSİZ YANGINLARDA BÜYÜK ARTIŞ

Türkiye Ormancılar Derneği, yaz sezonunda artan orman yangınlarına karşı uyardı. Son 10 yıllık süreçte yaşanan nedeni belirsiz yangın oranının yüzde 30 seviyesinden yüzde 47'ye çıktığına dikkat çekildi.

Türkiye Ormancılar Derneği yaptığı açıklamada iklim krizinin orman yangınlarının sayısını artırdığı bildirildi. Açıklamada Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerinden yola çıkarak hazırlanan tabloda dikkat çeken artışlar gözlemlendi.

Yıllara göre ortalama yangın sayısının hızla yükseldiğine dikkat çekilen açıklamada "2011-2020 arasında yılda ortalama 2 bin 631 yangın çıkarken 2020'de bu sayı 3 bin 39'a çıktı.

2011-2020 yılları verilerine göre yangınların çıkış nedenleri değerlendirildiğinde ise yüzde 31'inin ihmal ve dikkatsizlik kaynaklı olduğu belirtildi. Son bir yılda da bu ihmal ve dikkatsizliğe dayalı yangınlarda artış yaşandığı kaydedildi. Ülke genelinde artan orman yangınlarıyla adeta tehlike çanları çalıyor. Açıklamada orman yangınlarına karşı şu önerilerde bulunuldu:

Büyük yangın organizasyonunda görülen idari ve teknik hataların kriz yönetimi, haberleşme, yangınla mücadele vb. en aza indirilmesini sağlayacak sürekli eğitim uygulanmalı.

Orman muhafaza memuru sayısı azalıyor. Buna karşı ara personel ihtiyacı acilen giderilmeli.

Yangınların çıkmaması için alınan önlemler hem daha ekonomik, hem daha tehlikesiz hem de sorunun doğrudan çözümünde daha etkili. Bu nedenle konuya ilişkin eğitime önem artırılmalı.

Ormanlarını sahiplenmiş kitlelerin ekosisteme, dolayısı ile orman yangınlarına yaklaşımı farklı olacağı için bölge halkına çevre bilinci için bilgilendirme yapılması.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Korunan alanlar ile insan hareketlerinin yoğun olduğu alanlarda ivedilikle “Tahliye planlarının” hazırlanması gerekliliği

Yangınların sıkça yaşandığı köyler için uygulanabilir ve sürdürülebilir özel bir “Yangın Eylem Planının” hazırlanması

İş Kanunu'nda yapılacak düzenlemeler ile orman yangınları personelinin fiili çalışmalarının İş Kanunu ile uyumlu hale getirilmesi, sosyal haklarının korunması, mesleki barışın sağlanması.

Son 10 Yılda En Çok Ormanlık Alanın Yandığı Kentler (Hektar)

İzmir: 1.496

Maraş: 1.389

Antalya: 862

Nedeni belirsiz yangınlar artıyor

%31 - İhmal ve dikkatsizlik

%6 - Kasıt

%5 - Kaza

%47'sinin nedeni belirsiz

Son 10 Yılda En Çok Yangın Çıkan Kentler Ve Sayısı

321 - Muğla

276 - İzmir

230- Antalya

STRATEJİ VE DİPLOMASİ YOKSUNU DIŞ POLİTİKA EKSENİNDE İTİBARINI KAYBEDEN ÜLKEMİZ!

BİDEN RANDEVUSU ÖNCESİNDEN ÖDÜN MESAJLARI VERİLMEMEYE BAŞLANDI!

Biden ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 14 Haziran randevusu öncesinde iktidardan ödün mesajları verilmeye başlandı. Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye'deki Rus askeri uzmanların geri gönderileceğini açıkladı. Rusya'dan yapılan açıklamalarda Bakan Çavuşoğlu tekzip edilirken, Rus askeri uzmanların Türkiye'de görevde olduğu duyuruldu. Rusya seyahat yasağını uzattı ve iktidara ABD ile pazarlıkta Rusya'yı koz olarak kullanmaması mesajı verildi!

14 Haziran'daki NATO zirvesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ile ABD Başkanı Biden'ın bir görüşme gerçekleştireceği Beyaz Saray tarafından yapılan resmi açıklama ile teyit edildi. Anlaşıldığı kadarıyla ABD ile ilişkileri düzeltme, Biden yönetimi ile yakınlaşma umudunu bu randevuya bağlamış olan iktidar, içinde bulunduğu sıkışıklık tablosu içinde bazı tavizleri vermeye hazır görünüyor.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 31 Mayıs'taki Atina ziyareti ardından düzenlediği basın toplantısında S-400 konusunda yaptığı açıklamalar, tüm dünyada 'Biden yönetimiyle yakınlaşma, yumuşama ve taviz pazarlığının sinyali' olarak algılandı. Çavuşoğlu, S-400'lerin konuşlandırılması, montajı, işletilmesi ve Türk askeri personelin eğitimi çerçevesinde Türkiye'de bulunan Rus askeri uzmanların tümünün gönderileceğini, Türkiye'de Rus askeri uzman ve teknisyen bulunmayacağını, Rusya'ya eğitim amaçlı gönderilen Türk askeri personelinin sistemi işleteceğini ve tüm kontrolün yüzde 100 Türkiye'de olacağını açıkladı.

- Bu ifadeler 14 Haziran randevusu öncesinde iktidarın Biden'a 'Rusları Türkiye'den gönderdik', S-400 sisteminin NATO üyesi olarak tamamıyla bizim kontrolümüzde olacağını taahhüt ediyoruz' mesajı ile ABD'ye güvence anlamına geliyor.

Ancak Dışişleri Bakanının bu açıklaması hemen ertesi gün Rusya tarafından en üst düzeyde tekzip edilerek yalanlandı. Rusya Devlet Başkanı Putin'in Sözcüsü Dmitriy Peskov, Türkiye'deki Rus askeri personelinin S-400 anlaşması kapsamında belirlenmiş bir takvim çerçevesinde hareket edeceğini, bunun anlaşmada planlanmış olduğunu açıkladı. S-400 anlaşmasının Rusya'daki asil resmi, teknik ve askeri muhatabı Rusya Federal Askeri ve Teknik İşbirliği Servisi (FSVTS) Başkanı Dmitri Şugayev, "Türkiye'deki Rus askeri personelinin tümüyle geri

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

gönderilmesinin ve çekilmesinin söz konusu olmadığını, hâlâ yeterli sayıda Rus S-400 askeri ve teknik uzmanının Türkiye’de bulunduğunu” belirterek, Bakan Çavuşoğlu’nu yalanladı!

Rus askeri uzmanların ‘zamanı gelince döneceklerini’ vurgulayan FSVTS Başkanı, aksine Türkiye’ye ikinci parti S-400 satışı müzakerelerinin belirli plan dâhilinde devam ettiğini, önemli ilerleme kat edildiğini ifade etti.

- Rusya Resmi Devlet Haber Ajansı Interfax’a açıklamada bulunan Şugayev’in bu sözlerinin doğrudan Rusya’nın devlet politikasını ve Putin yönetiminin tavrını sergilediğini, iktidara da ABD ile yakınlaşma çabasında bulunurken, Rusya’nın göz ardı edilmemesi gerektiği mesajının verildiğini söyleyebilirim.

Daha da önemlisi Rusya yönetiminin en üst düzey iki resmi yetkilisi tarafından verilen bu karşılığın hemen sonrasında, Rusya’nın Türkiye’ye uyguladığı seyahat yasaklarının süresini 21 Haziran’a kadar uzattığının duyurulması, yalanlamanın yanı sıra ilave olarak örtülü yaptırımların genişleyebileceğinin de sinyali.

İktidar 14 Haziran zirvesinden içeride kullanabileceği bir siyasi sonuç çıkartabilmenin hesaplarını yaparken panik ve şaşkın halde bir tutum sergiliyor. Bir yandan Dışişleri Bakanı Rus uzmanların gönderileceğini söylerken Rusya’dan anında yalanlama geliyor. Diğer yanda iktidar medyası bu kez S-400’lerin Katar’daki TSK üssüne konuşlandırılacağı haberlerine yer vererek, sistemin bir başka ülkeye gönderilmesiyle sorunun çözüleceği, yaptırımların kalkacağı algısına zemin hazırlamaya, kamuoyu oluşturmaya çabıyor.

- Şayet böyle bir plan söz konusu ise ‘Türkiye S-400’leri almak için kendi halkının sırtından yaklaşık 3 milyar doları Katar’ı savunmak için mi ödedi?’ sorusunun yanıtlanması ve izahı gerekiyor.

Bir başka çözüm seçeneği olarak ortaya atılan KKTC’de SİHA üssü kurulacağı ve S-400’lerin de burada konuşlandırılacağı yönündeki iddialar ise tamamıyla akıl dışı ve gerçeklikten yoksun.

Öncelikle KKTC’de bir SİHA üssü kurulması, Doğu Akdeniz’deki gerilimi hızla tırmandıracak, olası bir sıcak çatışmaya kadar varabilecek ihtimalleri gündeme getirecektir. Üste bir de bu üsse S-400’leri konuşlandırmak düşüncesi şayet gerçekten söz konusu ise diplomatik, siyasi ve askeri açıdan böyle bir adım, Türkiye karşıtı cepheyi ve ittifakları genişletecek, Türkiye’nin iyice yalnızlaşmasını, kuşatılmasını beraberinde getirecektir. Anlaşıldığı kadarıyla iktidar Rus teknisyenleri gönderme gibi bazı jestler ve yumuşama tavırları sergileyerek, ABD ile S-400 ve diğer sorunlarda Türkiye’nin NATO üyeliğini, coğrafi ve stratejik konumunu öne çıkartan bir pazarlık yapmayı amaçlıyor.

Son dönemdeki bazı gelişmeler ışığında ABD’nin gerek kendi politikaları gerekse NATO açısından Türkiye’yi güvenilir bulduğu için alternatifler oluşturmaya hız verdiğini söylemek yanlış olmaz.

Bu alternatif oluşturma planında ağırlığın Yunanistan’a verildiğini ve ABD’nin Yunanistan’da deniz ve hava üsleri kurduğunu, Güney Kıbrıs’a silah satış yasağını kaldırdığını ve askeri işbirliğine hız verdiğini görüyoruz. **İktidarın ABD-Rusya arasında sıkışıp kaldığı net biçimde görülüyor!**

RUSYA - ABD ARASINDA EKONOMİK SAVAŞ İŞARETİ!

Biden - Putin arasında 16 Haziran’da Cenevre’de gerçekleşecek görüşme öncesinde ABD Başkanı Rusya’ya yeni yaptırım tehditleri dillendirirken, Putin ise Rusya’nın enerji, petrol, doğalgaz ve diğer işlemlerde Euro ve Yuan’a geçebileceğini açıkladı. Rusya Ulusal Varlık Fonu, dolar rezervlerini sıfırlayacağını duyurdu. Putin, Cenevre zirvesi öncesi ABD ile gerekirse ekonomik savaş işareti verdi!

Ukrayna krizi sırasında Biden Rusya’ya yeni yaptırım kararlarını devreye sokarken, Almanya’ya ve Orta Avrupa’ya doğal gaz taşıyacak Kuzey Akım Projesi yaptırım kapsamına alınmıştı. Daha sonra bu yaptırımlar kısmen gevşetildi. ABD, özellikle Rusya’da muhalefetin baskı altına alınması, Putin’in muhaliflerinden Navalny’nin önce zehirlenmesi ardından da Almanya’da tedavi görüp Rusya’ya döndükten sonra tutuklanarak cezaevine konulması yeni yaptırım tehditlerini gündeme taşıdı. AB ve ABD Navalny’nin serbest bırakılması çağrılarını yinelerken yaptırım tehditlerini de duyurdular. Putin ise tam aksine geçtiğimiz hafta ülkede muhaliflere ‘siyaset yasağı, adaylık yasağı’ getiren yasayı onayladı. Oldukça gerilimli bir atmosferde gerçekleşeceği anlaşılan Cenevre zirvesi öncesinde Putin’in muhaliflerine ‘terör, terör örgütü üyeliği’ gerekçesiyle siyaset yasağı getirmesi zemini daha da kayganlaştırdı.

Putin’in onayıyla yürürlüğe giren yasa Rusya seçim kuruluna “aşırı ve terörist” örgütlerle iş birliği yapan adayları seçimlere sokmama hakkı tanıyor. Savcılık daha önce, Navalni’yi destekleyen grupların “aşırı” örgütler kategorisinde değerlendirilmesi için mahkemeye başvurmuş ve yasaklanmalarını istemişti. Halen devam eden bu davanın sonuçlanmasından önce çıkartılan ve uygulamaya konulan bu yasa sadece Navalni’yi değil diğer yerel muhalif grupları, dernekleri de “aşırı” tanımı kapsamına sokarak siyasi yasak getiriyor. Dolayısıyla bu derneklere üye olan, bağışta bulunan on binlerce kişinin de yürürlüğe giren yasa sonrası siyaset yasağı kapsamına alınması söz konusu olacak.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Putin'in bu hamlesi Rusya'da muhalefeti tamamıyla susturmak, hapis ya da terörist suçlamasıyla tüm muhalefetin faaliyetinin engellenmesi amacı olarak değerlendiriliyor. Biden-Putin zirvesinden hemen önce yürürlüğe giren bu yasa, muhtemelen Cenevre'deki buluşmada, görüşmelerin önemli kriz başlıklarından birisini oluşturacak. Çin ile ekonomik ve ticaret savaşları yürüten ABD, benzer tavır yaptırımlar ve bunları genişletme tehdidiyle Rusya'ya karşı da giderek artan düzeyde devreye sokma düşüncesinde.

- Putin'in zirve öncesi ABD dolarını terk etme planını dile getirmesi, ABD'ye karşı ticari ve ekonomik misilleme amaçlı bir karşı hamle anlamına geliyor.

Putin, ABD'yi doları ekonomik ve siyasi savaş aracı olarak kullanmakla suçlarken alacakları bazı kararların ABD dolarına ciddi darbe indireceğini söyledi. Davos Zirvesi'ne alternatif olarak da değerlendirilen St. Petersburg Uluslararası Ekonomi Forumu'nun açılışında konuşan Putin, Rusya'nın petrol ve gaz işlemlerini diğer ulusal para birimleri ve euro ile gerçekleştirmeyi düşünebileceğini, bu konuda çalışmalar başlattıklarını dile getirdi. Bu tür bir kararın ABD Doları'na ciddi bir darbe indireceğini belirten Rusya devlet başkanı, çok zorunlu kalmadıkça bu yönde bir adım atmak istemediklerini ancak ABD'nin tavrını ve yaklaşımını gözleyeceklerini, gerekirse bu adımı da atmaktan çekinmeyeceklerini ifade etti.

Putin'in bu açıklamasından bir gün önce de Rusya Maliye Bakan Yardımcısı Vladimir Kolychev, batılı ülkelerin uyguladığı yaptırımlardan daha az etkilenmek için Rusya Ulusal Varlık Fonu'ndaki dolar rezervlerinin sıfırlanacağını ve fondaki dolar rezervlerinin euro, yuan ve altına çevrileceğini açıkladı.

- 2019 sonu itibarıyla 125 milyar dolarlık rezerve sahip olan fonun güncel varlıklarının ve kasasındaki dolar rezervinin 220 milyar dolara ulaştığı tahmin ediliyor.

Rusya'nın bir yandan petrol ve doğalgaz ticaretinde ulusal paralar ile Euro ve Yuan'a geçmesi diğer yandan da Ulusal Varlık Fonu dolar rezervlerini sıfırlayarak Euro, Yuan, Altına geçmesi yaklaşık 1 trilyon doların ilave olarak piyasaya akması anlamına geliyor.

- Böyle bir girişimin ABD dolarının değerini küresel piyasalarda kısmen aşağı yönlü etkilemesi söz konusu olabilir.

Çin Merkez Bankası'nın da 3 trilyon dolar tutarında ABD hazine tahvili ve dolar rezervine sahip olduğu düşünüldüğünde, şayet Rusya'nın bu hamlesine Çin de destek vererek dolar rezervlerini sıfırlama, ABD tahvillerini elden çıkartmaya yönelirse bu kez ABD doları ve ABD ekonomisine verilecek finansal hasarın boyutları biraz daha büyüyebilir.

- Biden'ın Kongre'ye sunduğu 2022 bütçesinin 6 trilyon dolar olduğu göz önünde tutulduğunda, Putin'in dolar rezervlerini sıfırlama tehdidi, **sınırlı etki yaratabilecek bir hamle olarak görülmeli.**

Yine de Rusya'nın böyle bir adım atması, beraberinde yakın ilişki içinde olduğu Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkelerinin de benzer yönde tutum almaları halinde, küresel ekonomi ve piyasalarda daha yaygın ve geniş bir etkiyle karşı karşıya kalınabilir.

ABD-Çin'in ardından ABD-Rusya arasındaki gerilimin ekonomik savaşa dönüşmesi sadece bu ülkeleri değil, küresel ekonomiyi de etkileyecek 'ekonomik soğuk savaş' tetikleyecektir. Türkiye gibi her iki ülke ile de yakın ekonomik ve siyasi bağları olan ülkelerin, olası bir ABD-Rusya Ekonomik Soğuk Savaş sürecinden en ağır hasarı görmesi kaçınılmaz olacaktır.

O nedenle Cenevre'de sürecin bu aşamaya varmayacağını, ortak bazı uzlaşma noktalarının aranması yönünde bir müzakere zemininin oluşturulmaya çalışılacağını öngörmekteyim. ABD Başkanı Biden hatırlanacağı gibi geçtiğimiz mart ayında Rusya Devlet Başkanı Putin'i ABD seçimlerine müdahale etmekle suçlayarak, 'katil' demiş ve 'bedel ödeyeceğini' söylemişti. Putin ise bu iddiaları reddederek, Cenevre zirvesinde 'ABD ile derinden zarar görmüş ilişkileri iyileştirmeyi umduğunu' açıkladı. Cenevre'deki ilk buluşmanın gündeminde çok sayıda kriz konusu yer alıyor. Bunlar arasında, seçimlere müdahale iddiaları, bilgisayar korsanlığı, siber saldırı tehditleri, insan hakları ve özgürlükler, diplomatik casusluk iddiaları, Ukrayna, Suriye, Libya, Karadeniz, Kafkasya, Doğu Avrupa, Doğu Akdeniz ve diğer sorunlu bölgelerle, ABD ve AB'nin ambargo ve yaptırım tehditleri, iki ülke arasındaki diğer kriz başlıkları bulunuyor. Biden-Putin görüşmesinin olası sonuçları Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyor.

Özellikle Kuzey Suriye ve Suriye Kürtleri ile ilgili olarak zaman zaman ortak hareket eden ABD ve Rusya bu konuda tam işbirliği kararı alır ve Kuzey Suriye'de bir özerk Kürt Federasyonu'na birlikte olumlu yaklaşım sergilerse, böyle bir ihtimalin Türkiye'yi ve Türkiye'nin her iki ülkeyle ilişkilerini etkilemesi kaçınılmaz hale gelecektir.

AB TÜRKİYE'Yİ RİSKLİ GÖRÜYOR!

AB, Türkiye'yi riskli ülkeler grubunda tutarak 1 Temmuz'a kadar seyahat kısıtlamalarını devam ettirirken, İngiltere de Türkiye'yi 'kırmızı listede' tutmaya karar verdi! Rusya, seyahat kısıtlamalarını 21 Haziran'a kadar uzattı. Art arda alınan bu kararlar turist konusunda yurt dışında Türkiye algısının negatif olmaya devam ettiğini, iktidarın heyetler göndererek gerçekleştirdiği 'turizm diplomasinin' sonuçsuz kaldığını gösterdi!

Geçtiğimiz yılın yabancı ziyaretçi tablosundaki ağır sonuçların yarattığı ekonomik kayıplar bu yıl daha da ağırlaşarak devam ediyor. İktidar 2020'de 1 Haziran'dan itibaren normalleşme kararı alarak kapıları turizme açmıştı. Buna rağmen turist sayısında ve turizm gelirinde yüzde 70'e yaklaşan çok sert bir düşüş yaşandı.

Bu yıl ise iktidarın gerek aşı politikası konusunda yürüttüğü tek kaynağa bağımlı aşı temini stratejisi gerekse salgınla mücadeledeki başarısızlık Türkiye'nin yurt dışı algısındaki negatif yaklaşımın ön planda olmaya devam ettiğini açık şekilde ortaya koydu. Pek çok Avrupa ülkesi maskesiz normal yaşama aşamalı şekilde geçme sürecine girerken, iktidarın amacı ve bilimsel temeli belirsiz yasakları, önlemleri, hem sonuç vermedi hem de salgının yayılmasını önlemede başarısız oldu. Bunun da siyasi ve ekonomik faturasının ağırlığı uzun süre devam edecek gibi görünüyor. İktidar en çok turist gönderen Almanya ve Rusya'ya bakan düzeyinde heyetler göndererek ikna girişimlerinde bulunsa da her iki ülkeye giden heyetler de eli boş döndü. Rusya 15 Nisan'da başlattığı ve 1 Haziran'a kadar uygulanacağını ilan ettiği seyahat kısıtlaması ve Türkiye tur paketleri satışı yasasını geçtiğimiz hafta 21 Haziran'a uzattı.

21 Haziran'da durumu tekrar gözden geçirerek değerlendireceğini ilan etmesine karşılık en azından bu aşamada Temmuz ayından önce Rus turist gelmeyeceğini öngörmek yanlış olmaz.

Rusya'nın tavrında salgının yüksekliği gerekçesi yanında daha önce de vurguladığım şekilde Ukrayna, Suriye, Libya, S-400 politikalarında iktidarın izlediği tavra misillemenin de söz konusu olduğunu söylemek durumundayım.

Başta Almanya ve İngiltere olmak üzere Rusya'dan sonra en çok turist gönderen iki Avrupa ülkesinin tavrı ve Türkiye'ye seyahat konusundaki yaklaşımlarında da aynı katılık devam ediyor. AB'nin lider ülkesi Almanya ile 'güvenli turizm' konusunda varılmak istenen mutabakat sonuçsuz kalırken, AB üyesi ülkelerin Brüksel Büyükelçilerinin düzenli olarak her ay yaptıkları toplantıların sonucunda da Türkiye 'Riskli ülkeleri' simgeleyen 'turuncu' gruptan çıkmadı. Bu gruptaki ülkelere AB üyesi ülkelerin vatandaşlarının çok zorunlu olmadıkça seyahat etmemeleri isteniyor.

- Alınan bu kararlar, Türkiye riskli ülkeler listesinde kaldı ve 1 Temmuz'a kadar AB ülkelerinden turist gelmesi umudu gelecek ay yapılacak yeni değerlendirmeye kadar ertelendi.

Bu ay sonunda Temmuz ayı için yapılacak değerlendirmede Türkiye listeden çıkmayı başarabilirse, temmuz ayında seyahat söz konusu olabilecek. Riskli ülkeler listesinde Türkiye lehine bir değişiklik olmazsa bu kez Ağustos ayındaki değerlendirmeyi beklemek zorunda kalacağız.

- Tabii böyle bir durumda turizm sezonunun üçte ikilik bölümü geride kalmış olacak ve sonrasında seyahatlerin açılması durumunda bile 2021 yılı için iktidarın ilan ettiği 34 milyon turist ve 23 milyar dolar turizm geliri hedefi sadece kâğıt üzerinde kalacak. Kanımca 10 milyon turist ve 9-10 milyar dolar turizm geliri bile elde edilebilirse başarı olarak görülmeli.

AB ayrıca 1 Temmuz'dan itibaren Covid seyahat sertifikasını yürürlüğe koyacak. Böylece Avrupa İlaç Ajansı (EMA) ya da Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından tanınan aşuların iki dozunu da yaptırmış, son 6 ayda Covid geçirmiş ya da son 48 saat içinde alınmış negatif test sonucu gösteren Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları da ülkedeki vaka sayısına bakılmaksızın AB ülkelerine seyahat edebilecek. Döviz kurlarındaki olağanüstü yükseliş göz önünde tutulduğunda TC vatandaşlarının yurt dışına seyahat edebilmeleri güç görünüyor.

19 YILDA YAPIŞ YAPIŞ PİSLİK ÜLKEYİ SARDI

Erdoğan yönetiminde geçen 19 yılın sonunda, Marmara Denizi'ndeki müsülaj gibi yapış yapış pislik ülkenin her yerini sardı. Ülkede yaşananlar fosseptikteki kurtçukların pislik bitince birbirini yemeye başlamasına benziyor. Bugün ülkemizdeki durum, tam da budur. Ülkeyi ciğer gibi, Mafya-Siyaset-Ticaret ekseninde yıllarca yemişler. Şimdi de düştükleri o çukurda, birbirlerini yiyorlar. Hem İçişleri Bakanının bir organize suç örgütü elebaşından 10 bin dolar alan siyasetçi iddiası, hem de organize suç örgütü elebaşının kara para aklamayla suçlanan Sezgin Baran Korkmaz'ın yurt dışına çıkışında İçişleri Bakanı'nın rolü olduğu iddiasın çok ciddi. Bu Bakan hakkındaki iddialara TBMM mutlaka vaziyet etmelidir. Derhal bir Araştırma Komisyonu kurulmalıdır. Bu iddialar kendisine sorulmalıdır. Gerekliyse konu, soruşturma sürecine taşınmalıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AK Parti döneminde özellikle, mücbir sebepler için konulmuş 21-b usulü ihaleler istismar ediliyor. Bu ucube rejimin düğmesine basıldığı 2014'ten 2021'e kadar yandaşlara giden para, ortalama kurlarla, 38 milyar dolar. Bugünkü kurla çevirirsek, 328 milyar lira.

Marmara Can Çekişiyor

Marmara Denizi'nde müsülaj kâbusu büyüyor. Deniz salyası tüm Marmara'yı, hatta Kuzey Ege'yi etkiliyor. Bu, sadece denizin üstünü örten bir pislik değil, aynı zamanda denizin altını da öldüren, çölleştiren bir bela... Bize ait tek denizimiz olan Marmara Denizi can çekişiyor. Bugünlere elbette bir günde gelmedik. Ama bugün bakıyoruz bu konuda en son konuşacak olanlar, ülkeyi 19 yıldır yöneten, İstanbul'u 25 yıldır yöneten, sonunda da "İstanbul'a ihanet ettik"lerini itiraf etmek zorunda kalan mevcut kadrolar. Şehit kanlarıyla sulanan vatan topraklarını, talan edilecek kupon arazi olarak gören saray zihniyeti. 19 yılda; oksijen yuvası Kazdağları siyanürle, zümrüt yeşili Cerattepe dinamitle, güzelim İkizdere iş makineleriyle, dünyanın gözbebeği Salda Gölü betonla tanıştı. Rant müptelası bu gözü dönmüş kadrolar, şimdi de Talan İstanbul Projesiyle, tüm Marmara'ya, tüm Trakya'ya, yeni bir ihanet hançeri saplamaya hazırlanıyorlar. Marmara Denizi işte bu ihanetlere isyan ediyor. Yılların hatalarını "Alın, yüzleşin" diyerek, suyun yüzüne vuruyor. Tekrar söylüyoruz: Bizim iktidarımızda, tabiatın idam fermanı olan kötü işlere izin vermeyeceğiz. Talan İstanbul Projesine, bu suça ortak olanlara, tek bir kuruş kaptırmayacağız.

19 Yılda Yapış Yapış Pislik Her Yanı Sardı

Erdoğan yönetiminde geçen 19 yılın sonunda bu yapış yapış pislik, ülkemizin her yerini sarmış vaziyette. Metal yorgunu Saray Hükümetinin yönetemediği ülkemiz, Cumhuriyet'in içindeki kavga nedeniyle, her gün bir başka skandalla çalkalanıyor. Hamurunda kibir olan, Cumhuriyet'in evlatları, denizlerimizi bitiren müsülaj gibi, milletimizi bitiriyorlar. Ülkemize musallat ettikleri bu ucube rejim, ülkemizin bereketini kaçırdı. Memleketi yönetemiyorlar. Bakın Sarayın yayımladığı, her 10 Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin 6'sı, önceki kararnamele düzeltmek için çıkarılıyor. Devlet böyle mi yönetilir? İstikrar böyle mi sağlanır? Vatandaş bu şartlarda önünü nasıl görür?

Merkez Bankası'nı Hallaç Pamuğu Gibi Attılar

Erdoğan Şahsım Hükümeti döneminde, Merkez Bankası Başkanlığı koltuğunda, üç yılda, dört başkan gördük. Her bir başkan o koltukta, ortalama dokuz ay oturabili. Başkan yardımcılarını gece yarısı kararlarıyla görevlerinden alırdı. Bankanın yetiştirdiği, yüze yakın orta ve alt düzey yöneticinin görevine, hem de ekonomik krizin bunalımın ortasında tek seferde, bir gecede son verildi. Merkez Bankası'nın yetişmiş elemanlarına "Gelen gelsin, biz başkentten İstanbul'a taşınıyoruz" dendi. Dünyanın hiçbir ülkesinde Hükümetler, ellerini Merkez Bankası'na bu kadar hoyratça daldıramazlar. Çünkü Merkez Bankaları, dünyanın her yerinde itibar müessesesidir. Siyasetçinin eli, bankanın günlük işleyişine karışmasın diye dünyada bu bankalara araç bağımsızlığı verilmiştir. Faizde, dövizde, enflasyonda istikrar böyle sağlanır. Merkez Bankası'nı hallaç pamuğu gibi atarsan kur da, faiz de, enflasyon da patlar gider. Bugün olan budur. Sonunda devlet krizi, nur topu gibi bir ekonomik kriz doğurur.

Milletin Gülümsemesini Çaldılar

Tek kişinin iki dudağına bağlı bu düzende, denge-denetim kalmadı. Koskoca ülke vesayet rejiminin kırı, pası içinde nefes alamaz hale geldi. Fransız yazar ve düşünür Voltaire'nin dediği gibi, "Sıradan hırsız paranızı, siyasi hırsız ise geleceğinizi, hayallerinizi, gülümsemenizi çalar." Tek kişilik vesayet rejimi, milletimizin geleceğini, umutlarını, gülümsemesini çaldı. Atalar, "Ağacın kurdu içinde olur" demiş... Adı Cumhuriyet olan ağacın her yerini, kurtlar sarmış. Bu ev kavgalı ev olmuş. Ev halkı birbirine racon kesiyor. Yetmiyor şantajda yapmaya başladılar. Herkes herkesin dosyasını tutmuş. Cumhuriyet, Cürüm ve Cüruf İttifakı olmuş.

Çukurdaki Kurtçuklar Gibi Birbirlerini Yiyorlar

Ev halkına mensup, bir organize suç örgütü elebaşı, "Biz bir aileyiz, her suçta beraberiz" diyor. Eskiler fosseptik çukuru dolunca, direğine bir ciğer asarlarmış. Ciğere kurtçuklar gelir bu ciğeri yer, bunun üzerinde çoğalırlarmış. Ciğer bitince de kurtçuklar aşağı düşer, aşağıdaki pislikleri yemeye başlarmış. Pislik bitince de kurtçuklar birbirlerini yermiş. Teşbihte hata olmaz. Bugün ülkemizdeki durum, tam da budur. Ülkeyi ciğer gibi, Mafya-Siyaset-Ticaret ekseninde yıllarca yemişler. Şimdi de düştükleri o çukurda, birbirlerini yiyorlar.

Partisinin İçi Fokur Fokur Kaynıyor

Sarayın kibirlisi "sin külahın görünmesin" diye talimat veriyor ama ne fayda... İpi elden kaçırmış, Partisinin içi kazan gibi, fokur fokur kaynıyor. Kavgalı evin ahalisi, birbirlerine bağırıp çağırmaktan milletin sesini duyamıyor. Millet derdine derman bekliyor, bunlar oturmuşlar evde bir güzel kavgaya ediyorlar.

Birbirlerini Tokatlıyorlar

Suç örgütü elebaşı, AK Parti için mitingler düzenlemekle kalmamış. AK Parti'nin seçimlerde dağıttığı, milyonlarca poşet kahveyi de o vermiş. Bir de diyor, kahve parasını da tahsil edememiş. Anlaşılan bunlar birbirlerini de tokatlıyorlar evde. Atalarımız, "Bir fincan kahvenin 40 yıl hatırı var" demiş. Milyonlarca liralık kahvenin, acaba ne kadar hatırı oldu? Erdoğan, partisinin Mali ve İdari İşler Başkanını bir çağırсын bakalım, bir sorsun. Bu kahvelerin parası ödenmiş mi, ödenmemiş mi? Bu kahvelerin faturası Anayasa Mahkemesi'ne ibraz edilmiş mi, edilmemiş mi? Eğer ödenmediyse, Siyasi Partiler Kanununa göre bu milyonlarca liralık kahve, hesaplara nasıl kaydedilmiş? Yani millete utanmadan sıkılmadan haram kahve içirildiyse bunun hesabı mutlaka sorulmalıdır.

Arabalara Bırakılın Çanta Çanta Paralar

Yine AK Parti'nin son kongresinde, MKYK'ya seçilen bir siyasetçiye, milletvekili seçimlerinde çanta çanta para verildiği iddiası var arabasına konmuş. Atanmış İçişleri Bakanı da benzer bir iddiayı gündeme getirmişti. Ama bu siyasetçinin kim olduğunu o söylememişti. Şimdi bu iddiaları ciddiye almak gerekir. Suç örgütü elebaşı para dolu çantaları, 10 bin dolar maaşları, tek bir AK Partili siyasetçiye vermediğini söylüyor. Birkaç tane AK Partiliye verdiğini söylüyor. Açıklamalara baktığınızda da 10 bin dolar maaşa bağlanan siyasetçi hala belli değil. Erdoğan İçişleri Bakanını çağırıp bu konuda bilgi aldı mı? Partisinde para çantası alma iddialarına muhatap siyasetçiden savunmasını istedi mi? Disiplin kurulunu çalıştıracak mı?

Atama Bakan Kendisini Meclis'ten Üstün Görüyor

Kavgalı evin bir başka ferdi. Sezgin Baran Korkmaz. AK Parti döneminin türedi zenginlerinden. Geçmişi de gölgeli bir isim. Kara Para Aklama ile suçlanıyor. Yurtdışına kaçtı. Kaçmadan önce İçişleri Bakanıyla görüştüğü iddiası var. Nasıl kaçtığı hala muamma... Yurtdışına çıkış talimatınının, İçişleri Bakanı tarafından verildiği iddia ediliyor. TBMM Başkanı, İçişleri Bakanının daha önceki iddialarıyla ilgili olarak, 10 bin dolar alan siyasetçiye açıklamasını isteyen bir yazıyı Bakana yazdığını açıkladı. Ama cevap alamadığı görülüyor. Anlaşılan bu atama Bakan, kendisini TBMM'den de üstün görüyor.

İddialar TBMM'de Soruşturulmalı

Şimdi hem bu 10 bin dolar maaş meselesi, hem de Sezgin Baran Korkmaz konusu çok ciddidir. Bu Bakan hakkındaki iddialara TBMM mutlaka vaziyet etmelidir. Derhal bir Araştırma Komisyonu kurulmalıdır. Bu iddialar kendisine sorulmalıdır. Gerekiyorsa konu, soruşturma sürecine taşınmalıdır. Meclis Başkanı, parti gruplarını ikna ederek Meclis'in bu rezalete el koymasını sağlamalıdır. Hem mektubuna cevap almalı, hem de Meclis'in Anayasal görevini yerine getirip bu skandalın hesabını sormasını sağlamalıdır. Meclis Başkanı bunu yapamıyorsa, milletin ve onun seçtiği TBMM'nin hakkını, hukukunu koruyamıyor demektir. Bu durumda o koltukta bir dakika bile oturmamalıdır. İstifa etmelidir.

Kamu İhale Kanunu'nu Eleğe Çevirdiler

Erdoğan Şahsım Hükümeti, işbaşına geldiği 2018 den bu yana, ekonomide güveni sağlamak için, 2001 krizinin ardından kurulan kurumların, çıkarılan kanunların köküne kibrit suyu dökmüştür. Atılan çapaları birer birer taratmıştır, koparmıştır. Kamu İhale Kanunu; ilk çıkarıldığında altı istisnası vardı. AK Parti döneminde alfabeyle tur atlatırcasına, onlarca istisna eklediler. Kamu İhale Kanunu eleğe döndü. 58 ayrı kanun, ya da kanun hükmünde kararnameyle, bu yasada 200'e yakın değişiklik yapıldı. Kuralın yerini tek kişinin iradesi aldı.

7 Yılda 38 Milyar Dolar Ballı İhale

İhaleler ulufe gibi yandaşlara dağıtıldı. Herkesin rekabet şartları içinde yarışacağı "Açık ihale" yerine, "Sen, ben, bizim oğlanın" katıldığı, "Pazarlık usulü" ihaleler yapıldı. Özellikle, mücbir sebepler için konulmuş 21-b usulü, olabildiğince istismar edildi. Milyarlarca lira, şeffaf olmayan bir şekilde, havuz müteahhitlerine aktarıldı. Bu ucube rejimin düğmesine basıldığı 2014'ten 2021'e kadar yandaşlara giden para, ortalama kurlarla, 38 milyar dolar. Bugünkü kurla çevirirsek, 328 milyar lira! Bir kere daha söylüyorum: 328 milyar lira! İşte vatandaşın alın terini, anasının ak sütü gibi helal emeğini, yandaş müteahhitlerin havuzlarına doldurma yöntemi bu. Bu doldurulan havuzlardan da, siyasetin finansmanına döşenen borular ise herkesin malumu...

Biden'a Eli Boş Gitmemek İçin Nişasta Bazlı Şeker Kotasını Artırdı

Erdoğan Şahsım Hükümetinin gözleri, doların yeşilini görünce, fıldır fıldır dönmeye başlıyor. Şeytanın aklına dahi gelmeyecek fikirler, akıllarına geliveriyor. Bu şeker kotalarının düzenlenmesi ve uygulamasına ilişkin yönetmelikte yapılan değişiklik. 5 Haziran 2021 Cumartesi günü yapılmış. Yani geçtiğimiz hafta sonu. İki yıl önce, Şeker Fabrikaları özelleştirilirken, tepkileri hafifletmek için Nişasta Bazlı Şeker kotalarını düşürmüşlerdi. Şeker fabrikalarını elden çıkardılar, değerli arsaları satıldı. Anlaşılan 14 Haziran'da Biden görüşmesine, elleri boş gitmemeleri için, Nişasta Bazlı Şeker kotasını yeniden yüzde yüz artırdılar. Bundan kim yararlanacak? En çok kim

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

yararlanacak biliyor musunuz? Amerikan Cargill firması. Amerikan başkanıyla tatlı bir başlangıç yapabilmek için, milletin çoluğunun, çocuğunun sağlığı tehlikeye atıyorlar.

Ziraat'ın Havuz Genişlesin Diye Verdiği Kredi

Bu arada kendi çiftçimize de vurulan darbe cabası. Allah aşkına! Bir yönetim kendi çiftçisine bu kadar mı düşman olur? Çiftçimizin sırtına vurdukları hançer bir değil, on değil. Çiftçinin bankası Ziraat Bankası, basının amiral gemisinin de içinde olduğu bir medya grubu, havuza katılsın, Saray'a ram olsun diye 2018'de 675 milyon dolar kredi vermiş. Bankanın o dönemki Genel Müdürü de "Vardı, verdik" diye meydan okumuş. Ama dün ortaya atılan iddiaya göre, grup, aldığı kredinin ne anapara, ne de faiz borcundan daha bir kuruş ödememiş. Ziraat Bankası; havuz medyası genişlesin diye 675 milyon doları, Turkcell, Varlık Fonuna kalsın diye, 1 milyar 600 milyon doları dağıtırken, bu ülkede çiftçilerimiz yokluktan canlarına kıyıyor.

Ziraat Daha Fazla Sessiz Kalamaz

Nevşehir'de bir patates üreticisi, Ziraat Bankası'na gidiyor, borcunu yapılandırmak istiyor. Talebi kabul edilmeyince kendini ateşe veriyor. Muğla Milas'ta çiftçi Fahrettin Aktaş, "Traktörümü satın, borcumu ödeyin, bu onursuzlukla yaşayamam" diye arkasında not bırakıp hayata veda ediyor. İzmir Torbalı'da çiftçi Basri Yıldırım, tarlasını satmasına rağmen borçlarını kapatamıyor, üç evladını arkasında bırakıp intihar ediyor. Ziraat Bankası bu iddialara daha fazla sessiz kalamaz. Doğan Medya'yı yandaş satın alsın diye verilen kredinin encamı, ticari sır bahanesiyle örtülemez. Çıksın bugüne kadar bu kredinin ne kadarı geri ödendi? Ödemelerde bir gecikme var mı? Banka yönetimi Ziraat Bankasının saygınlığını korumak için bunları halka açıklamak zorundadır.

Borç Artışında Brezilya'dan Sonra İkinciyiz

Sadece çiftçilerimiz değil, yurdun dört bir yanından, borca, yokluğa dayanamayan esnafın, perişan halinin de haberleri geliyor. Sadece ilk 5 ayda, 40 binden fazla esnaf kepenk indirmiş. Küçük ve Orta Boy işletmelerin takipteki borçları, 57 milyar 200 milyona ulaşmış. Salgın döneminde benzer ülkeler arasında, borcunun milli gelirine oranı en hızlı artan ülkeler listesinde, maşallah Brezilya'dan sonra ikinci sıraya gelmişiz. Ama Saray, "Dünyadaki 'En etkin, yaygın ve yüksek tutarlı' destekleri verdik" diyerek, milletle alay ediyor. Ama aynı gün uluslararası kuruluşlar rapor yayınlıyor. Hükümeti "Destek yerine borç veriyorsunuz, bu arabanın tekeri bir yerde patlar" diye uyarıyor.

Döviz Garantili İhaleleri Götürenlerin Keyfi Gıcır

Erdoğan devletin kanalına çıkıyor. Merkez Bankası'nın kisasından buharlaştırdığı milyarlarca liralık ihtiyat akçesinin, 128 milyar dolarlık rezervin encamını anlatmak yerine Merkez Bankası'nın yeni başkanına nasıl faiz talimatı verdiğini ballandıra ballandıra anlatıyor. O sırada döviz kuru başlıyor tavan yapmaya. Dolarlı, Avrolu garantilerle ihaleleri götürülenlerin tabii keyfi gıcır. Ama tek bir konuşmayla milletimiz hızla fakirleşiyor. Rezervsiz kalan, borca batırılan ekonominin civataları gevşemiş, ne yaparsanız yapın artık ayar tutmuyor. Saray beslemeleri üç beş maaşla keyif çatarken, vatandaş işsizlik ile hayat pahalılığı arasında sıkışıp kalmış sesini duyan yok.

Hep 50 Liralık Alanın Bile Ağzını Bıçak Açmıyor

Artık sokağın gerçeğini ne TÜİK, ne de Hazine saklayabiliyor. Milletin yaşadığı enflasyonla TÜİK'in enflasyonu arasında dağlar kadar fark var. Saray'ın müdahalesinden nasibini alan TÜİK'in rakamlarına; bilim isyan ediyor, bilim insanları isyan ediyor ve son açıklanan enflasyon rakamlarında yaşanan rezaletle gördük ki artık bu işe TÜİK çalışanları bile isyan ediyor. Uzun uzun anlatmaya gerek yok. Eskiden, "Ben hep 50 liralık benzin alıyorum" deyip benzin zamlarından şikayet etmeyenlerin bugün artık ağzını bıçak açmıyor. 50 liralık benzin, mazot arabada ibreyi bile oynatmıyor.

Marketten Çıkanın Gözüne Bakın, Milletin Halini Görün

Erdoğan Şahsım Hükümetinin beceriksizliği, market raflarını da vuruyor... Daha birkaç ay önce, "Bir torba yüz lirayla dolmuyor" diye şikâyet eden vatandaş, artık torbasını 150 lirayla bile dolduramıyor. Marketten çıkanların gözlerine bir bakın, milletin halini göreceksiniz. İşsiz sayımız 10 milyonu aşmış. Bu ülkenin geleceği gençler de Saray'ın yaydığı yapış yapış pislikten mustarip. Ülkemizde her dört gençten biri işsiz, her dört işsizden biri üniversite mezunu... 15-29 yaş arasında 5 milyon 700 bin gencimiz ne bir işte çalışıyor, ne de okuyor. "Ev genci" olmuşlar, evde oturuyorlar analarının babalarının eline bakıyorlar. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı üyesi ülkeler arasında ev genci oranının en yüksek olduğu ülke Türkiye. Pazarda sarımsak satan genç bir evladımız, "Askere gideceğim, cebimde bir kuruş para yok, gelecek... Ne hangi gelecekten bahsediyorsunuz? Lanet olsun böyle yaşama" diye feryat ediyor.

Her Müjdesinde Zam Yağıyor

Sonra milleti görmeyen, sesini duymayan, hali nicedir bilmeyen Saray'ın kibirlisi çıkıyor, millete hikâyeler anlatıyor. Bitmez tükenmez “Doğalgaz bulduk” diye müjde veriyor. Ama her verdiği doğalgaz müjdesinin ardından evlerde kullandığımız doğalgaz fiyatları düşeceğine zam üstüne zam görüyor. O müjde veriyor, milletin ödediği fatura kabarıyor. Şimdi buradan söylüyorum, millete bir müjde verme niyetindediniz öyle anlıyorum. Mutlaka da bir müjde açıklamak istiyorsunuz. O zaman şunu yapın, TÜİK'in fiyat topladığı marketler var ya şunları bir açıklayıverin, millette gitsin oradan alışveriş yapsın karnı doysun.

Büyüme Rakamlarına da Müsilaj Bulaşmış

Biz milletin içindeyiz. Millet cüzdanına bakıyor zekâta muhtaç olduğunu görüyor. Ama TÜİK'in rakamlarına bakınca millete hac farz olmuş gözüküyor. Yüzde 7'lik büyüme sokakta yok. Açık söyleyeyim, müsilaj büyüme rakamlarına da bulaşmış. Sanayide çalışılan saat endeksi 2014 seviyelerinde. Ama TÜİK'e sorarsanız sanayi üretimi almış başını gitmiş. Hizmet tüketimi tepetaklak aşağıya gidiyor. Hizmet sektöründe istihdam geriliyor. Ama hizmet sektöründe katma değer üretim almış başını yukarı doğru gidiyor. Kardeşim hizmetin stoku mu olur? Ekonomide müthiş bir teknolojik değişimi var bu kadar sanayide verimlilik patlıyor? Millet işsiz ama TÜİK ekonomiyi büyüyor. Bu hikâyenin hesabı, bugün değilse yarın sandıkta millete verilir.

Yol Haritamız İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemiz

19 yıldır biriken cürufu, pislği, kiri, pası, temizlemek için yapılması gerekenler bellidir. Biz temiz siyaset ve temiz toplum için yol haritamızı İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemizle ilan ettik. Güzel ülkemizi arındırmak için, Yepyeni ve Güçlendirilmiş bir Parlamenter Sistemi getirmeyi vadediyoruz. Kuvvetler ayrılığını güçlendirmeyi vaat ediyoruz. Yargı üzerindeki baskıları kaldıracacağız. Siyasi Ahlak yasasını çıkaracağız. Siyasetin finansmanını şeffaf hale getireceğiz. Kamu İhale Kanunu rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde, yeniden düzenlenecek. Sayıştay'ı gerçek işlevine kavuşturacağız. TBMM'de Kesin Hesap Komisyonunu kuracağız. Ekosistem Hakkını Anayasal güvence altına alacağız.

Hükümete Sadakat Hak Ettiği Zaman

Devletimiz baki, bu hükümet gidicidir. Milletimizde bunu bilmektedir. Amerikalı yazar Mark Twain'in dediği gibi “Ülkeye sadakat, her zaman; hükümete sadakat hak ettiği zaman.” Bu hükümet artık milletin güvenini kaybetmiştir. Milletimiz, “Kral değil, kural” istiyor. Ortaya saçılan bu kiri, 19 yılın pasını sandıkta temizleyebilmek için gün sayıyor.

Buhran Vatandaşın Suçu Değil, Başta Oturanların Suçu

Umutsuzluğu asla kabul etmiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyük bir devlet, milletimizde büyük bir millet. Biz bu ülkenin yaşadığı en derin krizlerden birinde, doğru ilaçları verdiğimizde, nasıl ayağa kalktığını bizzat yaşadık. Eğer Türkiye, bugün bu buhranı yaşıyorsa, bu vatandaşın suçu değildir. Bu, ülkeyi yönetme kabiliyetlerini tamamen yitirmiş başta oturanların suçudur.

Türkiye'yi Düze Çıkarmak İçin Hazırız

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Türkiye'yi düzlüğe çıkarmaya hazırız. Yeni Kurullarla, Yeni Kurumlarla, Yeni Kadrolarla ülkemizin ufkunu açmaya hazırız. Ülkede gerginliği bitirmeye, Parti ayrımı gözetmeden bu ülkeyi seven herkesle kucaklaşmaya, barışmaya hazırız. Biz milletimizin sadece oyuna değil, gönlüne de talibiz. Biz insanlarımızı birleştirmeye geliyoruz. Biz bu ülkenin tertemiz insanlarıyla, hep beraber kimseyi dışlamadan, kimseye ikinci sınıf insan muamelesi yapmadan, kimseye parya muamelesi yapmadan yepyeni bir geleceği inşa etmek için geliyoruz. Biz hazırız, vakit tamam. Seçim zamanıdır bu zaman. Milletten korkma sadıktan kaçma Erdoğan.